

Berxwedan

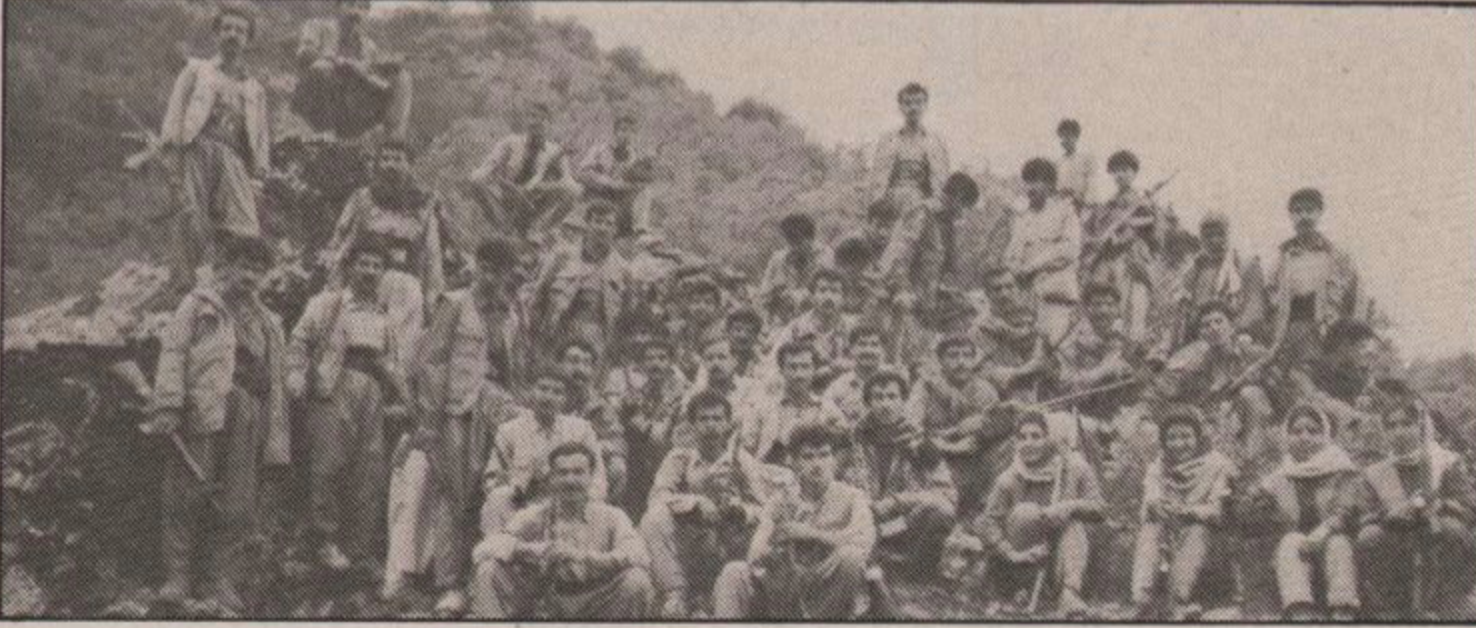
HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sal 9
Hejmar 129
15 Tirmeh 1991
Buha 2.50 DM

Rojnameya 15 rojîn

ARGK'nin hedefi kentler

ON GÜNDE 11 KENT MERKEZİNE BASKIN

ARGK birlikleri ile sömürgeci güçler arasında yoğun ve sürekli çarpışmalar

- Çewlik-Dara Hênê(Genç)'de şehit düşen 10 ARGK savaşçısının intikamı misliyle alınıyor: Siwan'daki iki ayrı pusu eyleminde 20'nin üzerinde sömürgeci asker ve tim elemanı öldürüldü
- Bazîd ve Serhedan'ın Golan(Göle) ilçesinde 4 asker ve 12 özel tim elemanı öldürüldü
- Dêrsim Eyaleti yeni sürece güçlü hazırlıklar temelinde giriyor
- Berwarî'deki çarpışmada 1 assubay, 3 er ve 1 korucubası; Şînex-Dêrşevê karakolu baskınında 13 asker öldürüldü. Şemzînan'da ARGK gerillalarının

- baskınına uğradığını sanarak paniğe kapılan ve birbirleriyle çatışan sömürgeci birliklerden 2 asker öldü
- Çel(Çukurca) yakınlarındaki Samedan Dağı'ndaki çarpışmada 1 binbaşı, 1 pilot üsteğmen, 1 asteğmen ve çok sayıda asker öldürüldü. Aynı çarpışmada bir düşman helikopteri de düşürüldü
- Pazarcix ve Elbistan yöresinde ARGK birliklerinin çete odaklarına isabetli saldırıları sonucu çok sayıda hain çete öldürüldü
- Şaklava'da KDP'nin komplo saldırısı sonucu 2 ARGK savaşçısı şehit düştü

- Mûş'un Milazgir ilçesine baskın: 3 asker öldürüldü, 2'si ağır çok sayıda asker de yaralandı
- Aynı gece ve saatlerde dört ayrı il ve ilçe merkezine düzenlenen baskınlar ARGK'nin güç ve etkinliğinin somut kanıtıdır
- ARGK'nin Girgê Amo(Silopi) baskınında ilçe merkezinin 2 km. yakınındaki emperyalist kampta panik yaşandı. Birlikler alarma geçirilerek sabaha kadar elde silah bekledi
- Hezex(İdil) merkezine iki haftada 2 baskın düzenlendi. Aynı dönemde çeşitli saldırı ve pusu eylemlerinde düşmana onlarca kayıp verdirildi
- 11-13 Temmuz tarihleri arasında Hêlal, Şemzînan, Wan, Pasûr ve Nisêbîn merkezlerine düzenlenen baskınlarda, sömürgecilere ait kurumlar tahrip edildi

Yazıları 4-6. sayfalarda

ARGK'NİN ÇAĞRISIYLA AMED VE İLÇELERİNDE BİR GÜNLÜK YAS İLAN EDİLDİ

- Amed Eyalet Komitesi'nin çağrısıyla, Dara Hênê'de şehit düşen 10 ARGK savaşçısının anısına 1 günlük yas ilan edildi

- Yas günü Amed Merkezi, Bismil, Farqîn, Pasûr ve Êlih'de esnaf kepenk kapattı. Amed'de işçiler 1 saatlik işi bırakma eylemi yaptı

Yazıları 7-8. sayfalarda

ÖNCÜNÜN ÇAĞRISINA HALKIMIZ VE ORDUMUZ EN YÜKSEK DÜZEYDE KARŞILIK VERİYOR

Ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesini engellemek için çok yönlü ve kapsamlı planlar çerçevesinde yoğun saldırılar geliştirildiği bilinmektedir. Aynı şekilde bu saldırıları yönelten çevrelerin, daha açık bir ifade ile karşı-devrim cephesini teşkil eden güçlerin kimler olduğunu da halkımız oldukça yakından bilmekte ve tanımaktadır. Oldukça geniş bir yelpazeye yayılmış bulunan bu güçler dünyaya yeni bir düzen verme iddiasındaki emperyalistinden, dünyaya barbarlığı ve vahşetiyle ün salmış ve bu nitelikleri yüzyıllardır adlarının önünde veya ardında mutlaka kullanılagelen sömürgecisine ve insanlık tarihinde eşi menendi az bulunur işbirlikçisine kadar uzanmaktadır.

Bu gerici cephenin yoğun tehditiyle karşı karşıya bulunan Kürdistan Devrimi bugün önemli bir süreçte, yaşamsal bir karar noktasında bulunmaktadır. Karşısındaki cephe hiç de küçümsenecek bir güç değildir. Dünyada "süper güç" ünvanına ulaşan ilk güçlerden biri olan Sovyetler Birliği'ni, başını çektiği Varşova Paketi'yle birlikte

devre dışı bırakmayı başarıp dünyanın tek efendisi olma sevdasıyla Ortadoğu'nun dikenli yolundan geçerek ilerlemek isteyen ABD emperyalistlerinin bu ilerlemesini tökezleyen bir etken durumuna gelmesini Kürdistan Devrimi için bir "talihsizlik" olarak değerlendirenler vardır ve bunların sayılarının az olmadığı da bilinmektedir. Böyle bir konumda bulunmanın ve bunda ısrar etmenin "akılsızlık" ve belki de "maceracılık" olduğunu yüksek sesle ifade edenler kadar bunu aklından geçirenlerin sayısı da az değildir.

Karşı-devrim cephesinin görünüşteki gücü ve "azametine" ve bağımsızlıkçı direniş mücadelemize yönelttiği saldırıların kapsamına bakıldığında, yukarıda belirtilen görüş sahipleri ilk bakışta haklı gibi görünebilir. Ancak devrim olgusunu iyi tanıyanlar ve devrimsel süreçlerin özelliklerini yakından bilenler, Kürdistan Devrimi'nin "talihsizliği" gibi görünen durumun bizim için aslında bir talih olduğunu kolaylıkla farkedebilir, anlayabilirler.

Devamı 3. sayfada

Xîzan'da 6, Xîzxêr'de 8, Bêrecûk'te 2 ve Bazîd'de 1 ARGK savaşçısı sömürgeci ordu birlikleriyle girilen çarpışmalarda; Güney Kürdistan'da 2 ARGK savaşçısı KDP'nin bir komplo saldırısı sonucu şehit düştü

Yazıları 9-11. sayfalarda

Kontr-Gerilla iş başında

Yazısı 12. sayfada

İÇİNDEKİLER

Direnîş Kahramanımız: Şeyhmus AÇIKGÖZ, s.2

Sömürgeci uygulamalardan örnekler. s. 13

Avrupa'da yurtseverlerin protesto eylemleri ve kültürel etkinlikler. s. 17

Yugoslavya'da ulusal sorunlar ağırlaşıyor. s. 18

Son politik gelişmeler ve ekonomik kaynakları üzerine

Son gelişmelere genel bakış

Genel olarak dünyamızın içinde bulunduğu ekonomik durum ve özel olarak da ulusal kurtuluş hareketlerinin alabildiğine çok yönlü gelişmelerine tanık olduğumuz son iki haftadaki gelişmeleri dikkatlice izlediğimizde, soğuk savaşın bittiği türünden iddiaların yalandığı gibi, geri kalmış halkların ve sömürgelelerin ulusal mücadelelerinin de satın alınmadığını göreceğiz. Son 15 yıl süresince dünyadaki hemen bütün ulusal kurtuluş hareketlerine ve sosyalist hareketlere karşı uluslararası sermayenin çok büyük ağırlık verdiği "ulusal ve sınıfsal mücadeleleri satın almak, onlara karşı savaş-

maktan daha ucuz ve geçerlidir" taktiklerinin, çoğu Doğu Avrupa ülkeleri ile Sovyetler Birliği'nde olumlu sonuçlar vermesine rağmen, sömürgecilere karşı olan ulusal mücadeleleri yok etmediğine tanık oluyoruz. Konu ile ilgili Kuzey Amerika basınında çıkan bazı haberleri özetlemek yararlı olacaktır.

Dünya Bankası'nın taktik değiştirdiğini açıkladığı geçtiğimiz haftada, üçüncü dünya ülkelerinin hükümetleriyle serbest pazarlar düşüncesinden vazgeçerek "dost pazarlar" adı altında yeni bir taktik geliştirilmesine karar verildiği bildiriliyor. 7 Temmuz'da açıklanan Dünya Bankası'nın yıllık raporunda, geri kalmış ülkelere yapılan para yardımlarının doğru bir taktik olmadığı ileri sürülürken, 1989 yılı

Devamı 14. sayfada

Avrupa'da yurtsever etkinlikler

14 Temmuz Ulusal Onur Günü'nde ilk kez binlerce katılımlı açlık grevi

12 Eylül'ün karanlığında ulusal varlığımıza dayatılan imhaya karşı Amed zindanlarında başlatılan ve M Hayri DURMUŞ, Kemal PİR, Akif YILMAZ ve Ali ÇİÇEK yoldaşların şehit düştüğü direniş eylemlerinin ilk günü olan 14 Temmuz, PKK IV. Ulusal Kongresi'nde "Ulusal Onur Günü" olarak ilan edildi.

Bu günü anmak amacıyla Avrupa'nın yaklaşık 100 merkezinde toplam 10 bine yakın kişinin katıldığı kitlesel açlık grevleri yapıldı.

Yazısı 16. sayfada

**Direnış
kahramanlarımız**

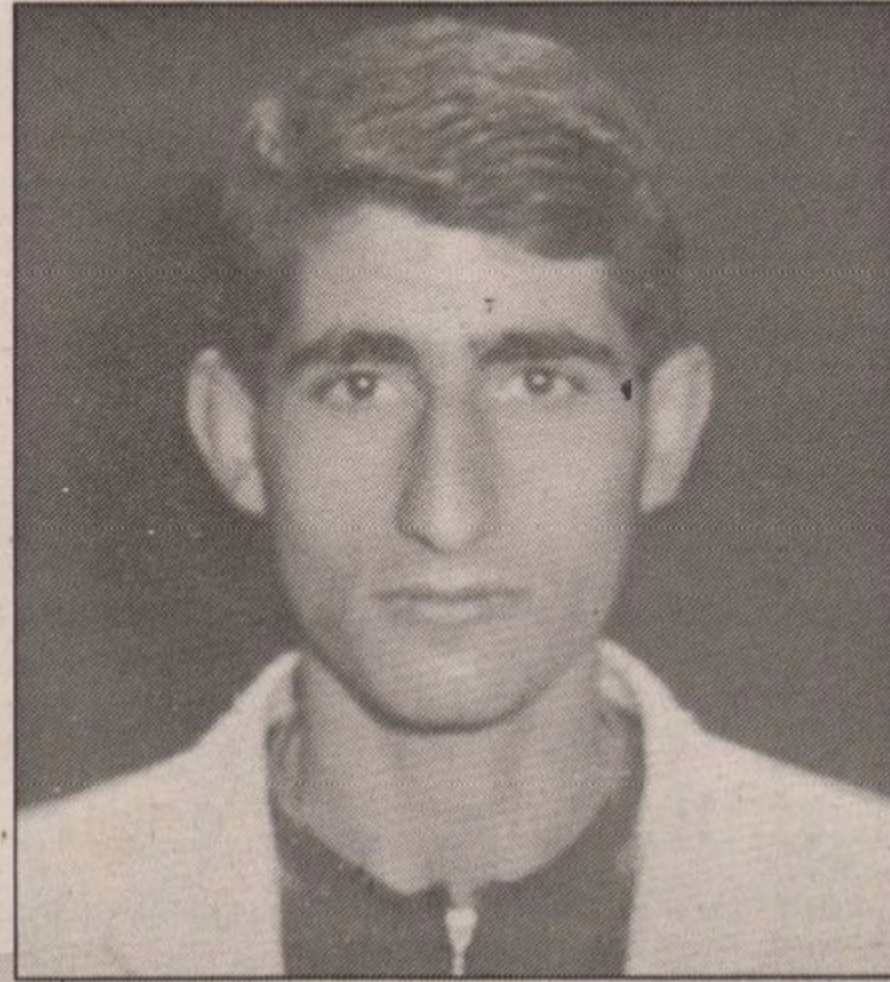
Yıl 1971. Amed'in dayanılmaz kızgın güneşli Ağustos ayının 12'nci gününde, daha sonra Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin kahraman şehitler ordusuna katılacak olan **Şeyhmus AÇIKGÖZ** yoldaş dünyaya geldi. Onyedî kardeşin altıncısı olarak... Ana-babası da dahil toplam ondokuz nüfuslu aile, hiçbir mal varlığına sahip değil. Oldukça yoksul olan kalabalık ailenin tek çalışanı baba, büyük bir geçim sorunu ile karşı karşıya. Amed belediyesinde cadde-sokak temizliğinde düşük bir ücretle çalışması, geçim sorununu çözmek bir yana, hafifletemiyor bile.

Şeyhmus yoldaş, henüz ilkokulu okumakta iken, babasının üstüne yıkılı olan geçim yükünü biraz da olsa hafifletmek amacıyla okulu terkeder. Tatlı, simit, sakız, sigara ve yaz aylarında soğuk su, dondurma gibi pratik yiyecek-icecek satışıyla sömürge Kürdistan'ın ağır çalışma koşullarında iş hayatına atılır. Bir süre sonra, gerçek kurtuluşun garantisi PKK önderlikli bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi saflarına katılınca kadar kaportacılık atölyesinde yaşam savaşı verecekti. **Şeyhmus** yoldaşın tüm uğraşlarına rağmen ailenin geçim sorunu hafiflenemiyor. 12 Eylül 1980'de faşist-sömürgeci cuntanın işbaşına gelmesi, **Şeyhmus** yoldaş için sadece baskı ve terörün alabilmesine tırmanması demek değil, aynı zamanda geçim derdinin daha da çekilmez hale gelecek kadar ağırlaşması demektir de. Çünkü faşist-askeri darbenin yönetime gelmesi ardından 2 ağabeyi Kawa davasından tutuklanıp hapsedilir. Böylece kalabalık ailenin çalışanları daha da aza inecek ve **Şeyhmus** yoldaş ağabeylerinin aile fertlerine de bakmak zorunda kalacaktı.

Şeyhmus yoldaşın çok ağır geçim sorununun yanı sıra, aile fertlerinin ve akrabalarının örgütlerle ilgili olmaları, O'nun zorlu yaşamına baskı, işkence, gözaltı vb. terör uygulamalarını da ekleyecekti. Yaşının küçük olmasına rağmen defalarca babası ve amcasıyla birlikte gözaltına alınarak işkenceden geçilir. Amcasının oğlu hakkında "vur emri" verildiğinden, aile ve

Kürdistan'ı alev alev saran 1991 Newroz ateşi ve...

Şeyhmus AÇIKGÖZ

*Em bûn. dê û bavê şehîdan
Ne tenê çavên me rohnê bin
Bila çavên partî û mîlletê me rohnê bin...
Em çî caran şînê nagirin
Ji ber ku îro daweta Şêxmûsê me ye
Serê me bilind e
Ev sê roj in tîlûliyên me ne
Bila kêfa dijîminan neyê
Dê netewê me kêf û dîlanê bikê!*

Dê û bavê şehîd Şêxmûs

Şeyhmus yoldaşı. 1989 yılında dört aya yakın bir süre kendi bölgesinde ulusal kurtuluşçu faaliyetleri yürütür. Ancak yine bu yılda yakalanarak 6 aylık hapis cezasına çarptırılır. Cezaevinden serbest bırakıldıktan sonra, 1990'ın bahar ayında Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan-ARGK saflarına katılarak, Kürdistan'ın en özgür yaşamına sahip gerilla olur.

Onbinlerin yaktığı ve ateşinin Kürdistan'ı sardığı 1991 Newroz serihildanları sömürgeci egemenliğe büyük korku saldı ve ulusal kurtuluş mücadelemize ise büyük mevziler kazandırdığında, **Şeyhmus** yoldaş özgürlük kavgasında çoktan yerini almış, Kürdistan dağlarının cesur pilinglarına karışmış ve onlarla kir ve şehirlerde eylemden eyleme koşuyordu.

Her tarafı alev alev saran 1991 Newroz ateşiyle, Kürdistan'ın bağımsızlık yolundaki yürüyüşü daha bir hız kazandı. Çünkü artık Newroz'u gerilla ile halkın omuz omuza ve iç içe kutlaması en belirgin şekilde gelekselleşiyordu. **Mazlum DO-**

ĞAN'ların, **Zekiye ALKAN**'ların ifade ettikleri gibi Newroz ateşi bundan böyle çalı-çırpıyla alevlendirilmeyecekti. "**Bi Ji Kurdistan**", "**Bi Ji PKK**", "**Bi Ji Serok APO**" sloganlarının sokaklarda yankılandığı, her türlü karanlık engeli aşmada yol gösteren isyan ateşinin yakıldığı ve "**An Kurdistan an neman**" şiarıyla özgürlüğün yaşandığı Newroz kutlamaları yeni bir gelenek kazanacaktı.

İşte Kürdistan, 1991'in Mart ayında, karların erimesiyle coşkun akan berrak sular, çimlenen topraklar ve filizlenen kesk ü soru zerli çiçeklerle süslenmiş olarak yeni bir Newroz'un dayanılmaz büyük özlemiyle kaynıyordu. Kadın, erkek, çocuk, ihtiyar, genç ve gerillalarıyla ulusal bayrama, bağımsızlık ve özgürlüğün halk serihildanına hazırlanıyordu.

Bu dayanılmaz özlemi büyük bir coşku içinde **Şeyhmus AÇIKGÖZ** yoldaş da, diğer yoldaşlarıyla birlikte yaşıyordu. Kürdistan'daki her yeni Newroz kutlamasının bir öncekini kat kat geride bırakması için yoğun hazırlıkla **Şeyhmus** yoldaşın da

içinde bulunduğu bir gerilla grubu Farqîn(Silvan)'e bağlı Dezwan(Şêx Henze) köyüne doğru yola koyulur. Gerilla birliği köye varduktan bir süre sonra gerillaların köy halkını Newroz kutlamalarına hazırladığı yolunda düşman ihbar alır. Bunun üzerine sömürgeci çapul sürüleri kısa sürede Dezwan köyünü kuşatmaya alırlar. ARGK gerillalarının fel-sesefesinde teslimiyet yer almadığı ve direnişten başka bir yaşam seçeneğinin tanınmadığı bir kez daha gözler önüne serilecekti.

Derken, ARGK gerilla birliği ile sayıca çok kalabalık olan sömürgeci Türk ordu güçleri arasında çatışma meydana gelir. Çatışma kıyasıya ve 36 saat sürer. Kahramanca direnen gerilla birliğinden **Şeyhmus AÇIKGÖZ(Mazlum)**, **Nesim TOPRAK(Azad)**, **Sait PAMUK(Rizgar)**, **Abdurrahman KIZGIN(Selim)** ve **Erhan ... (Nadir)** adındaki gerillalar ölümsüz şehitler kervanına katılırken, düşmana çok sayıda kayıp ve yaralı verilir.

Şeyhmus yoldaş, diğer gerilla arkadaşlarıyla 1991, 21 Mart Newroz'una iki gün kala, 19 Mart günü çağdaş Kürdistan tarihine Newroz-serihildan şehitleri olarak geçtiler. Onlar sadece fiziki olarak aramızdan ayrıldılar. Halkımız, diğer tüm şehitlerimiz gibi, **Şeyhmus** yoldaşı da kalbine gömdü. 1991 Newroz serihildanında görüldüğü gibi halkımız, kalbine gömdüğü gerillaların yüreğiyle sömürgeci düşmanı Kürdistan topraklarında istemediğini haykırdı.

Evet şehitlerimizin direniş ve isyan bayrağının yerde kalması, yacağı her dönemden daha belirgin şekilde ispatlanmıştır. Partimiz, şehitlerinin anısına bağlılığın gereği olarak bağımsızlığa doğru seyreden özgürlük yürüyüşünü hızlandırıyor. Ve halkımız ise, sömürgeci Türk faşizminin tüm kalıntılarına Kürdistan'dan temizlemek için dayanılmaz bir sabırsızlığı yaşıyor. Şehitlerine sahip çıkarak, onların cenaze törenlerini sömürgeciliği kahreden gösterilere dönüştürüyor. Anneler artık ağlamayı unuttu. **Şeyhmus** yoldaşın annesinin, başsağlığı dilemeye gelenlerin üzüntülerini gidermeye çalışarak halay çekmesi gibi, babasının ise "**Ne mutlu bana ki, ben de şehit babası oldum**" dediği gibi... Ve Diyarbakır'da yüzbinin üstünde kitlenin **Vedat AYDIN**'a sahip çıktığı gibi...

Bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine kan ve can veren şehitlerimizden **Şeyhmus AÇIKGÖZ** yoldaş unutulmayacaktır.

Berxwedan

Rojnameya Kurdî û Tirkî

Berxwedan-Verlags-GmbH

Marken Str. 5-7

Postfach 16 12

4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÜÇEYAN
(HABER MERKEZİ)

Tel.: (49-0211) 72 71 46

Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln

Avustralya 3.00 \$ / Avusturya 18.00 s.

Belçika 60.00 bfr. / Danimarka 8.00 dkr.

Fransa 6.00 ff. / Hollanda 3.00 hfl.

İngiltere 0.80 £. / İsveç 6.00 skr.

İsviçre 2.50 sfr. / Norveç 10.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 30.- DM	6 ay 35.- DM
12 ay 60.- DM	12 ay 70.- DM

Stadtparkasse Düsseldorf

Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

ÖNCÜNÜN ÇAĞRISINA HALKIMIZ VE ORDUMUZ EN YÜKSEK DÜZEYDE KARŞILIK VERİYOR

Baştarafı 1. sayfada

Mücadeleye yönelik tehditler kapsamlıdır. Ve bir karar aşamasında bulunduğumuz belirtilirken, bu kapsamlı tehditlere karşı nasıl bir tavır alınacağı sorusuna verilecek yanıtın ne olduğu, ne olması gerektiği hususu kastediliyor. Yani bu tehditlere boyun eğmek, tehdit sahiplerinin arzu ettikleri konuma gelmek mi, yoksa bunlara karşı devrimci onurun bayraktarlığını yapıp direnmek mi gerekir?

Böylesi yaşamsal karar aşamalarında, öğretici dersler çıkarmak üzere dönüp bakılacak insanlığın gelişim tarihi, devrimler ve devrimci mücadeleler tarihi vardır kuşkusuz. Ama bizim açımızdan, bunlardan da önce dönüp bakacağımız, örnek alacağımız kendi mücadele tarihimiz ve deneyimlerimiz vardır. Böyle bir karar aşamasıyla ilk kez karşılaşıyor değil mücadelemiz. Mücadele tarihimizi irdelerken Başkan APO, 1978'lerde **HAKİ KARER** yoldaşın katledildiği sürecin de bu tarz bir karar ve dönüm noktası olduğunu vurgulamaktadır. Denilebilir ki, o günkü tehditler bugünküler kadar büyük ve uluslararası boyutlarda değildi. Ancak unutulmamalıdır ki, o günkü askeri kitlesel, maddi ve benzeri olanaklarımız da bugün gelmiş bulunduğumuz düzey ve kazandığımız mevziler yanında bir hiçti. Ve o günün zor koşullarında karar direnişte kılındı. O günden bugüne mücadelemizin gelmiş bulunduğu düzey, koşullar ne denli zor olursa olsun direniş kararının doğru ve geçerli karar olduğunu somut olarak kanıtlamıştır. Dolayısıyla devrimi geliştirmenin ve zafere götürmenin yolu, saldırı ve tehditler ne denli büyük olursa olsun buna karşı direniş yolunu seçmekten geçmektedir.

Bağımsızlıkçı direniş mücadelemizin öncüsü PKK, karşı-devrim cephesinin yoğun saldırılarına verilecek karşılığın daha büyük bir direniş olacağını 9 Temmuz 1991 tarihli ve **"MK"** imzalı bir bildiriyle dost ve düşmana ilan etmiştir:

"Emperyalizm, sömürgecilik ve yerli işbirlikçilerden oluşan karşı-devrim cephesinin mücadelemizi böylesine her yandan kuşatmaya almaları ve çok yönlü ve genel bir saldırıya geçmelerinin altında yatan amaç bellidir. Partimiz öncülüğünde gelişen bağımsızlıkçı direniş hareketini, bu tarzda her alanda darbe vurmak suretiyle tasfiye ve imha etmek, bu olmazsa da uzlaşmaya ve emperyalist 'çözümlere' razı olmaya zorlamak amaçlanmaktadır."

Yaklaşık 15 yıllık mücadele tarihinde Partimiz PKK'nin yarattığı tüm gelişmelerin temelinde, doğuşundan günümüze kadar, düşmanın bu tür dayatmalarına her zaman devrimci kararlılık ve cesaretle karşılık vermesi gerçeği yatmaktadır. Karşı-devrim cephesinin bu son dayatmalarına da Partimiz, ordumuz ve halkımızın cevabı hiç kuşkusuz PKK'nin ve Kürdistan halkının şanına yaraşır tarzda kesin ve keskin olacaktır. Düşmanın yönelt-

tiği bu çok yönlü ve kapsamlı saldırı ve tehditlere Partimiz ve halkımız tarafından verilecek yegane ve en doğru yanıt, çok yönlü ve kapsamlı bir genel direniş hamlesi başlatmaktır. Halk savaşının basitten karmaşığa bütün yöntemlerinin ustaca kullanılacağı bir devrimci hamle, karşı-devrim cephesinin tüm saldırı ve imha planlarını mutlaka boşa çıkaracak ve alt edecektir.

Bunun için kitlesel planda sömürgeci devlet terörünü grev, gösteri, yürüyüş, kepenk ve konak kapama eylemleri, açık grevleri, iş yavaşlatma ve durdurma eylemleri, büyük cenaze törenleri ve benzeri çok çeşitli biçimlerde protesto etmek; faşist Türk sömürgecilerinin her terör uygulamasını serihildanlarla karşılamak ve içerisinde bulunduğumuz tarihi süreçte kitlesel devrevi serihildanları süreklileştirmek ve tırmandırmak esastır.

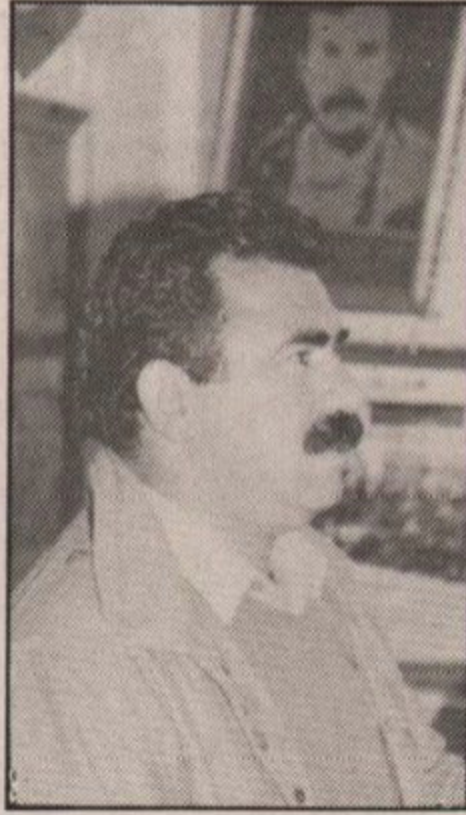
Halkımızın bu tarzda bir kitlesel ayağa kalkışına ve serihildanlara Halk Kurtuluş Ordumuz-ARGK'nin de mutlaka gerekli yanıtı vereceği kesindir."

Kürdistan'da yaşanan son gelişmeler, halkımızın ve halk kurtuluş ordumuzun, öncünün bu çağrısına en yüksek düzeyde karşılık verdiğini çok çarpıcı bir somutluk ve netlikle ortaya koymaktadır.

Yurtsever Kürdistan devrimcisi **Vedat Aydın** için yapılan cenaze töreninin büyük bir kitlesel ayağa kalkış gösterisine dönüşmesi ve bunun sonucunda yaratılan Amed serihildanı, birçok yalan-yanlış yargıyı yerlebir edip gerçekleri her yönüyle su yüzüne çıkarmıştır. Olay sadece Amed'de 100 bini aşkın kitlenin görkemli ayağa kalkışıyla sınırlı değildir. Buna bağlı olarak Kürdistan'ın 25 kadar il ve ilçe merkezinde yaşanan kepenk kapamalar, çeşitli gösteriler ve Cizîra Botan, Nisêbin, Hezex (İdil)'de olduğu gibi onbinlerce köylünün ilçe merkezlerine yürüyüşü muazzam bir kitlesel gelişme ve atılımın somut ifadesidir. Bu, öncü gibi, aynı zamanda halk olarak da dayatılan düşmanca baskılara verilebilecek en doğru karşılığın boyun eğme ve teslimiyet değil direniş ve daha büyük direniş olduğunu benimsediğimizizin açık göstergesidir.

Amed kitlesel ayağa kalkışı ve buna bağlı olarak gelişen direnişlerde, halkımız tutumunu çok net olarak ortaya koymuştur. Yüzbinlerce kişinin bir ağızdan haykırdığı **"Bijî PKK", "Bijî Serok APO", "An Kurdistan an neman"** ve **"Vur gerilla vur, Kurdistan'ı kur"** gibi sloganlar, Kürdistan halkının istemini bütün açıklığıyla gözler önüne sermiştir.

Amed serihildanı çok önemli bir gerçekliği, ulusal bağımsızlık mücadelemizin öncüsü PKK'nin belirgin bir özelliğini de ortaya koyması bakımından önemli ve anlamlıdır. Öncünün, kapsamlı düşman saldırılarına nasıl yanıt vereceğini ilan ettiği bildirinin altındaki tarih, Amed serihildanından sadece bir gün öncesinin tarihidir. Bu durum, PKK'nin söylediği sözlerin ayakları yere basmayanların boş sözleriyle karıştırılmaması gerektiğini, öyle sa-

nanların korkunç yanılığlara düşeceklerini, öte yandan da öncünün kitlelerle ve bir bütün olarak Kürdistan halkıyla nasıl bütünleştiğini ve halkın nabzını nasıl elinde tuttuğunu son derece net biçimde gözler önüne sermektedir.

Yeni ve daha güçlü bir direniş hamlesiyle girmekte olduğumuz sürece Halk Kurtuluş Ordumuz-ARGK'nin verdiği karşılık da, en az halkın verdiği karşılık kadar görkemlidir. Ayrıntıları bu sayımızdaki haber sayfalarında görülebilen son serihildan sürecindeki yoğun kent baskınları ve çok sınırlı olarak yansıtılabildiğimiz savaş haberleri, ordumuzun da büyük bir şahlanışla yeni atılım sürecine girdiğini kanıtlamaktadır.

Ve bütün bu gelişmelerin dışı yansımaları da hiç kuşkusuz bağımsızlıkçı direniş mücadelemizin lehine ve geniş kapsamlıdır. Sömürgeci-faşist TC'nin yıllar yılı binbir türlü olanağını seferber ederek uluslararası alanda mücadelemiz aleyhine geliştirdiği anti-propaganda ve karalamaların etkisi hızla ortadan kalkmakta, TC'nin sahtekarlığı ve yalancılığı teşhir olmakta, dolayısıyla ilerici insanlığın sempati, dayanışma ve desteğinin koşulları daha da olgunlaşmaktadır.

Zaten insanlığın geleceğini bu denli pervasızca karartmaya yönelen emperyalizmle böylesine karşı karşıya gelmiş olması, yani kendi somutunda insanlık davasını temsil eder bir konumda bulunması nedeniyle yukarıda bu durumun Kürdistan Devrimi'nin talihsizliği değil talihi olduğu belirtildi. Devrimimizin bu özelliği belirginleştikçe TC'nin geliştirmeye çalıştığı sahte görüntüler daha büyük bir hızla yıkılmaya devam edecek ve faşist rejim uluslararası alanda da içerdekine benzer bir çıkmaza saplanmaktan kurtulamayacaktır.

Kısacası bağımsızlıkçı direniş mücadelemiz, karşı-devrim cephesinin geliştirdiği çok yönlü ve topyekûn saldırıları daha şimdiden boşa çıkararak güçlü bir hamle ile daha ileri mevzilere ve nihai zafere doğru emin adımlarla yürümektedir.

dinleyelim:

"Aklı başında herkes görüyor: Türkiye çok zor bir dönemde."

Karamsar duygu ve düşüncelerin iyice yaygınlaşması için çok neden var. Tedirginlik verici gelişmelerin birbiri ardından su yüzüne vurduğu bir ortam söz konusu. Toplumun değişik kesimleri ister istemez belli bir rahatsızlığı yaşıyor.

Yaz sıcaklığına karşın durum böyle. Tırmamışta olan gevşeme değil, gerilim.

Ne oluyoruz? Ne olacak?

Bu soruların çok yoğun olarak tartışıldığı bir döneme girildi.

Bu durum sadece şu günlerde Güneydoğu'da yaşananlardan kaynaklanmıyor. Türkiye'nin zor dönemecinde kuşkusuz bu olayın payı büyük.

Ama yalnız Kürt sorunu değil Türkiye'nin gündemini belirleyen. İnsan başını nereye çevirse sorunlar yumağıyla karşı karşıya kalıyor." (Cumhuriyet, 15 Temmuz 1991)

TC'nin içinde bulunduğu durumun tablosu, görüldüğü gibi oldukça net çiziliyor. Bunu ne yorumlamaya ve ne de buna yeni şeyler ilave etmeye gerek var. Ancak son günlerde yaşanan bazı olayların bu bunalımlı ruh halinden kaynaklanan bir çırpını, yer yer çılgınlığa varan bir çırpını olduğunu göstermekte yarar var.

TC'nin Amed'de uygulamaya çalıştığı planlı katliam girişimi, çılgınlığın hangi ölçülere varırdığını ortaya koyuyor. Faşist rejimin sahipleri ve temsilcileri halen sorunu katliam, vahşet ve devlet terörüyle çözeceği taş kafalılığından bir adım bile ileri gidemediğini, dolayısıyla çözümsüz olduğu kadar çağdışı olduğunu da bir kez daha kanıtlamıştır. Önümüzdeki süreçte mücadelemiz kitlesel nitelik kazandıkça ve kendine güvenin ürünü niteliğindeki politik çözüm önerileri geliştirdikçe, olağanüstü hal kararnamele, devlet terörü ve yargısız infaz yasaları ile yönetimini sürdürmeye çalışan faşist rejimin terörist ve katliamcı karakteri daha net biçimde ortaya çıkacak ve dolayısıyla her alanda daha çok köşeye sıkışacaktır. Yani bu cephede de krizi daha da derinleştirecektir.

CIA icadı kontr-gerilla yöntemlerine ağırlık vermek ve "ölüm mangaları" örgütleyip sahneye sürmek ise, çıkmaz ve çırpınının bir başka somut göstergesi olmaktan öteye pek anlam taşımamaktadır. Bu tür yöntemlerin arkasında emperyalizm ve özellikle de ABD emperyalistleri ve istihbarat örgütlerinin bulunduğu açıktır. Hem bu denli kirli özel savaş yöntemlerinin sahibi, yaratıcısı ve uygulayıcısı olmak ve hem de hak, hukuk, demokrasi, barış gibi kavramların sözcülüğüne soyunmanın nasıl bir çelişkili durum olduğu bir yana; böyle yöntemlere başvuran rejimlerin nitelikleri ve ömürlerinin hangi safhasında olduğunu göstermesi açısından da öğreticidir. Kürdistan'da son birkaç haftada peşpeşe gelişen kontr-gerilla eylemleri ve işlenen cinayetler gözönüne getirildiğinde, yıkılışının eşliğindeki Latin Amerika'nın faşist dikta-

törüklerini anımsatıyor. Kaldı ki, bu tür uygulamalar salt Kürdistan'la da sınırlı değildir. Benzer uygulamalar İstanbul'un orta yerinde de sergilenmektedir. Faşist Türk sömürgeciliğinin can çekişmekte olduğunu, Hasan Cemal'in deyimiyle "başını nereye çevirse sorunlar yumağıyla karşı karşıya kalan" bir rejimin iç savaş ve kriz ortamında çırpınısının bundan daha somut örneği bulunabilir mi?

Burada anılması gereken son bir örnek de, öteden beri çeşitli düzeylerde tartışılan ve Amed serihildanının hemen sonrasında resmen kabul edildiği açıklanan, Kürdistan'a "Çekiç Güç" adıyla emperyalist askeri kuvvet konumlandırılması hususudur. TC, Silopi yakınlarına böyle bir emperyalist gücün yerleştirilmesini resmen onayladı ve bu güce asker vereceğini de açıkladı. Bu sayfalarda önceden de pek çok kere dile getirildi; bir kez daha vurgulamakta yarar var: Bu olay, kendi başına ayakta kalma yeteneğinde olmayan faşist rejimin, kendini efendilerinin kollarına terketmesi olayıdır. Ancak duruma ve son günlerde sömürgeci burjuvazinin çeşitli kanatları arasındaki tartışmalara bakılacak olursa, TC için durumun daha da güç olduğu anlaşılıyor. ANAP dışındaki hemen hemen tüm çevreler bu "Çekiç Güç" olayını büyük bir kaygı ile karşılıyor. Yani TC, kendisini kollarına emanet ettiği efendisine bile güvenemiyor. Bu güvensizlik ise rejimin çıkmazının derinliğini ortaya koyan bir başka somut örnek oluyor.

Bu konu açılmışken bir noktaya daha değinmekte yarar var. Çok değil daha bir önceki sayımızda dikkat çekmiştik. Kürdistan'da bugün geçerli olan otoritenin PKK ve ARGK'nin otoritesi olduğunu, ülkemizde askeri güç konumlandırmak isteyenlerin bu olguyu dikkate almak durumunda olduklarını, aksi halde pratikte her an karşı karşıya gelme durumları ve risklerinin doğabileceğini vurgulamıştık.

Geçtiğimiz günlerde ARGK gerillalarının Silopi ilçesine düzenlediği baskın sırasında yaşananlar, Silopi yakınlarındaki emperyalist kampta görülen tedirginlik ve panik, durumun ne denli ciddi olduğunu gözler önüne serdi. Anımsatmakta yarar görüyoruz; Kürdistan'da yaşanan son kitlesel ayağa kalkışlar ve Amed serihildanı da çok açık biçimde ortaya koymuştur ki, PKK ve ARGK ile karşı karşıya gelmek yediden yetmişe bir halkla, 30 milyonluk Kürdistan halkıyla karşı karşıya gelmek demektir. Her kim adına olursa olsun, bu gerçeği gözardı etmenin akıl karı olmadığını ve olmayacağını sanıyoruz.

Halkımız öncüsüne sonuna kadar güveniyor ve etrafında ketnetlenmiştir. Bağımsız ve özgür yaşamaya kararlıdır. Bunun için her türlü fedakarlığı yapacağını, gerekirse kanını son damlasına kadar akıtmaktan çekinmeyeceğini ortaya koymuştur. Her türden düşmana anlayacağı dilden yanıt verme yeteneğinde olduğunu kanıtlamıştır. Başkan APO'nun gösterdiği direniş yolunda yürüyecek ve o büyük günle, zaferle kucaklaşacaktır.

ARGK'nin hedefi kentler

ON GÜNDE 11 KENT MERKEZİNE BASKIN DÜZENLENDİ

Ulusal kurtuluş mücadelemizin yeni bir atılım sürecine girmekte olduğu 1991 yaz döneminde savaşın yoğunluğu giderek kentlere doğru kayıyor. Şehir alanlarında kitlesel direniş hareketleri gün geçtikçe büyüyüp geliyor; yaygınlık kazanıyor. Her geçen gün daha büyük serhildanlar yaşanıyor. Kitle hareketi artık salt bir veya küçük birkaç merkezle sınırlı kalmıyor. Son dize serhildanında da görül-

düğü gibi çok daha geniş alanları, hatta neredeyse bütün Kürdistan'ı sarsacak boyutlara ulaşıyor.

Gerilla saldırıları da buna paralel olarak gelişme kaydediyor. Kırlarda sömürgeci otoriteyi önemli oranda gerileten ve zayıflatan Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'nin de giderek daha çok kent merkezlerini hedef aldığına tanık olmaktadır. Bu durum, kentlerde de sömürgeci otoritenin hızla gerilediği ve yerine ulu-

sal kurtuluşçu otoritenin adım adım egemen kılındığı anlamına gelmektedir.

2 ile 12 Temmuz günleri arasında, on gün ilçe kapsayan sürede basılan il ve ilçe merkezleri sırasıyla şunlardır: Milazgir (Malazgirt), Hezex (İdil), Cizîra Botan (Cizre), Şirnex, Sêrt (Siirt), Gîrgê Amo (Silopi), Bêdlis-Xîzan (Hizan), Wan, Şemzînan (Şemdinli), Nisêbîn (Nusaybin) ve Pa-sûr (Kulp).

Berxwedan
muhabirleri bildiriyor

Milazgir baskınında 3 asker öldürüldü, 2'si ağır çok sayıda asker de yaralandı

Müş'a bağlı Milazgir (Malazgirt) ilçesine 2 Temmuz 1991

tarihinde ARGK gerillaları tarafından baskın düzenlendi. Baskın sırasında sömürgeci birliklerin karşılık vermeye çalışması üzerine çıkan çatışmada 3 düşman askeri öldürülürken, 2'si ağır olmak üzere çok sayıda asker de yaralandı.

Edinilen bilgilere göre, bölük düzeyindeki bir ARGK birliği, 2 Temmuz akşamı saat 22.00 sıralarında ilçe merkezine giriş-çıkışları keserek tam bir dene-

Yurtsever Kürdistan halkı

SİLAHLI MÜCADELEMİZİN 7. YILDÖNÜMÜNDE ULUSAL DİRENİŞ HAMLEMİZE TÜM GÜCÜMÜZLE KATILALIM!

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde cananlık önemde gelişmelerin yaşandığı bir dönemden geçiyoruz. Kürdistan halkı ile sömürgecilik arasındaki hesaplaşma bir dönüm noktasına gelip dayanmıştır. Geline aşamada devrimci ve karşı-devrimci politikalar arasında kıyasıya bir savaş yaşanmaktadır. Sürece damgasını vurup etkinliğini sağlayacak politikalar gelecek dönemi de kendi lehine çevirme gücünde olacaktır. İşte bu nedenledir ki, karşı-devrim tüm çağdışı araç ve yöntemlerini harekete geçirmiş bulunmakta, buna karşılık devrim güçlerimiz de geliştirdikleri etkin mücadele ile sömürgeciliğin çürümüş varlığını ortadan kaldırmaya yönelmektedir.

Kürdistan devriminde giderek hız kazanan gelişmeler sömürgeci-faşist Türk devletinin çöküşünü derinleştirdikçe, sömürgecilerin zor güçleri de daha fazla devreye girmektedirler. Bugün Kürdistan zemininde tam bir devlet terörü hüküm sürmektedir. Sömürgeci ordu güçlerinin Kürdistan'ın dört bir yanını ablukaya almış olması yetmemekte; bir yandan uluslararası askeri güçler Kürdistan'a konumlandırılmaya çalışılırken, diğer yandan da kontr-gerilla yaşamın her alanında bir tehdit gücü olarak saldırı üstüne saldırı geliştirmektedir. Bugüne kadar Kürdistan halkına yönelik sayısız suçun faili olan özel timlerin terörü tüm hızıyla sürerken bir de "ölüm mangaları" piyasaya sürülmüştür. Özellikle şehir alanlarında mücadelemizin yükselmesinden paniğe kapılan sömürgeciler, "ölüm mangaları" eliyle çeşitli bombalama eylemleri gerçekleştirerek, cinayetler işleyerek, korku ve paniği egemen kılmaya ve böylece kitleleri devrimci mücadeleden uzaklaştırmaya çalışmaktadır. HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat AYDIN isimli devrimci yurtseverin katledilmesi, sömürgecilerin bu politikalarını ortaya koyabileceklerini nerteye kadmıştıdır.

Sömürgeciler tüm bu uygulamaları çıkardıkları "Anti-Terör Yasası"na dayanarak geliştirmektedirler. Bu yasayla Tür-

kiye ve Kürdistan halklarını her türlü örgütlenmeden alıkoyarak dizginsiz bir terörle sindirmeyi hedefleyen sömürgeciler, yasanın çıkarılışı üzerinden henüz fazla bir zaman geçmemişken şimdiden Kürdistan ve Türkiye'yi bir kan gölüne çevirmeye yönelmişlerdir. Sokaklarda sorgusuz-sualsiz insanlar kurşunlanmakta, gözaltı ve tutuklamalar yaygınlaştırılmakta, işkence alenen başvurulmuş ve savunulan sıradan bir uygulama haline getirilmiş bulunmaktadır. Bütün bunlardan hedeflenen, devrimi durdurmak, kitleleri dize getirmektir.

Bütün bu sindirme politikalarına karşılık Kürdistan'da kitleler tarihimizin en büyük başkaldırısını yaşamaktadırlar. Kürdistan halkı her gün serhildanlardan serhildanlara koşmaktadır. Bir avuç ajan-işbirlikçi dışında tüm halkımız devrimin rotasına hızlı bir akışı yaşamaktadır. Her gün daha örgütlü ve daha atak bir halk hareketi doğmaktadır. Bugüne kadar gelişmelerin sınırlı olduğu yerler dahi gerilla eylemleri ve kitlesel eylemliliklerle çalkalanmaktadır. Halkımız tüm geleceğini ulusal kurtuluş mücadelesine bağladığını yaşamın her anında ortaya koymaktadır. Her şehit düşme olayı yeni bir serhildan için vesile olmakta, halkımız şehit evlatlarına topluca sahip çıkmaktadır. Düşmana karşı fiili direniş yaşamın her alanında ortaya konulmakta, koruculara ambargo uygulamasında da görüldüğü gibi, ihanete yaşam hakkı tanımamaktadır.

Halk eylemliliğimizin fitilini ateşleyen gerilla eylemlerimiz de Kürdistan'ın dört bir yanında çılgın gelişmektedir. Geçmişte mücadelemizin sınırlı gelişme kaydettiği birçok alan bugün yeni birer Botan olmaya doğru yol almaktadır. Gerilla geliştirdiği etkili eylemlerle düşmana kayıp üstüne kayıp verdirirken, inisiyatifi de ele geçirmiş bulunmakta, sömürgeci Türk ordusunu tam bir çıkmaza sürüklemektedir. Düşmanın gerilla savaşımızı tasfiye planları işlemez, buna karşılık gerillanın her geçen gün daha da yaygınlaşıp boyutlanması gerçeği yaşanmaktadır.

İşte tüm bu gelişmelerin yaşan-

dığı bir süreçte 14 Temmuz Ölüm Orucu direnişinin 9. ve 15 Ağustos devrimci atılımımızın 7. yıldönümlerini karşılıyoruz. Ulusal kurtuluş mücadelemizin tarihinde belirleyici birer köşe taşı olan bu iki büyük olay bugün de yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor. 12 Eylül karanlığında partimöze dayatılan imha ve ihanet politikasını parçalayıp direniş muzaffer kılan 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu direnişçileri M. Hayri DURMUŞ, Kemal PİR, Akif YILMAZ ve Ali ÇİÇEK yoldaşların devrettiği direniş bayrağı, 15 Ağustos 1984'de Kürdistan gerillalarınca bir kez daha yükseltildi.

Halk olarak büyük bir ayağa kalkışı yaşadığımız bugün, "Ulusal Onur Günü" 14 Temmuz ve 15 Ağustos'un direniş ruhunu daha da güçlü temsil etmek ve bu ruhla, düşman devrimimize dayattığı komplo ve saldırıları boşa çıkararak onu iyice derinleşen bunalımı içinde boğmak amacıyla yeni bir atak başlatıyoruz. Partimiz PKK, Eylül ayına kadarki süreci ulusal direniş savaşında yeni bir atak süreci olarak ilan etmiş ve gerek ülkedeki, gerekse de yurtdışındaki tüm Kürdistanlıları hayatın her alanında düşmana karşı direniş yükseltmeye çağırıştır.

Yurtsever Kürdistanlılar!

Bir halk olarak gereğince karşılık verdiğimiz takdirde ulusal kurtuluş mücadelemizi zafere götürmede çok büyük yol katedebileceğimiz bir süreçten geçiyoruz. Halk kitlelerinin yaygınlaşan ve yükselen eylemliliği kesinlikle sömürgeciliği çöküşe götürmede belirleyici bir rol oynayabilecektir. ARGK'nin Kürdistan'da yükselttiği savaş hal-kımızın ayağa kalkışı için muazzam koşullar yaratmaktadır. Partimizin çağrılarına uyan Kürdistan halkı her gün yeni serhildanlarla destanlar yaratmaya devam etmektedir. İçine girdiğimiz ulusal direniş yükseltme sürecinde Kürdistan zemininde kitlesel eylemlilik daha da üst boyutlara çıkıp yaygınlaşacak, sömürgeciliği her gün her saat döverek planlarını işlemez kılacaktır.

Yurtdışında bulunan Kürdistanlı yurtseverler de bu süreçte

aynı şekilde yaygın ve güçlü bir eylemlilikle karşılık verme sorumluluğuyla yüzyüzedir. Sömürgecilerin Kürdistan'daki vahşi özel savaşını protesto etmek, Türkiye ve Kürdistan halkının ve devrimci öncülerinin başında Demoklesin kılıcı gibi sallanan "Anti-Terör Yasası"nı boşa çıkarmak, yurtseverlere karşı her gün yeni bir saldırı tezgahlayan özel tim ve kontr-gerillanın katliam ve suçlarına dur demek, devrimci-demokratik basın ile ilerici kitle örgütleri ve partilere yönelik saldırı ve tehditleri lanetlemek, Avrupa kamuoyunun dikkatini Türk sömürgeciliğinin vahşi ve halk düşmanı uygulamalarına çekerek onu harekete geçirmek için;

- Kitlesel ve dönüşümlü açlık grevi eylemleri yapalım!
- Yürüyüş, miting, gösteri ve festlerle sesimizi duyuralım!
- Sömürgeci Türk devletinin kurum ve kuruluşları önünde protesto gösterileri yaparak TC'nin barbar uygulamalarını lanetleyelim!
- Avrupa'nın çeşitli demokratik, ilerici, insan haklarından yana kurum ve kuruluşlarına ziyaretler gerçekleştirerek onları faşist Türk devletinin uygulamalarına karşı harekete geçirmeye çalışalım!
- Büyük-küçük her türlü olanağı değerlendirerek, bu eylemsellik etrafında ulusal birliğimizi, örgütlülüğümüzü ve dayanışmamızı pekiştirelim!

Türkiyeli devrimci-demokratlar!

Bugün Kürdistan'da sürdürülen imha savaşı yansımalarını Türkiye'de de bulmaktadır. "Anti-Terör Yasası" İstanbul gibi merkezlerde sokak ortasında kurşunlamalarla, cinayetlerle uygulmaya konulmuş bulunmaktadır. Kürdistan ve Türkiye halklarının kaderi hiçbir dönemde olmadığı kadar sınıksı bir şekilde

- Yasasın ulusal kurtuluş mücadelemiz!
- Bijîn PKK-ERNK-ARGK!
- Yasasın Türkiye ve Kürdistan halklarının mücadelecı dayanışması!

birbirine bağlanmıştır. Sadece faşist devletin uygulamalarında değil direnişlerin birbirini etkilemesinde de bu gerçek yaşanmaktadır. Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi Türkiye'deki devrimci-demokratik mücadeleye kan vermekte, Botan'ın direnişçi namlularına Türkiye işçi sınıfının yükselen sesi eşlik etmektedir.

Halklarımız arasındaki bu direnişçi dayanışmayı güçlendirmek ve kurtuluşu yakınlaştırmak için, tüm Türkiyeli devrimci, demokratik, ilerici örgüt ve kişileri geliştirilen yeni dönem direniş hamlesinde tüm güçleriyle yer almaya çağırıyoruz. Avrupa zemininde de başlattığımız bu süreçte Türkiyeli devrimci-demokrat ve ilericilerle eylem birliği temelinde ortak düşmana karşı mücadeleyi ve halklarımızın kardeşçe dayanışmasını yükseltme amacını ve umudunu taşıyoruz.

Halklarımızın kardeşçe dayanışmasını sömürgeciliği ve faşizmi altederek aydınlık geleceği mutlaka yaratacaktır!

- Özel savaşa karşı devrimci direniş savaşını yükseltelim!
- "Anti-Terör Yasası"nı direnişimizle işlemez kılalalım!
- "Ölüm mangaları"nın, kontr-gerillaların cinayetlerini lanetleyelim, düşmanı döktüğü kanda boğalım!
- Demokratik-devrimci basın, kitle örgütleri ve partiler üzerindeki baskı ve yasaklamaları protesto edelim, yasakları boşa çıkaralım!
- Sesimizi dünya kamuoyuna duyurarak, TC'nin yüzündeki sahte demokrasi maskesini alaşağı edelim!

11 Temmuz 1991
ERNK Avrupa Örgütü

tim sağladıktan sonra birkaç koldan ilçeye girdi. Bu sırada kentteki jandarma birliklerinin gerillalara karşılık vermeye çalışması üzerine çatışma çıktı. İlçe merkezinde yaklaşık bir saat devam eden çatışmada, sömürgeci birlikler gerillanın savaş gücü ve etkinliği karşısında fazla bir varlık gösteremedi. Düşman jandarma birliğine mensup askerlerden 3'ünün ölü, pek çoğunun da yaralı olarak saf dışı kalması üzerine, etkinlikleri tüm den kırılmış oldu. Kalanlar da artık gerillaları durdurma yerine canlarını kurtarmanın yollarını aramaya koyuldu.

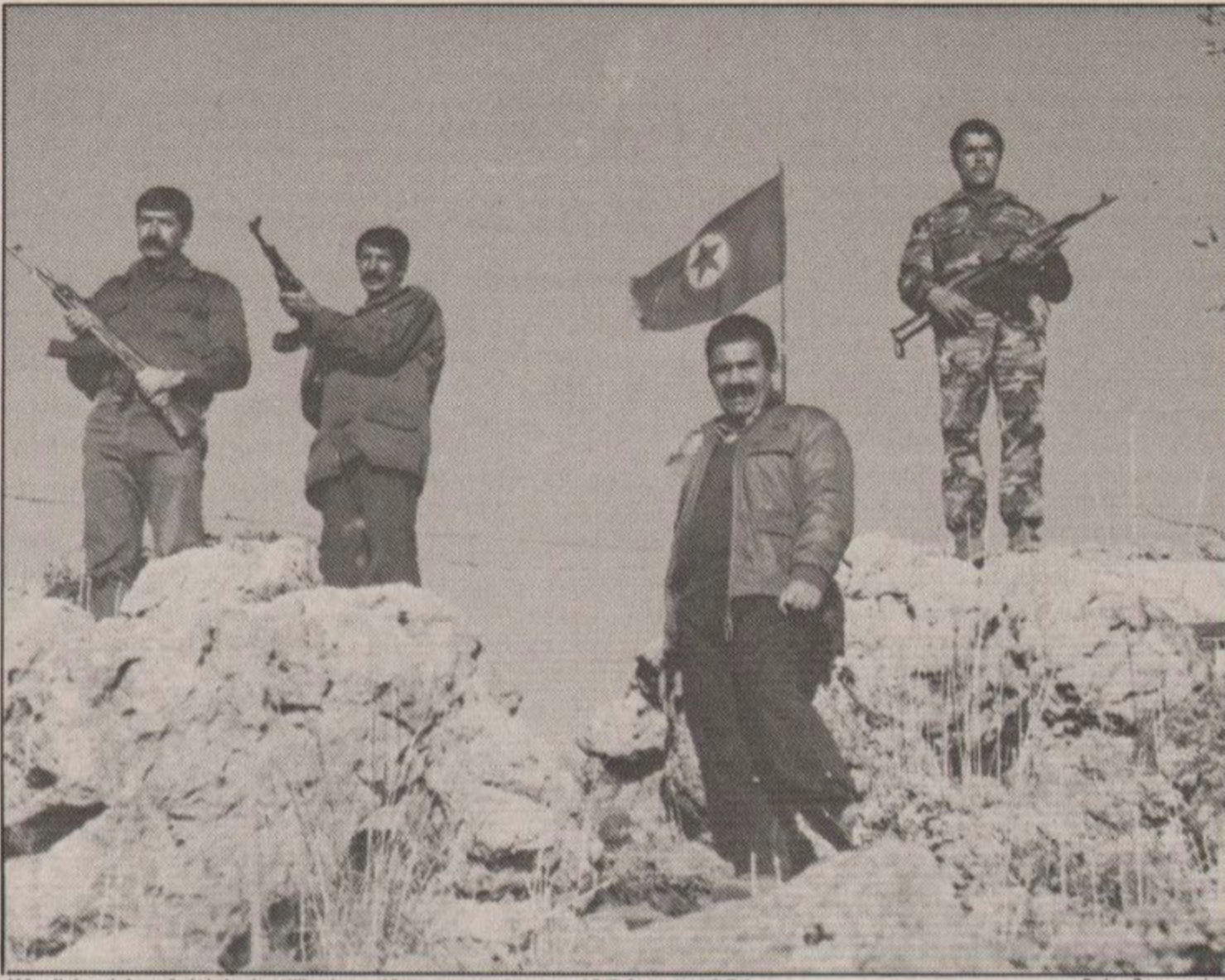
Gerilla birliklerimiz düşman askeri güçlerini böylece etkisizleştirdikten sonra, ilçe merkezindeki bazı sivil sömürgeci kurumlara da yönelerek bunlara önemli oranda zarar verdirdiler. Gerillalar olaydan sonra hiçbir kayıp vermeden üstlerine geri çekilirken, sömürgecilerin de çok sayıda yaralılarını Mûş Devlet Hastanesi'ne kaldırdıkları gözlemlendi.

Gerilla birliği ilçeyi terkettikten bir süre sonra ortaya çıkma cesareti gösteren sömürgeci koluk kuvvetlerinin ilçe merkezinde halktan 100 kadar kişiyi gözaltına aldığı bildirilmektedir. Ayrıca olaydan sonraki birkaç gün içerisinde Milazgir'e bağlı köylerden de 50 civarında kişinin "gerillaya yardım ve yataklık ettiği" gerekçesiyle gözaltına alındığı belirtiliyor.

Ancak bu tür sömürgeci baskı uygulamalarının halk üzerinde hiç de etkili olmadığı, tersine halkın sömürgecilğe duyduğu kin ve öfkeyi daha da arttırdığı, ulusal kurtuluş kuvvetlerimizin bu başarılı saldırısının yöre halkı üzerinde son derece olumlu etkiler bıraktığı ve halktaki sevinci ve coşkuyu doruğa çıkardığı açıkça gözlemlenmektedir. Bunun sonucunda en apolitik çevrelerde bile gerillaya çok sıcak ve sempati ile bakıldığı, her türlü desteği sunmaya hazır bir konuma kısa sürede geldikleri açıkça görülebiliyor.

Aynı gecede dört ayrı merkeze düzenlenen baskınlar ARGK'nin güç ve etkinliğinin somut kanıtıdır

Yeni ve daha ileri bir atılım sürecine halk olarak daha büyük kitlesel ayağa kalkışlarla girerken, askeri alanda da Halk Kurtuluş Ordumuz her açıdan daha çok yetkinleşmiş ve yeni sürece yönelik önemli hazırlıklarını gerçekleştirmiş, dolayısıyla sürece her açıdan hazır ve gereğince karşılık verebilecek bir tarzda güçlenmiştir. 6 Temmuz günü Cizîra Botan, Şirnex, Sêrt ve Girgê Amo merkezlerine yönelik aşağı yukarı aynı saatlerde gerçekleştirilen saldırılar bunun somut bir kanıtıdır. Bunca geniş bir alanda bu tarzda bir hareket gerçekleştiren ARGK, organize gücünü ve savaş yeteneğini dost da düşmana da en açık tarzda göstermektedir. Aynı zamanda yörede kendi otoritesini ne ölçüde egemen kıldığını da ispatlamaktadır. Yine 6 Temmuz akşamı dört merkeze birden gerçekleştirilen bu başarılı saldırılar, yörede konumlandırılmış bulunan ABD ve müttefiki diğer emperyalist güçlerin de, ulusal kurtuluş kuvvetlerimizin kendi otoritesini egemen kılma da fazla etkili olamayacaklarını,

Kürdistan'da yüzbinlerin dilinden düşmeyen slogan: "Bijî Serok APO".

Foto: Berxwedan

bunu engelleyemeyeceklerini ortaya koymuştur.

Girgê Amo

Sömürgecilere en ağır darbenin vurulduğu merkez

6 Temmuz akşamı ARGK birliklerinin saldırısına uğrayan dört merkezden biri olan Girgê Amo (Silopi), aynı zamanda sömürgecilerin en ağır darbe yediği merkez oldu. İlçenin giriş çıkışlarını denetim altına aldıktan sonra ilçe merkezindeki çeşitli sömürgeci kurumlara bir yandan saldırıya geçilirken, gerilla birliği içerisindeki propaganda birlikleri de cami hopelöründen halka yönelik konuşmalar yaparak, saldırının amaçları hakkında halkı aydınlatmakta ve düşmana karşı nasıl bir tutum takınılması gerektiği yolunda çağırılar yapmaktaydı.

Gerillanın etkili saldırılarına hedef olan sömürgeci kurumlardan adliye lojmanları, polis lojmanları, polis karakolu ve ilçe jandarma bölük komutanlığı binalarında ağır hasar meydana geldi. Bu binalarda konumlanmış bulunan düşman güçlerine büyük zayıf verildi. Özellikle ilçe jandarma bölük komutanlığı binasında düşman askerlerinin yattığı koğuşların yoğun biçimde gerilla roketlerine hedef olması sonucunda, binada bulunanlardan sağ kurtulunmadığı bildirilmektedir. Burada düşman askerlerinden en az 20'si öldürüldü ve kalanları da yaralı olarak saf dışı bırakıldı.

Görgü tanıklarının ifadelerine göre, akşam saat 22.00 sıralarında gerçekleştirilen gerilla saldırısına karşı sömürgeci birlikler pek bir varlık gösteremediler. Sömürgeciler verdikleri ağır kayıpları gizlemek için büyük çaba sarfettiler. Ancak ilçe halkı gelişmeleri baştan sona yakından izledi ve yaşananlara tanıklık etti. TC yetkilileri çok sayıda ağır yaralıyı Amed ve diğer merkezlerdeki hastanelere taşımak için yakında bulunan müttefik üssünden helikopter yardımı istedi. Ancak emperyalistler

helikopter vermek yerine yaralıları kendileri tedavi etmeyi önermiş ve bunu gerçekleştirmişlerdir. Olaydan sonraki gün bir grup gazeteciyle birlikte Girgê Amo'ya giden muhabirimiz, emperyalistlerin yanında tedavi edilmekte olan bir grup TC askerini bizzat gördüğünü bildirdi. Öte yandan olayı yakından izleyen yurtseverler, ambulans vb. araçlarla uzun süre ölü ve yaralı taşındığını belirtmektedir. Verdiği ağır kayıpları gizleme telaşındaki TC yetkilileri, gerilla saldırıları sonucunda ağır hasar gören binaları fotoğraflarla belgelemek isteyen gazetecilere de engel oldular. Saldırıda isabet alan sömürgecilere ait tüm resmi kurum binalarının oturulmaz duruma geldiği bildirilmektedir.

Paniğe kapılan emperyalist kampta alarm verildi

Girgê Amo merkezine yaklaşık 2 km mesafede "Çokuluslu Güç" adıyla yerleşmiş bulunan emperyalistlerin kampında, gerilla saldırılarının kendilerini de hedefleyeceği korkusuyla alarm verildi. Apaçi helikopterleri sabaha kadar sürekli uçuşlar yaparken, kampta da aynı gece karartma uygulandı. Tüm emperyalist askerler silah başında herhangi bir saldırıya karşı hazır vaziyette bekletildi. Sayıları 3 bin civarında olan emperyalist askerler, ARGK'nin silah seslerinin yankılandığı gece boyunca büyük bir korku ve tedirginlik içerisinde kıvrandı.

Ağırlıklı ABD'li olmak üzere Fransa, İngiltere ve BM'ye bağlı askerlerden oluşan birliklerin komutanı, 7 Temmuz günü yörede bulunan basın mensuplarına, korku ve telaşını şu sözlerle anlatıyordu: "Bizler üç aydır Kuzey Irak'taydık. Orada herhangi bir olay meydana gelmedi. Sadece bir olay yaşadık. Üç haftadır buradayız, iki büyük saldırıya tanık olduk. Kuzey Irak'taki halk bizi çok seviyordu, ancak anladığımız kadarıyla burada durum farklı."

Emperyalist birliklerin komutanının bu sözleri oldukça öğreticidir. Kürdistan halkı Güney'de de, Kuzey'de de aynı halk

olduğuna göre, emperyalistlerin ayaklarına yüz sürenin ve Güneyli halkımızı da son derece onursuzca konumlara sürükleyerek "yes yes Bush" diye sokaklara dökülenlerin oradaki işbirlikçi önderlik olduğu açıktır. Dolayısıyla emperyalistler Kuzey'de aynı işbirlikçi tavır yerine bir halkın alması gereken onurlu tavrı görünce elbetteki bundan rahatsızlık duyacaklardır.

Öte yandan birçok çevre ARGK birlikleri ile sömürgeci güçler arasında Girgê Amo civarında meydana gelen çarpışmalara emperyalist güçlerin de Apaçi helikopterleriyle doğrudan katıldığını belirtmektedir. Bu tür iddiaları emperyalistler ve sömürgeciler yalanlasalar da, böyle bir durum bugün yaşanmamış olsa da, ARGK'nin otorite alanında konumlanan yabancı güç kim olursa olsun günün birinde ister istemez onunla karşı karşıya geleceğini bilmelidir.

Yörede bulunan yabancı basın mensuplarıyla birlikte bir süre olayları izleyen muhabirimiz, Silopi baskınının Amerika'nın CNN televizyonu tarafından kameraya alındığını, seyredildiğinde baskın eyleminin son derece başarılı ve muazzam bir olay olduğunu anlaşıldığını bildiriyor. Özellikle baskına katılan gerilla birlikleri içerisinde yer alan bayan savaşçıların zılgıt sesleri eşliğinde kahramanca saldırılarını seyredenlerde hayranlık ve sevgi uyandırdığı belirtiliyor.

Sömürgeciler yenilginin etkisini yalan haberler yayarak gidermeye çalışıyor

Gerçek dışı haberler yaymayı gelenek haline getirmiş bulunan TC yetkilileri, Girgê Amo'da aldıkları ağır yenilginin etkisini de yine düzmece haberler yayarak ve silahlı halk üzerinde katliamlar uygulayarak gidermeye çalışıyor. Kuşkusuz bu bir zavalılık örneğidir.

Girgê Amo baskınının ertesi günü yapılan açıklamada, baskın yapan gerilla gruplarının takip edilerek bunlardan 6 kişinin öldürüldüğü haberleri yayıldı. An-

cak yörede incelemeler yapan ve olayı yerinde araştıran muhabirimiz bu haberin tamamen yalan olduğunu açığa çıkardı. Katledilen 6 kişinin daha önce gözaltına alınan yoksul köylüler olduğu, gerillalarla bahsedilen günde herhangi bir karşılaşma veya çarpışma olmadığı anlaşıldı. Zaten çatışma olduğu söylenen Uyanık köyü, ilçe merkezine çok yakın ve düz bir alandadır. Baskını yapan gruplardan birinin oraya gitmiş olmasının mantıkla bağdaşır bir yanı yoktur. Ayrıca olayın geçtiği söylenen Xinis (Uyanık) köyüne günlerce giriş çıkışların yasaklanması ve basın mensupları da dahil hiçbir yabancının köye gitmesine izin verilmemesi, sömürgecilerin kendi yalanlarının açığa çıkmasını önlemek için başvurduğu bir girişim olduğu herkesçe bilinmektedir.

Cizîra Botan

TC güçleri büyük korku içinde

6 Temmuz akşamı aşağı yukarı aynı saatlerde baskına uğrayan bir merkez de Cizîra Botan oldu. Buradaki sömürgeci kurumlara yönelik saldırılar da saat 22.15 sıralarında başladı. ARGK gerillalarının roketatarlı ve otomatik silahlı saldırılarına hedef olan düşman kurumları arasında polis karakolu ile merkez jandarma komutanlığı binalarının isabet alarak önemli oranda hasara uğradıkları bildirilmektedir. Söz konusu binalarda bulunan polis ve askerlerden ölen ve yaralananlar olduğu ancak sömürgecilerin bu konuda herhangi bir açıklama yapmadıkları belirtiliyor.

Cizîra Botan merkezindeki düşman kurumlara yönelik ARGK saldırılarının son dönemlerde yoğunlaşması ve kent merkezinin adeta bir savaş alanına dönmüş olması, TC güçlerinin yüreklerine büyük bir korku salmış ve morallerini sıfıra düşürmüştür. 6 Temmuz akşamı gerilla roketlerine hedef olan polis karakolundan canını kurtarabilen bir görevli, ertesi sabah olay yerine giden basın mensuplarına, canından bezmiş bir tavırla "Buraları bırakıp gitsek de kurtulsak" diye çaresizliğini ifade ediyordu. Bir polis görevlisinin ağzından çıkan bu sözleri aslında rejimin çaresizliğini ve Kürdistan'dan defolup gideceği günlerin yakın olduğunu göstermektedir.

Gerilla silahlarının sesine artık iyice aşina olmuş Cizîra Botan halkı ise, ARGK'yi her zaman yanında görmeyi güven ve coşkusunu yaşıyor.

Sêrt

Gerillalar Jandarma Alay Komutanlığı'nı vurdu

Aynı gece ve aynı saatlerde gerilla baskınına uğrayan diğer bir yer de Sêrt il merkezi oldu. Yöredeki yurtsever kaynaklardan alınan bilgilere göre, Sêrt'in Bitim Mahallesi'nde bulunan jandarma alay komutanlığı gerillaların asıl hedefiydi. Bu hedefe yönelik roketli saldırı sonucunda önemli hasar meydana geldi. Jandarma komutanlığı binasından başka, yakınında bulunan sağlık müdürlüğü binasının da atılan ro-

ketlerden isabet aldığı bildirilmektedir. Ayrıca çevrede bulunan birçok askeri araç da isabet alarak imha oldu.

ARGK birliklerinin saldırısı karşısında büyük bir korku ve paniğe kapılan sömürgeciler, derhal zırhlı birliklerini seferber etti. Gerillalar karşısında başka türlü tutunamayacaklarını ve ağır kayıp vereceklerini bilen düşman birlikleri askeri zırhlara kuvvetlerini kullanarak kurtuluş bürvelerimizin karşısına çıkabiliyor. Görgü tanıklarının bildirdiğine göre paniğe kapılan sömürgeci birlikler, çok sayıda aydınlatma ve işaret mermileri atarak ortalığı aydınlatıp korkusunu gidermeye çalıştılar.

Düşmanı kendi ininde vuran gerilla birlikleri herhangi bir kayıp vermeden geri çekildi.

Şirnex

Baskından sonra yasak kent ilan edildi

ARGK birlikleri tarafından aynı gecede baskın düzenlenen dördüncü merkez de Şirnex oldu. Bu merkeze yönelik gerilla baskını da saat 23.00 sıralarında meydana geldi. Kent merkezinin belli kesimlerini denetime geçiren ARGK birlikleri, cami hoparlörlerinden halka hitap eden konuşmalar yaptı. Bir yandan da sömürgeci hedeflere yönelik saldırılarda bulundu. Cumhuriyet Mahallesi'nde bulunan polis lojmanlarına yönelik roketli saldırı sonucunda düşmana ölü ve ya-

ralı kayıp verildiği, ancak bu kayıpların gizli tutulduğu bildiriliyor. Öte yandan saldırıya uğrayan pek çok sömürgeci kurum arasında cezaevinin de bulunduğu ve cezaevi önünde nöbet bekleyen askerlerden de ölen ve yaralananlar bulunduğu söyleniyor.

Şirnex merkezine gerilla saldırısının gerçekleştiği gecenin ertesinde Şirnex'e giderek durumu yerinde incelemek isteyen basını mensupları, yerli ve yabancı olduklarına bakılmaksızın geri çevrildiler. Edinilen bilgilere göre Şirnex'e gitmek isteyen gazetecilerin yolu, Cizîra Botan çıkışındaki Qesrik Boğazı'nda sömürgeci birlikler tarafından kesildi. Gazeteciler bunun nedenini sorduklarında, kendilerine "İster yerli ister yabancı olsun bundan böyle her gazetesinin Şirnex'e gitmek için Bölge Valiliği'nden izin alması gerektiği" yanıtı veriliyor. Sömürgecilerin bu davranışları, yerli ve yabancı basın mensupları ile halk arasında, gerilla baskınında ağır kayıp verdikleri ve bu kayıpları gizlemek için bu yola başvurdıkları biçiminde yorumlandı.

6 Temmuz akşamı dört merkeze birden baskın düzenleyen ARGK birlikleri hiçbir olayda kayıp vermedi. Baskınlar planlandığı biçimde başarıyla gerçekleştirildi. Ancak sömürgeci-faşist TC acizliğinin bir göstergesi olarak, gerilla saldırılarından sonra her dört merkezde de kitleler arasında çok sayıda kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan kişilerin yoğun işkenceler altında sorgulandıkları bildirilmektedir.

Hezex ve çevresinde sömürgecilere büyük darbe vuruldu

İlçe merkezine iki kez baskın düzenlendi, çeşitli saldırı ve pusula eylemlerinde düşmana onlarca kayıp verildi

20 Haziran ile 4 Temmuz tarihleri arasındaki iki haftalık süreyi kapsayan günlerde Hezex (İdil) ve çevresinde ustaca taktiklerin uygulandığı yoğun gerilla saldırılarında sömürgeci güçlere büyük darbeler vuruldu. İki kez ilçe merkezine baskın düzenlendi, bazı köylerde çete odaklarına yönelik isabetli eylemler gerçekleştirildi. Ayrıca sömürgeci askeri birlikler birkaç kez pusuya düşürülerek çok sayıda düşman askeri öldürüldü ve bu saldırılar sonucunda düşman birliklerine ait çeşitli malzemelere gerillalar tarafından el kondu.

İlk ilçe baskını ve pusula eyleminde toplam 13 asker öldürüldü

Hezex merkezine ARGK birliklerinin ilk baskını 21 Haziran tarihinde gerçekleşti. Baskında roketler ve otomatik silahlar kullanan gerilla birliklerimizle düşman güçleri arasında çatışma çıktı. Şehir içinde kısa bir süre devam eden çatışmada 3 düşman askeri öldürüldü ve çok sayıda asker de yaralandı. Yaralıların kesin sayısı konusunda bilgi edinilemedi. Gerillaların hedefi Hezex merkezindeki tabur binası ile bunun çevresinde yer alan diğer askeri binalardı. Bu

Bu baskın eyleminden üç gün sonra, yani 24 Haziran günü, operasyonlar yapan sömürgeci birlikler ARGK gerillaları tarafından Hezex'e bağlı Geliye Kür (Çukurdere) muntakasında pusuya düşürüldü. Pusuya düşen bir cemse içerisindeki tüm askerler, gerillaların otomatik silahlarla açtıkları çapraz ateş sonucu safdışı bırakıldı. Tek bir düşman askerinin bile kurtulmayı başaramadığı bu eylemde 1'i subay olmak üzere 10 asker öldürüldü. Araç tamamen imha edildi. Gerilla birliği kayıp vermeden üssüne çekildi. Olaydan sonra alana yeni güçler de sevk ederek başlattığı operasyonlardan sömürgeciler hiçbir sonuç alamadılar.

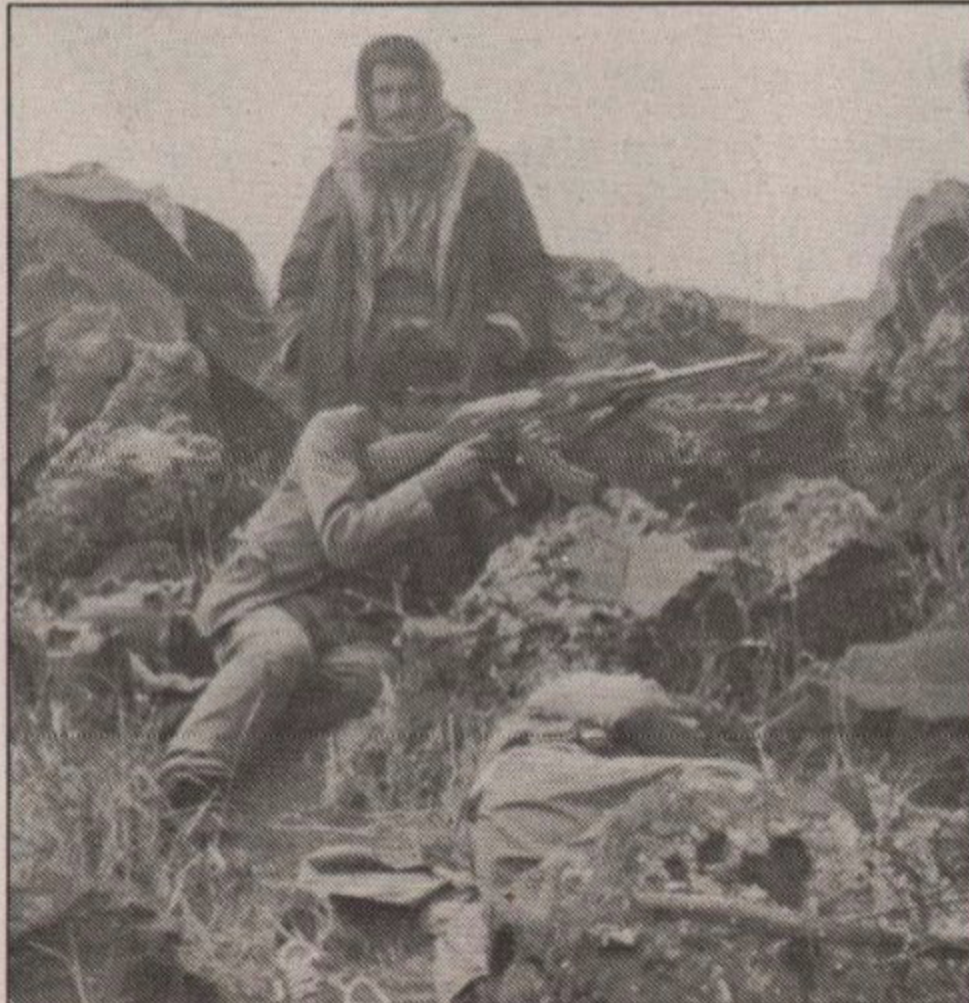
Bazı yakın köyleriyle birlikte Hezex merkezinin ikinci kez basılması düşmanı şaşkına çevirdi

4 Temmuz günü ARGK birlikleri aynı anda Hezex merkezi ile ona bağlı Babek (Üçok) ve Barım (Yüksekköy) köylerine baskınlar düzenledi. Eylemin hedefi sömürgeci kurumlar ve köylerdeki korucu çete odaklarıydı.

Hezex merkezindeki bütün sömürgeci kurumlar, askeri binalar ve cezaevi otomatik silahlar ve roketlerle yaygın ateşe tutuldu. Sömürgeciler bu saldırılar karşısında büyük bir korku ve panik yaşarken, Babek köyünün çeteleri, köyün gerillalar tarafından basıldığını bildirerek imdat istedikler. Bu durum düşmanı tam anlamıyla şaşkına çevirdi. Hezex merkezinde yer yer çarpışmalar sürerken bazı düşman güçleri Babek yoluna koyuldu.

İlçe merkezindeki çarpışmada düşman güçlerinden çok sayıda ölü ve yaralı olduğu bildiriliyor. Kayıplar gizli tutulduğu için kesin sayı öğrenilemedi, ancak görgü tanıkları çarpışmalarda cezaevi nöbetçilerinden bir askerin öldüğünü, bazı asker ve polislerin de Cizîra Botan'daki hastaneye kaldırıldığını bildiriyorlar.

Babek köyünde ise, babasının silahıyla gerillalara karşı koymak isteyen çetelerden birinin kızı çıkan çatışmada öldürüldü. Ayrıca iki korucu da ağır yaralandı. Aynı köyde korucubası olan ve öteden beri ihanetçiliğiyle tanınan Miradê Babekî adlı çetenin evi roketlenerek tama-

Artık hedef kent merkezleri.

Foto: Berxwedan

ARGK usta taktiklerle düşmanı bunaltıyor.

Foto: Berxwedan

men tahrip edildi. Çetenin kendisi ve aile bireyleri o anda evde bulunmadıklarından evde ölü ve yaralının olmadığı bildiriliyor.

Aynı sırada gerillalar tarafından baskın düzenlenen köylerden biri de Barım'dı. Barım korucuları köylülerden gelen baskı ve tepkiler karşısında bu köyde daha fazla barınma olanağı bulamayarak bir süre önce Babek'e yerleştiklerinden, gerillalar herhangi bir saldırıda bulunmadılar. Köylülerle yaptıkları kısa bir toplantıda mücadele sorunları ve çetecilik konusunda onları bilgilendiren gerilla grubu, daha sonra diğer baskınlara katılmak üzere bu köyden ayrıldı.

Hezex merkezine bağlı iki köye yapılan bu baskınlardan başka sömürgecilere daha büyük sürprizler hazırlanmaktaydı. Bu üç saldırı da daha büyük boyutlu saldırılar için yedek güçlerle yapılan bir nevi taktik saldırılar niteliğindeydi. Esas amaç düşman güçlerini şaşırtmak, harekete geçirmek ve pusuya düşürerek daha büyük darbeler vurmaktır. Nitekim gerilla birlikleri ana kuvvetlerini üç ayrı stratejik noktada pusuya hazırlamıştı. Bu pusula noktalarından ikisi Hezex-Babek yolunda, biri ise Hezex-Barım yolu üzerindeydi.

Hezex merkezinde çarpışmalar durup gerillalar geri çekildikten sonra, Babek'e yardıma giden öncü bir panzer, Sarınc muntakasında gerilla pususuna düştü. Gerillanın roketlerine hedef olan panzerdeki mürettebatın 1'i öldü, 4'ü de ağır yaralandı. Ağır yaralanan askerlerden 2'sinin de daha sonra kaldırıldıkları hastanede kurtarılamadığı ve öldükleri bildirildi. Birinci pusula noktasında gerillalar geri çekildikten sonra düşman güçleri, Babek'e doğru yollarına daha kaygısız biçimde devam ederler. Ancak çok geçmeden ARGK birliklerinin daha büyük güçle pusula attığı ikinci noktada yeniden pusuya düşerler. İki cemse içinde seyreden düşman konvoyu gerillaların bombalı, roketli ve otomatik silahlı saldırısı sonucu tamamen imha edildi. Üst-üste uğradığı baskın ve pusularda şaşkına dönen sömürgeci birlikler, gerillalarımıza hiçbir karşılık bile vermeden imha oldu, düşman askerlerinden hiç kurtulan olmadı. Başarılı pusula eyleminden sonra düşmanın elin-

deki silah ve malzemeden işe yarar ne kaldıysa tümüne el koyan gerillalar, araçların kalıntılarını da ateşe vererek hızla alandan uzaklaştı. Tüm bu baskın ve pusula eylemleri 4 saat gibi kısa bir süre içerisinde gerçekleşti. Ve usta taktiklerle düşmanı şaşkına çevirerek ağır kayıplar verdiren ulusal kurtuluş kuvvetlerimiz hiçbir kayıp vermediler.

Gerillanın bu başarılı saldırılarını, usta askeri taktiklerini ve gücünü yakından izleyen halkımız, eylemlerden sonra coşkusunu dile getirerek, gerillalara olan hayranlığını ve bağlılığını ifade ederek başı dik tarzda günlerce konuştu.

ARGK karşısında çırpınan sömürgeciler terörle kitleleri sindirip gerillaya desteklerini kesmeye çalışıyor

Gerillaların gerçekleştirdiği bunca başarılı saldırıda kitlelerden aldığı destek ve gücün büyük rolü olduğunu çok iyi bilen sömürgeciler, ellerindeki üstün silah ve tekniğe rağmen askeri anlamda yenilgiden kurtulamıyor ve çareyi halk kitleleri üzerinde baskı ve terör uygulamaları gerillaya sundukları desteği kesmekte arıyor. Bu amaçla Hezex ve çevresinde de son günlerde yoğun operasyonlar düzenleniyor.

Son 15 gün içerisinde Deşta Darê (Sırtköy) ve Bafê (Sulak) köyleri ile Kowex mezrasında yapılan operasyonlarda, köylülere köy meydanlarında işkence edildi. Köylerde gençleri bulamadıklarından hınçlarını yaşlılar ve kadınlardan aldılar. Kowex'te köy muhtarı da dahil pek çok yaşlı insan dayaktan geçirildiler. Deşta Darê'de ise TC'nin barbarlığını yakından tanıyan halk toplu olarak köyü terk edip dağlara çekildi. 1990 Hezex serihildanları döneminde, bu köyden bazı yurtseverler işkence ile katledilmişti.

Öte yandan bu süreçte Hespiş (Yarbaşı) köyünde 5, Hezex merkezinde de 7 yurtsever gözaltına alındı. Bunlardan Yusuf Vesek, Ali Danışman ve Uzman soyadlı bir öğrencinin 21 günden bu yana yoğun işkence altında oldukları bildirilmektedir.

Safiara akın eden yeni savaşçılar eğitimde...

Foto: Berxwedan

11-13 Temmuz tarihleri arasında kent merkezlerine ikinci baskın furyası

10 Temmuz günü Amed'de devrimci-yurtsever Kürt politikacısı **Vedat AYDIN**'in cenaze töreninde, faşist Türk sömürgecilerinin halk kitlelerini hedefleyen planlı katliam uygulamasına anında yanıt veren Halk Kurtuluş Ordumuz-ARGK, 11 ile 13 Temmuz tarihlerini kapsayan üç günlük sürede 6 il, ilçe ve bucak merkezine baskın düzenleyip sömürgecilere ağır kayıplar verdirerek, halkımıza yönelik her türlü saldırılara anında karşılık verileceğini bir kez daha kanıtlamıştır.

Hêlal: Qilaban (Uludere)'a bağlı Hêlal (Hilal) bucağına ARGK gerillaları tarafından 11 Temmuz gecesi baskın düzenlendi. Baskında hükümet binası başta olmak üzere tekel ve diğer bazı resmi kurumlar roketlenerek tahrip edildi. Olayda düşman güçlerden ölen ya da yaralanan olup olmadığının konusunda kesin bir bilgi edinilemedi.

Hêlal eylemi, aynı zamanda faşist rejimin son günlerde yoğunlaştırdığı kontr-gerilla eylemlerine de anlamlı bir yanıt oldu. Bilindiği gibi Hêlal Belediye Başkanı **Yakup Kara**, sömürgecilerle işbirliği yapmayı ve onlara uşak olmayı kabul etmediği için, bundan kısa bir süre önce 4 yakınıyla birlikte kontr-gerilla timleri tarafından katledilmişti. Hêlal baskını aynı zamanda hunharca katledilen bu yurtseverlerin intikamının da alınması anlamına geliyor.

Şemzînan: ARGK birlikleri 11 Temmuz'u 12'ye bağlayan gece de, Çolamerg'in Şemzînan ilçesine bir baskın düzenlediler. Baskında sömürgeci devlete ait resmi kurumların birçoğu roketlenerek tahrip edildi. Yurtsever kaynaklardan edinilen bilgilere göre olay sırasında bir binbaşı öldürüldü, çok sayıda düşman askeri de yaralandı.

Sömürgeci yetkililer yaptıkları açıklamada binbaşının çatışma vurularak değil de kalp krizinden öldüğünü söylediler.

Wan: 12 Temmuz gecesi de Wan merkezinde bulunan komando taburu ile piyade alayı ARGK birlikleri tarafından basıldı. Baskın sırasında çıkan çatışma 3.5-4 saat kadar devam etti. Komando taburu ile piyade alayına pek çok roket mermisinin isabet ettiği bildirilmektedir. Ulusal kurtuluş kuvvetlerimiz olayda kayıp vermezken, düşmanın kayıpları konusunda kesin bir bilgi alınmadı. Ancak askeriyenin olaydan sonra 20 kadar çelenk yaptırdığına tanık olan Wan halkı, bu durumu düşmanın çok kayıp verdiğine yormaktadır.

Pasûr: Amed'in Pasûr (Kulp) ilçesine de 12 Temmuz günü bas-

kın düzenlendi. İlçe merkezindeki resmi kurumlardan bir kısmı hasara uğratıldı. Aynı sırada bir başka ARGK birliği de ilçe merkezinin yakınında bulunan karayolları şantiyesine baskın düzenledi. Şantiyeyi bekleyen sömürgeci askeri birliklerle ARGK gerillaları arasında meydana gelen çarpışmada 1'i asubay başçavuş olmak üzere 5 düşman askeri öldürüldü. Olayda gerillalarımızın herhangi bir kaybı olmadı.

İlçe merkezine ve karayolları şantiyesine baskın düzenleyen birlikler daha sonra birleşip geri çekildi. Aldığı bu darbelerin etkisiyle hırçınlaşan sömürgeciler büyük bir askeri güçle gerillaları takibe giriştiler. Bu takip olayı ve çerçevesinde yer yer meydana gelen çarpışmalar birkaç gün devam etti. Ancak sömürgeciler bu çarpışmalarda da darbe üstüne darbe yiyerek serseme dönmekten kurtulamadılar.

14 Temmuz günü ARGK birliklerinin Pasûr yakınlarındaki bir muntıkada attıkları pusuya düşen iki araçlık bir düşman askeri konvoyu imha edildi. Bu olayda ölen düşman askerlerinin sayısının 20 civarında olduğu tahmin edilmektedir.

Öte yandan Pasûr'un Badikan bölgesinde henüz silah bırakmamış bulunan az sayıdaki korucuların da son gelişmelerle birlikte silah bıraktıkları ve böylece bu bölgede koruculuğun tamamen iflas ederek çöktüğü bildiriliyor.

Nisêbîn: Amed serihildanını en aktif biçimde destekleyen merkezlerden biri Nisêbîn oldu. Bu amaçla esnaf günlerce kepenk kapattı, kitlesel gösteriler oldu, köylüler ilçe merkezine doğru yürüyüşe geçtiler. Nisêbîn'de böylesine yoğun kitlesel eylemler olurken gerillalar da bu hareketliliğe katılmakta gecikmedi.

13 Temmuz akşamı ARGK'nin şehir timleri tarafından, Nisêbîn merkezinde yeni yapılan hükümet konağı ateşe verilerek imha edildi. Dehla Hemo yakınındaki binayı yakmak isteyen gerilla ve milis güçlerimizle sömürgeci birlikler arasında çatışma çıktı. Çatışma sırasında halktan iki kişi yaralandı, yaralananların durumlarının ağır olmadığı bildirildi. Çatışmaya rağmen birliklerimiz hükümet konağını ateşe vermeyi başardılar ve kayıp vermeden olay yerinden uzaklaştılar.

Bu olaydan sonra TC güçleri İstasyon ve Abdülkadir Mahalleleri'nde geniş çaplı operasyonlar düzenlediler. Bu operasyonlarda yurtseverlerden 30 kadarının gözaltına alındığı bildirilmektedir.

ARGK'nin çağrısıyla Amed ve ilçelerinde bir günlük yas ilan edildi

Amed (Berxwedan): 20 Haziran günü Çewlik (Bingöl)'in Dara Hênê (Genç) ilçesi Ezgilêr (Geyikdere) muntıkasında, sömürgeci ordu birlikleriyle girdikleri çarpışmada kahramanca savaşarak şehit düşen 10 ARGK gerillasının anısına, Amed ve ilçelerinde 2 Temmuz günü, bir günlük yas ilan edildi. **Amed Eyalet Komitesi**'nin 1 Temmuz 1991 tarihli çağrısı üzerine, 2 Temmuz günü Amed merkezi ile Licê ve Bismil ilçelerinde, 4 Temmuz günü Farqîn (Silvan)'de ve 5 Temmuz günü de Pasûr (Kulp) ilçesinde esnaf kepenk kapattı.

Bu çağrıya halkımızın bu denli yaygın karşılık vermesi, kent alanlarında ulusal kurtuluşçu otoritenin ne denli egemen olduğunun açık bir göstergesi olmaktadır. Halkımız şehitlerine nasıl sahip çıktığını, şehitlerin anısına ne denli bağlı olduğunu Dara Hênê'de şehit düşen 4'ü bayan 10 ARGK savaşçısının cenazelerini almak için günlerce verdikleri uğraşla ve şehitler için Licê merkezinde düzenlenen görkemli cenaze töreniyle de zaten somut biçimde kanıtlamıştı. Hatırlanacağı gibi Licê'de yapılan cenaze törenine değerli halk önderi **Vedat AYDIN** da katılmış ve törene katılan 10 bin civarındaki kitleye hitap ederek, devrim şehitlerimize nasıl sahip çıkılması gerektiği üzerinde durmuştu.

Çağrıya karşılık veren Amed ve ilçelerinde yapılan kitlesel gösteriler, aynı zamanda Anti-Terör Yasası denilen faşist yasayı protesto etme amacını da içermekteydi. Çünkü son günlerde Kürdistan'ın birçok alanında bu çerçevede geliştirilen

Özgür kişilik ve özgür yaşamdır gerilla.

Foto: Berxwedan

kontr-gerilla eylemlerinde sürekli bir artış olmaktadır.

Bu kapsamda geliştirilen eylemler sadece kepenk kapatmayla da sınırlı kalmadı. Yer yer açlık grevleri, gösteriler, işçilerin iş bırakması türünden eylemlerle de çok daha kapsamlı ve etkili bir kampanyaya dönüştü.

Amed Merkezi: Amed Eyalet Komitesi'nin 1 Temmuz tarihli çağrısına uyan Amed esnafı, 2 Temmuz günü yoğun bir kepenk kapama eylemiyle yas uygula-

masını başlattı. Bir gün önce şehir merkezinde yaygın biçimde dağıtılan bildiriler, bütün kent halkının duyarlı davranmasında etkili oldu. 2 Temmuz günü sabahı Amed merkezinde

tarlarını almaları ve ertesi gün dükkanları kendilerinin açması oldu.

Esnaflın kepenk kapattığı 2 Temmuz günü Amed'deki işçiler de bir saatlik iş bırakma eylemiyle çağrıya karşılık verdi. Belediye-İş, Yol-İş ve Petrol-İş sendikalarına bağlı işçilerin bu anlamlı eylemi, devrim şehitlerinin anısına ilan edilen yas gününü daha da anlamlı kıldı.

Ayrıca 8 sendikadan katılımla iki günlük bir açlık grevi de yapıldı. 3 ve 4 Temmuz tarihlerinde 2 Nolu Yol-İş Sendikası binasında yapılan uyarı amaçlı açlık grevi, binlerce ziyaretçinin uğramasıyla bir gösteri yerine dönüştü. Özellikle eylemin sona erdiği gün toplanan 5 bin civarındaki yurtseverin ulusal kurtuluşçu sloganları ve daha sonra araçlarla şehir içinde konvoylar biçiminde tur atılması eylemi tam bir kitlesel gösteriye dönüştü.

Tes-İş 1 ve 3 Nolu Şube, Yol-İş 1, 2 ve 3 Nolu şubeler, Tek-Gıda İş, Harb-İş, Petrol-İş ve Belediye-İş sendikalarının ortak imzalarıyla yapılan açıklamada, işçilerin sorunlarının toplumun sorunlarından soyutlanarak çözümlenemeyeceği vurgulanarak özetle şu görüşlere yer verildi:

"...İşçi sınıfı ve onun sendikaları, toplumun ezilen, sömürülen, horlanan katmanları ile bu katmanların ilerici, demokrat kurum ve kuruluşları ile bütünleşerek; toplumun politik özgürlüğü için, ... zulmün, haksızlığın ve zorun katmerleşen yasal ifadesi olarak yürürlüğe konan devlet terörü yasasına karşı insan onur ve haysiyetinin korunması için,

YURTSEVER HALKIMIZA!

20 Haziran 1991 günü Genç-Kulp-Lice üçgeninde bir grup ARGK gerillası ile sömürgeci-faşist Türk ordu güçleri arasında günboyu süren çatışmada 4'ü bayan olmak üzere 10 kahraman yoldaşımızı şehit vermiş bulunuyoruz.

Sabah saat 05'te başlayan ve 15-16 saat süren bu çatışmada, düşmanın çok büyük silah ve tekniğine rağmen, gerillalarımız kahramanca bir direniş sergileyerek, bize yürümemiz gereken yolu göstermişlerdir. Özgür bir halk ve ülke gerçekliğine ulaşmamızda düşmanın azgın saldırılarına karşı genç bedenlerini siper ederek şahadete ulaşmışlardır. Şehitler kervanının bu son halkası, Amed'imizde gerilla ve halk olarak ordulaşmamızın teminatı olacaktır.

Özgür ve bağımsız Kürdistan'ı yaratma mücadelesinde şehitlerimiz, en yüce değerlerimizdir. Değerlerimize bağlılığımız, savaşımızı yükseltmek, serihildanları daha da güçlendirmektedir. Onların direnişlerini, anılarını kendimize emir bilek yürüyeceğiz. Şahadetleri, devrim mücadelesine olan bağlılığımızı arttırırken, sömürgeci faşist TC'ye olan kinimizi daha da bilemiştir. Herbiri bir insanlık abidesi olan şehitlerimizin intikamını almaya yeminliyiz.

Halkımızı, bu günde kepenkleri indirerek, kontakları kapatarak, bütün iş sahalarında, devlet kurumlarında işe gitmeyecek, okulları boykot ederek, gazete almayarak, televizyon açmayarak şehitlerimize daha iyi sahip çıkmaya çağırıyoruz! Şehitlerimizi anmak için toplantı, gösteri ve yürüyüşler düzenleyerek onlara olan bağlılığımızı gösterelim! Şehitlerimizi direniş bayrağı yaparak düşmanın üzerine yürüelim!

Yurtsever halkımızın, Komitemizin bu çağrısıyla yiğit evlatlarına olan bağlılıklarını yüce bir duyguyla yerlerine getireceklerine olan inancımız tamdır.

- Yaşasın 20 Haziran direnişimizi!
- Yaşasın PKK, ERNK, ARGK!
- Yaşasın Başkan APO!

1 Temmuz 1991
Amed Eyalet Komitesi

kıscası insanın insan tarafından köleleştirildiği düzeni ortadan kaldırmak, bütün dillerin konuşulduğu, herkesin kendi kimliğini özgürce taşıdığı ve bütün özgürlüklerin var olduğu katılımcı, çoğulcu, özgürlükçü demokratik bir toplumsal düzenin inşası için mücadele etme bilinci ve kararlılığı içerisindeyiz. Ancak siyasal iktidar bu gelişmenin önüne geçmenin çaresizliği içinde toplumun ilerici, demokrat ve yurtsever güçlerini ve bu güçlerin temsil edildiği kuruluşları hedef alan açık ve provokatör saldırılar içerisine girmiştir. (...) Bu tür eylemlerin, gelişen sürecin önüne geçemeyeceğinin inancı ile bu saldırıları nefretle kınıyor ve lanetliyoruz."

Bismil: Ulusal kurtuluş mücadelesi şehitlerini anma, Anti-Terör Yasası'nı ve bu yasa çerçevesinde son günlerde geliştirilen kontr-gerilla faaliyetlerini protesto etmek amacıyla Bismil'de de esnaf kepenk kapattı. Ayrıca ilçe halkı bir kitlesel gösteri düzenledi. Gösteriye sömürgeci koluk kuvvetleri cop ve silahla saldırarak müdahalede bulundular. Özel tim ve jandarmaların saldırısı sonucu çok sayıda yurtsever yaralandı ve 50'ye yakın yurtsever de gözaltına alındı.

Sömürgeci uygulamaların vahşeti halkı sindireceği yerde, kin ve öfkesini daha da artırdı. Bismil'de gösteriler ve kepenk kapama eylemi ikinci gün de sürdürüldü. Özel tim ve komandoların kitleleri taraması sonucu pek çok yurtsever kurşun yarası aldı. Yaralıların pek çoğu gözaltı ve işkencelere maruz kalmamak için hastanelere bile gidemedi. Bismil'de sömürgeci-faşist TC'nin tim ve komandolarının uygulamalarına tanık olan muhabirimiz, "Bismil'de dün yaşananları İsrail bile Filistin'de uygulamadı" sözleriyle gözlemlerini aktarmaya çalışıyordu. Yaralılarından birçoğu arkadan kurşunlanmak suretiyle yaralan-

Gerillanın bir dinlenme anı.

Foto: Berxwedan

muştı.

Olayların geliştiği ilk gün gözaltına alınanlar, 3 Temmuz günü mahkemeye çıkarıldılar. Yurtseverler mahkeme önünü yeni bir gösteri ve direniş alanına çevirdiler. Sömürgeci güçlerin müdahalesiyle tekrar kavga ve çatışma yaşandı. Ve bu olayda da 5 kişi daha gözaltına alındı. Öte yandan daha önce gözaltına alınanlardan yaşları küçük olan 8 kişi bırakıldı, 31 kişi ise tutuklanarak Amed cezaevine gönderildi. Durumu incelemek üzere Bismil'e giden bir İHD heyeti de iki saatliğine gözaltına alındıktan sonra serbest bırakıldı.

Farqin: Aynı tarihlerde kepenk kapama eylemine katılan merkezlerden biri de Farqin (Silvan) oldu. **Orta Eyalet Komitesi** adına Farqin merkezinde yaygın bildiriler dağıtıldı. Bildiride esnafa kepenk kapama çağrısı yapıldı. Ertesi gün, yani 4 Temmuz tarihinde bu çağrıya yanıt veren ilçe esnafı yaygın bir kepenk kapama eylemi gerçekleştirdi. Katılım oldukça yüksekti. Eylem öğlen saatlerine kadar sürdü. Sömürgeciler çarşı

merkezine çok sayıda polis-asker ve tim elemanı yığıldılar. Durum bir ara oldukça gerginleşerek her an bir çatışma beklentisine dönüştü. Ancak herhangi bir çatışma vb. olay olmadan eylem sonuçlandırıldı.

Pasûr: Pasûr(Kulp)'da da 5 Temmuz günü benzer eylemler gerçekleştirildi. Ancak Pasûr'da kepenk kapamanın yanısıra şoförler ve araç sahiplerinin de kontak kapaması üzerine ilçe merkezinde yaşam adeta durdu. Kepenk kapama eylemi %100'e yakın bir başarıyla gerçekleştirilirken, ilçedeki araçlardan hiçbirinin de çalışmaması üzerine Pasûr'un Amed ve diğer merkezlerle bağlantısı da tümünden kesildi. Köylerle de aynı biçimde bağlantı tamamen kesildi.

Son derece başarılı geçen eylem esnasında sömürgeci güçler halkın tepkisinden çekindiklerinden herhangi bir müdahalede bulunamadılar.

Êlih: Êlih(Batman) ve çevresi de kontr-gerilla faaliyetlerinin oldukça yoğunlaştığı bir alan oldu. 1 Temmuz günü **Siddik Tan**

adlı bir yurtseverin aracına konan bombanın patlaması sonucu kendisi ve bir oğlu yaralandı. Durumları ağır olan baba-oğul Tan'lar Amed hastanesine kaldırıldı.

Êlih ve çevresinde bu tür faaliyetler akıl almaz boyutlara ulaştı. Gerillalar adına yurtseverlere telefon edilip belli noktalara çağrılıyorlar, daha sonra etrafları timlerce sarılıp gözaltına ve işkenceye götürülüyorlar. Ayrıca yollarda araçların önü kesilip durduruluyor. Kendilerine ge-

rilla süsü veren timler halktan zorla para topluyorlar ve bunları da gerillaya mal edip anti-propaganda geliştiriyorlar.

Sömürgecilerin bu tür uygulamalarını protesto etmek amacıyla, Êlih'te, ANAP dışındaki tüm siyasal parti temsilcileri ve demokratik kitle örgütlerinin katılımıyla 3 günlük bir uyarı açlık grevi başlatıldı. 7 Temmuz günü sona eren eylemin başlangıç ve bitiş günleri binlerce kişinin katıldığı kitlesel gösterilere dönüştü.

Avusturya basınından:

Kürtler'in katledilmesine ilişkin Avusturya Sosyal-Demokrat Partisi - SPÖ Türk hükümetini sert bir dille eleştirdi

SPÖ'nün Uluslararası Sekreteri **Karl Schramek**, içinde ağır sözlerin de yer aldığı bir telgrafla, Türk askeri güçleri ile Türk devletinin çeşitli terörist kuruluşlarının son olarak Diyarbakır'da Kürtler'e yönelik gerçekleştirdikleri katliam nedeniyle, Türk hükümetini mahkum etti.

Telgrafta, Sosyalist Enternasyonal'de yer alan SPÖ ve kardeş partilerin, diğer bazı çatışma ve krizlerin gölgesinde temel insan haklarının Türk militarizmi tarafından sürekli ihlal edilmesine artık müsamaha gösteremeyecekleri de yer almaktadır. Aynı şekilde; Kürt halkını sistematiği baskılar altına almayı amaçlayan "Anti-Terör Yasası" adıyla bilinen ve Kürtler ile diğer muhalefet gruplarına yönelik olarak keyfi, kaidesiz askeri ve siyasi saldırganlığa kapıları ardına kadar açan uygulamaların da kabul göremeyeceği ifade edilmektedir.

Karl Schramek telgrafta, Türkiye'nin de gönüllü kabul ettiği ve altına imzasını bağlayıcı ilkeler doğrultusunda attığı Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne tamamiyle zıt, bu ve benzeri yasaların TC tarafından derhal yürürlükten kaldırılmasını da istedi. Protesto telgrafında Karl Schramek sözlerine şöyle devam etmektedir: "Avusturya ve Hitler faşizmi döneminde halkların etnik durumu ve insanların politik inancı nedeniyle imha edildiği insanlık dramını daha unutmayan ve tazeliğini gözleri önünde hissedilen Avusturya Sosyal-Demokrat Partisi, bundan böyle tüm olanaklarıyla Avrupa'da -ve başka yerlerde- kayıtsız şartsız demokrasiye, insan haklarına saygılı ideolojiyle her türlü siyasi pratiği sergileyecektir."

Sonuç olarak K. Schramek, SPÖ'nün taleplerinden olan uluslararası bir Ortadoğu konferansı bünyesinde Kürt sorununun çözüme kavuşturulmasının gerekliliğine ilişkin talebini de tekrarladıktan sonra, Avusturya sosyal-demokratlarının temel ve meşru hakları için mücadele eden Kürtler ile Türkiye'deki muhalefet gruplarıyla koşulsuz dayanışma içinde olduklarının altını çiziyor.

Yiğit ve cesur Amed halkına!

maktadır. Kürdistan halkının yaşanan ve gelişme özelliği taşıyan bütün değerlerini, ulusal kurtuluş yolunda seferber eden ERNK, toplumumuzdaki bütün yurtsever halk güçlerini çeşitli birlikleri içinde örgütlemektedir.

Aydınların ulusal kurtuluş devrimimizdeki yeri ve rolü, önemini korumaktadır. Faşist terör yasasının esas hedefinin de şehir kitlelerini baskı, işkence ve katliamla pasifleştirmek, ulusal kurtuluşa katılımını önlemek olduğu bilinmektedir. TC sömürgecileri **Vedat AYDIN**'i katletmekle, Amed halkını ve tüm Kürdistan halkını sindirmeyi hedeflemiştir. Ancak **Vedat AYDIN**'in şahadeti, halkımıza yeni kitlesel ayaklanmalarda güç ve azim kazandıracaktır. Amed **SERHILDAN**'ı bunun somut göstergesidir.

TC devletinin en üst kademelelerinden ve bütün düzen partilerinin katılımıyla yönlendirilen katliam ardından, Amed şehrinin her tarafında estirilen terör fırtınası, gözaltına alınanlara yapılan insanlık dışı işkenceler ve hatta tanıkların ifade ettiği gibi sorgusuz kurşuna dizmeler, hal-

kın pasifleştirilmesini, direnişinin kesintiye uğratılmasını hedeflemektedir. Görülen odur ki, TC kendi sömürgeci egemenliğinin simgesi olarak gördüğü Amed'deki otoritesinin parçalanmasını hazmedememiştir. Kendi hunhar yönünü sergilemiştir.

Yurtsever Amed'liler!

Faşist sömürgeciler, halk olarak yaşayan ve birliğimizi koruyan bütün değerlerimize saldırmaktadırlar. Şehitlerimizin mezarlarını ziyaret etmek, onları anmak geleneklerimizden biridir. Ama faşist-sömürgeci güçler, yaptıkları katliam yetmiyormuş gibi, Mardinkapı Şehitliği'ni bir tek insanın bile ziyaret etmesine müsaade etmemişler. Şehitliği abluka altına almışlardır. **SERHILDAN**'da şehit düşenleri ise, geceleri gizlice ailelerine teslim ederek Amed dışına yollamakta ya da gece gizlice gömmektedirler. Şimdiye kadar şehitlerin sayısı konusunda kesin bir sayı saptanamamıştır. Bu konuda da TC devletinin sahtekarlığı sürmektedir. Kayıpların çok olması ve yaralıların birçoğunun sömürgecilerin elinde ölmektense teslim olma-

mayı seçmesi, şahadet olaylarının çoğalacağı sonucunu doğurmaktadır.

Faşist sömürgecilerin bu terör fırtınasına karşı her şeyimizle direnmek, halkımızı suskunluk içinde tutmaya, karanlığa gömmeye çalışan düşmana verilecek en iyi cevaptır. Bunun için;

Esnaf, memur, işçi, aydın, işsiz, din adamı; bütün yurtseverler!

Faşist devlet mekanizmasının işleyişini baltalayan, onun terörünü etkisizleştiren, yalan haberciliğini boşa çıkaran, yurtseverlerin direnme azmini güçlendiren her çaba, her zamankinden çok, bugünlerde gereklidir. Bunun için elimizdeki bütün olanakları ve araçları devlete ve faşist katillere karşı direniş için seferber edelim!

Şehitliğimizi ziyaret edelim! Düşmanı kahredecek bir tavır-

la, şehitlerimizin anısına bağlı olduğumuzu gösterelim! Hastane kapılarında birikerek yaralılarımıza sahip çıkalım! Onları faşist polisin ve özel timin eline bırakmayalım! Yeni şahadet olayları karşısında tepkimizi düşmana yönelterek, şehitlerimizi layık bir biçimde sahiplenelim ve törenle uğurlayalım!

Bütün aktif-pasif direnme yollarını kullanarak, sömürgecilerin varlığını kabul etmediğimizi dünya ilerici kamuoyuna gösterelim! Demokratik kuruluşlarda örgütlenerek, düşmanın onları tasfiye etme çabalarını boşa çıkaralım! Özgür bir yaşama olan tutkumuzu dünyaya duyurmanın bütün yollarını deneyelim! Bütün KÜRDİSTAN halkı, Amed halkının yanında olduğunu göstermektedir. Halk birliğimiz bütün sömürgeci baskı ve katliamlara karşı duracak kadar güçlüdür. Buna güvenelim, bunun gereklerini yapalım!

- Kahrolsun faşist katliamcı Türk sömürgecileri!
- 10 Temmuz katliamının hesabı sorulacaktır!
- Yaşasın halkımızın serhildan direnişi!
- Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!
- Yaşasın ulusal önder APO!

ARGK BİRLİKLERİYLE SÖMÜRGEÇİ GÜÇLER ARASINDA YOĞUN VE SÜREKLİ ÇARPIŞMALAR YAŞANIYOR

Dêrsim

Dêrsim Eyaleti yeni sürece güçlü hazırlıklar temelinde giriyor

Dêrsim (Berxwedan): Bağmsızlıkçı direniş mücadelemizin ül kemizin her alanında güçlü ve ileri bir atılım sürecine girdiği bilinmektedir. Dêrsim Eyaletimiz de bu yeni sürece kapsamlı ve çok yönlü hazırlıklarla giriyor. Alanda bahar ve yaz dönemlerinde sergilenen aktif faaliyetlilik ve buna bağlı olarak gerillanın nitel ve nicel olarak daha ileri bir konuma ve etkinliğe ulaşması alanın geneli üzerinde kitlesel düzeyde de o-

pişma başladı. Gerillanın etkin saldırısı sonucu, düşman birliklerinden asker ve özel tim elemanı olmak üzere toplam 6 kişi öldürüldü.

İkinci günün sabahında birliğimiz henüz düşman çemberinden çıkamamıştı. Ve sabahın erken saatlerinde göğüs göğüse kıyasıya bir çarpışma başladı. Sömürgeci ordu sürülerinden binlerce kişilik bir gücün katıldığı bu çarpışmada, düşman birliklerinden 15'i öldürülürken, birçoğu da yaralandı. Yaralıların sayısı bilinmemektedir. Düşman askerlerine ait 5 adet G-3 silahı, 1 adet MG-3 orta otomatik silah, bunlara ait 25 şarjör ve 2 bin kadar mermi, içindeki tüm belgelerle beraber 5 adet de sırt çantası gerillalarımızın eline

tıldı. Bir yürüyüş yapıldı. Sömürgecilerin müdahalesi sonucu diğer okulların katılması engellendi. Gösteri yürüyüşü ulusal kurtuluşçu sloganlar eşliğinde sona erdirildi. (...)

- Haziran ayının başlarında Mêzger(Mazgirt) alanında bir gerilla birliğimiz ile düşman güçleri arasında çıkan çarpışmada çok sayıda düşman askeri öldürüldü. Birliklerimizin herhangi bir kaybı olmadı.

- 17-18 Haziran tarihlerinde Pülür(Ovacık) alanında meydana gelen büyük bir çarpışmada da yine düşmana ağır kayıplar verdiren gerillalarımız herhangi bir kayıp vermemiştir. Düşmanın kayıpları konusunda kesin bilgi edinebilmek mümkün olmamıştır."

tışma çıktı. Çatışmada bir ARGK savaşçısı kolundan hafif yaralandı, düşman kayıpları konusunda bilgi edinilemedi.

Diğer yandan Dep(Karakoçan) alanında son iki haftada ulusal kurtuluş kuvvetlerimizle sömürgeci birlikler arasında yoğun çarpışmalar yaşandığı ve bu çarpışmalarda düşmana önemli kayıplar verildiği bildirilmektedir. Çarpışmaların sonuçları hakkında somut ve kesin bilgiler edinmek henüz mümkün olmamakla birlikte, çeşitli yurtsever kaynakların bildirdiğine göre, Temmuz'un ilk haftasında meydana gelen çarpışmada sömürgecilere ait bir helikopter düşürüldü.

Ayrıca Dep ile Golan arasındaki Badran bölgesinde 8 veya 9 Temmuz tarihinde başlayarak dört gün devam ettiği bildirilen çarpışmalarda, sömürgeci güçlerden 1 yüzbaşı ve çok sayıda askerin öldürüldüğü söylenmektedir. Kimi kaynaklar bu sırada sömürgeci birliklerin panik içerisinde birbirleriyle de çatıştıklarını ve bu esnada da ölen askerler olduğunu belirtmektedirler.

Çewlik

Dara Hênê'de şehit düşen 10 ARGK savaşçısının intikamı misliyle alınıyor:

Sîwan'daki iki ayrı pusu eyleminde 20'nin üzerinde sömürgeci asker ve tim elemanı öldürüldü

Çewlik (Berxwedan): Çewlik(Bingöl)'e bağlı Dara Hênê(Genç) ilçesi yakınlarındaki Ezgîlêr(Geyikdere) muntikasında 20 Haziran tarihinde şehit düşen 10 ARGK savaşçısının intikamı, olay üzerinden henüz iki hafta bile geçmeden misliyle alınmaya başlandı. Aynı ilçeye bağlı Sîwan(Servi) bucağı yakınlarında ARGK gerillaları tarafından gerçekleştirilen iki ayrı pusu eyleminde düşmana 20'nin üzerinde kayıp verildi.

İlk pusu eylemi 1 Temmuz tarihinde gerçekleştirildi. Bir özel tim aracını pusuya düşüren gerilla birliği, araçta bulunan toplam 9 kişiden 6'sını öldürdü, kalan 3'ünü de ağır yaraladı. Düşman kayıplarını gizlemek istediye de bunu başaramadı. 2 ölü ve 2 ağır yaralı Çewlik merkezine götürüldü. Diğerlerinin nereden götürüldükleri öğrenilemedi. Eylemden sonra özel tim aracının halini gören görgü tanıkları, bu araçtan kimsenin sağ kurtulamayacağını kesin bir dille belirtmektedirler.

Yine aynı muntikada bir gerilla saldırısı da 13 veya 14 Temmuz tarihinde meydana geldi. Bu olayda ARGK birliklerinin saldırısına uğrayan iki cemselik bir düşman konvoyu ağır darbe yedi. Edinilen bilgilere göre araçlardan biri tamamen, diğeri de kısmen imha oldu. Bu olayda en az 15 sömürgeci askerin öldürüldüğü, diğerlerinin de yaralandığı bildirilmektedir. Gerilla birliklerimiz her iki olayda da

hiçbir kayıp vermeden üssüne dönmüşlerdir.

Bu iki olay, şehitlerimizin kanlarının yerde kalmayacağını, intikamlarının mutlaka ve en kısa süre içerisinde alınacağını ve sömürgecilerin ülkemizi terketmesine kadar mücadelenin asla durdurulamayacağını bir kez daha kanıtlamıştır.

Serhedan

Bazîd ve Golan'daki saldırılarda 4 asker ve 12 özel tim elemanı öldürüldü

Bazîd/Ararad (Berxwedan): Ulusal kurtuluş kuvvetlerimizle düşman güçleri arasında çarpışmaların hayli yoğun geçtiği alanlardan birisi de Serhedan alanıdır. Ne var ki bu alanda meydana gelen gerilla saldırıları ve çarpışmalardan ancak sınırlı ve gecikmeli bir tarzda haberler alabilmekteyiz.

Yöreden alınan son haberlere göre, Bazîd(Doğubeyazıt) ve Golan(Göle) yakınlarında meydana gelen iki ayrı ARGK saldırısında, sömürgeci güçlerden 4 asker ve 12 özel tim elemanı öldürüldü. Çok sayıda da yaralanan oldu.

27 Haziran günü Bazîd yakınlarındaki Aşağı Tutek mevkiinde ARGK gerillaları tarafından kurulan pusuya, yörede operasyonlara katılan bir özel tim aracı düştü. Roket ve otomatik silahlarla taranan araç kısa sürede imha edildi. Araçta bulunan 12 özel tim elemanından hiçbir kurtulamadı, tümü içinde bulundukları araçla birlikte imha edildi. Savunmasız insanlarımız karşısında canavar kesilen sömürgeci timler, olayda gerillalarımıza en ufak bir karşılık bile veremediler ARGK savaşçıları kayıp vermeden olay yerinden uzaklaştılar.

28 Haziran günü de Serhedan(Kars)'a bağlı Golan(Göle) ile Zurzunan(Çıldır) ilçeleri arasındaki muntikada ARGK birlikleri ile sömürgeci ordu güçleri arasında bir çarpışma meydana geldi. Düşmanın sayı ve teknik üstünlüğüne rağmen galip çıkan yine gerillalarımız oldu. Çarpışmada 4 düşman askeri öldürüldü ve çok sayıda asker de yaralandı. ARGK birlikleri kayıp vermeden üssüne döndüler.

Geçtiğimiz Haziran ayı sonlarında Bazîd yakınlarında meydana gelen çarpışmada şehit düşen ARGK savaşçısı **Hamit ÖNDER(Seyfettin)**'dir. Şili köyü yakınlarındaki olayda bir savaşçı da yaralı olarak düşmanın eline esir düşmüştü.

8 Temmuz tarihinde Serhedan merkezine bağlı Ölçül köyüne gelen bir ARGK gerilla grubu, köylülerle geniş çaplı bir toplantı gerçekleştirerek ulusal kurtuluş mücadelemizin sorunları ve sürecin özellikleri hakkında halka bilgi verdi; bu temelde sohbet edildi.

Aynı gün Qazizman(Kağızman) ilçesine bağlı Demirkapı mevkiindeki bir karayolları bakımevi binası gerillalar tarafından ateşe verildi. Bakımevinde bulunan bazı teknik cihazlara da el kondu.

Birlikler büyüdükçe savaş büyüyor.

Foto: Berxwedan

lumlu yankılar uyandırmıştır.

Bölgede geçtiğimiz aylarda gelişen yoğun gerilla etkinliklerinden pek çoğunu yansıtamadığımızdan, 1991 Nisan ayının ikinci yarısından bu yana geçen süreci kapsayan ve gerilla kaynakları tarafından yapılan bir açıklamada bazı bölümler sunmanın yararlı olacağına inanıyoruz.

"Halkımıza ve ilerici kamuoyuna

- Alanımıza IV. Ulusal Kongre kararlarını taşıyan yeni bir grubumuz, Dep(Karakoçan) alanında düşman tarafından farkedildi. Sömürgeciler alana büyük bir güç yığarak grubumuzu kuşatmak istediler. Düşman birlikleriyle temasın sağlandığı ilk gün, birliğimize havadan saldıran bir helikopter, gerillalarımızın açtığı ateş sonucu ağır yara alarak devre dışı bırakıldı. Bunun üzerine sömürgeciler korkuya kapılarak ihtiyatlı davranarak, grubumuza fazla yaklaşmadılar. Düşmanla gün boyu adeta kovalamaca yaşandı.

Olay gününün akşam saatlerine doğru kuşatmayı pekiştirmeye çalışan sömürgeci güçlerle gerilla birliğimiz arasında çar-

geçti. Bu çarpışmada büyük bir kahramanlık ve fedakarlık örneği sergileyerek savaşan 2 ARGK savaşçısı da şehit düştü.

- 28 Kasım 1990 tarihinde 4 ARGK savaşçısının şahadetine neden olan kelle avcısı Mehmet Zengin ölümle cezalandırıldı.

- Pülür(Ovacık) merkezinde sömürgeci özel savaşın bir parçası tarzında çalışan ve alanda her türlü ahlaksızlığı ve yozluğu geliştiren Hanım Derman adındaki bir esnafın dükkanına uyarı amacıyla konan bombanın patlaması sonucu, büyük maddi hasar meydana geldi.

- Aynı ilçede düşmanla öteden beri işbirliği içinde bulunan Ekrem Kerimoğlu'nun dükkanına uyarı amacıyla saatli bomba bırakıldı. Bombanın patlaması sonucunda ayakkabı dükkanında önemli oranda hasar meydana geldi. (...)

- Mayıs ayı içerisinde ağırlıklı olarak planlama, eğitim, hazırlık çalışmaları ve ayrıca kitlelerle geniş çaplı planlama toplantıları yapılmıştır.

- 1 Mayıs günü Xozad(Hozat) merkezinde geniş çaplı pullamalar yapıldı, bildiriler dağıtıldı. Aynı gün Dêrsim merkezinde lise öğrencileri ve YSE işçilerinin ka-

Anti-Terör Yasası'nı protesto amacıyla 4 günlük bir açlık grevi yapıldı

Dêrsim merkezindeki HEP il binasında 2 Temmuz tarihinde Anti-Terör Yasası'nı protesto amacıyla başlatılan açlık grevi 4 gün devam etti. Başlangıçta 13 kişinin katıldığı açlık grevine katılanların sayısı daha sonra 50'ye yükseldi. Ayrıca eylemin sürdürüldüğü HEP il merkezi binasına günde yüzlerce yurtsever uğrayarak eylem yerini bir gösteri alanına dönüştürdü. Ayrıca işçi sendikaları ve demokratik dernekler de eylemcilere dayanışmacı desteklerini sundular. Başarıyla sürdürülen açlık grevi eylemi 6 Temmuz tarihinde yine kitlesel bir gösteri ile sona erdirildi.

3 Temmuz'da Pilemorî(Pülümür)-Erzingan karayolu ARGK birliklerince kesildi. Yolda geçen araçlar durdurularak kimlik kontrolü yapıldı. Biriken yolculara yönelik çeşitli propaganda konuşmaları yapıldı. Daha sonra olay yerine gelen bir askeri araçta bulunan düşman askerleri ile gerillalar arasında çar-

Bazîd ve İdir'de açlık grevleri

Serhedan'a bağlı İdir (İğdır) ilçesi ile Bazîd'de de Anti-Terör Yasası'nı protesto amacıyla açlık grevleri yapıldı. Bu merkezlerde ilk kez açlık grevleri yapılmasına rağmen eylemler yoğun bir ilgiyle karşılandı.

İdir'de HEP ilçe merkezinde yapılan açlık grevi 15 kadar kişinin katılımıyla başladı ve üç gün sürdü. Bazîd'deki açlık grevine de 50'yi aşkın kişi katıldı ve başarıyla sürdürüldü. Her iki yerde de kitlelerin yoğun ziyaretleri ve destekleri grevcilere büyük moral verdi. Ayrıca İdir'deki eyleme pek çok Azeri kökenli ilercinin de destek sunması eyleme apayrı bir renk kattı. Her iki merkezdeki eylem de planlandığı tarzda başarıyla sonuçlandırıldı.

Berwarî

Şoz ve Kilis köyleri arasındaki çarpışmada 1 assubay, 3 er ve 1 korucubaşı öldürüldü

Sêrt (Berxwedan): Sêrt'in Berwarî (Pervari) ilçesine bağlı Şoz (Palamut) ve Kilis (Umurlu) köyleri arasında ARGK gerillaları ile düşman birlikleri arasında iki gün süren bir çarpışma oldu. Bir ihbar üzerine gerilla birliğinin yerini öğrenip kuşatmaya almaya çalışan sömürgeci güçlerin saldırısıyla başlayan çarpışma, 24 ve 25 Haziran günlerinde meydana geldi. 11 kişilik küçük bir gerilla grubuna karşı, çok sayıda asker dâhil olmak üzere 1 tim ve Şirvan ile Berwarî'de bulunan tüm korucular savaşa katıldı.

Kalabalık sayısına rağmen düşman güçleri, gerillaların kahramanca savaşması karşısında ilk etapta tutunamadılar. Rûbaryalı korucubaşı Mahmut'un öldürülmesi ve Şozlu bir korucunun da yaralanması üzerine asker ve korucular geri kaçtılar. Daha sonra Kobra olduğu sanılan zırhlı helikopterler savaşa sürüldü. Gerilla grubunun bulunduğu alan bombardımana tutuldu. Bu arada fosfor bombalarının da kullanıldığı sanılmaktadır. Bu sırada ARGK savaşçılarından 4'ü şehit düştü, diğer 7 kişi ise tekrar çarpışarak düşman çemberini yarmayı başardı. Bu sırada düşmandan da 1 assubay ve 3 er öldürüldü, 2 er ise ağır yaralandı.

Düşman çemberini yaran gerillalardan ikisi ağır yaralıydı. Bunlardan biri çarpışmadan üç gün sonra asker ve korucular tarafından görülerek sağ yakalanmak istenir. Bunun üzerine kahraman ARGK savaşçısı, düşmanın eline sağ geçmemek için kendi silahıyla şehit olmayı yeğler.

Çarpışmada yaralanan ve grubu kaybeden diğer savaşçı ise, dört gün aç susuz ve tedavisiz tek başına kalır. Daha sonra Gundê Kevir yakınlarında bir yerde rastladığı kaynaktan su içer içmez baygın düşer ve korucular tarafından görülerek sömürgeciler teslim edilir.

26 Haziran günü, Zivinga Hacı Elî'ye yakın Xursê köyünde, gerillalar köylülerle konuşmak üzere kendilerine belli bir noktada randevu verirler. Bu aynı zamanda bir denemedir. Grup verilen noktada değil de başka yerlerde puslu kurarak beklerler. Bir süre sonra asker ve korucu-

lar tarafından tespit edilen noktanın çembere alındığı görülüyor. Böylece bir ihbar olduğu kesinleşir. Grubu çembere alma sevdasındaki düşman güçler hiç ummadıkları bir yönden gerilla saldırısıyla karşılaşınca şaşkına döner ve darmadağın olurlar. Bu olayda çok sayıda düşman askerinin öldürüldüğü bildirilmektedir. Ayrıca birçok askerle birlikte ihbarda rolü olan Derwêş adlı korucu da ağır yaralanır.

Öte yandan 30 Haziran gecesi Berwarî'nin Hertîvînan (Ekîndûzû) karakoluna gerillalar tarafından roketatarlarla bir saldırı düzenlendi. Karakol binası büyük hasara uğrarken, gerilla saldırısına karşılık bile veremeyen düşman güçlerinden ne kadar ölü ve yaralı olduğu öğrenilemedi.

Şirnex

Dêrşevê karakoluna baskın: 13 asker öldürüldü

Şirnex (Berxwedan): 10 Temmuz Çarşamba günü, Şirnex'in Gabar muntikasına düşen Dêrşevê köyü karakoluna ARGK birlikleri tarafından düzenlenen saldırı sonucu 13 düşman askeri öldürüldü.

Edinilen bilgilere göre Dêrşevê karakolundaki askerler başka sömürgeci birliklerle aynı gün Gabar'da operasyona çıkmıştır. Güçlü bir istihbarat ağına sahip olan gerillalar, düşman birliklerinin hangi alanlara operasyona çıktıkları yolunda duyumlar ve karakolun durumu hakkında detaylı bilgiler alıyorlar. Böylece sömürgeci birlikler dağda sözümone gerilla grupları ararken, düşmanı ininde vurarak büyük bir şaşkınlık ve moral bozukluğu yaratıyorlar. Karakola planlı bir baskın düzenleyen ARGK birlikleri, kısa sürede bu düşman yuvasını içindekilerle birlikte tüm den tahrip ve imha ediyorlar. O anda karakolda kalan düşman askerlerinden 13'ü de imha oluyor.

Köyün içinde bulunan karakolu bu şekilde imha ettikten sonra, köylülerle kısa bir toplantı da yapan gerillalar daha sonra köyden ayrılıyorlar.

Şirnex'in Basretê köyünde, köy meydanında bir köylü yurtsevere işkence edilmesi üzerine halk askerlere saldırıyor. Sömürgeci birliğin komutanı binbaşı da dahil birçok askerin köylülerin taşlı-sopalı saldırısı sonucu çeşitli biçimlerde yaralandığı bildiriliyor. Durumun vehametini farkederek işkenceci TC ordusu birliği, işkencelere son vererek köyden geri çekilmek zorunda kalıyor.

Öte yandan Şirnex'te 20 Haziran günü mahkemeye çıkarılan Kürt asıllı bir yedek subay ve 2 er hakkında görevsizlik kararı verildiği ve bunların dosyalarının Diyarbakır DGM'ye gönderileceği bildiriliyor. Yedek subay İlhan Bakır ve iki Kürt asıllı erin yargılanmalarının gerekçesi, PKK'ye asker gönderdikleridir.

Şemzînan

Paniğe kapılıp birbiriyle çatışan sömürgeci birliklerden iki asker öldü

Şemzînan (Berxwedan): 27

Haziran tarihinde Şemzînan (Şemdinli)'a bağlı Şapatan köyünde konumlanmış bulunan düşman askeri birliğinin paniğe kapılıp birbiriyle çatışması sonucu 2 askerin öldüğü bildiriliyor.

Edinilen bilgilere göre 27 Haziran akşamı köyün çevresinde bir silah sesi duyulması üzerine, köyde konumlanmış bulunan düşman birliği, ARGK gerillalarının köye baskın düzenlediğini sanarak büyük bir korkuya kapılır. Bu korkunun verdiği telaşlı ruh haliyle gerilla saldırısına karşılık vermek üzere inlerinden çıkan sömürgeci askerler, karanlıkta birbirleriyle çatışmaya başlarlar. Uzun bir süre devam eden çatışma sonucu askerlerden ikisi ölürken, pek çoğu da yaralanır.

Durumun anlaşılması ve herhangi bir gerilla baskının söz konusu olmadığı ortaya çıkması üzerine, faşist komutanlar askerleri sıkı sıkı tembihleyerek hiç kimseye bu durumdan söz edilmemesini isterler. Ancak Şapatan köylüleri her şeyi çok iyi farketmiş ve düşmanla için için alay etmektedirler.

Çel

Samedar Dağı'ndaki çarpışmada 1 binbaşı, 1 pilot üsteğmen, 1 asteğmen ve çok sayıda asker öldürüldü. Aynı çarpışmada bir de helikopter düşürüldü

Çel/Wan (Berxwedan): Çel (Çukurca)'ın Samedar Dağı muntikasında 17 Haziran tarihinde ARGK birlikleriyle sömürgeci ordusu sürüleri arasında büyük bir çarpışma meydana geldi. Gerilla kaynaklarından aldığımız kesin bilgilere göre, bu çarpışmada düşman büyük bir askeri gücün yanı sıra helikopterleri de yoğun biçimde savaşa sürdü. Buna rağmen düşman, halk kurtuluş ordumuzun üstün savaş yeteneği karşısında hiçbir varlık göstere-meyip ağır kayıplar verdi.

Çarpışmanın en kızgın bir anında ARGK savaşçılarından isabetli atışlarına hedef olan bir düşman helikopteri havada alev aldı ve ardından alevler içerisinde yere çakıldı. Helikopterde bulunan 1 binbaşı, 1 pilot üsteğmen ve 1 asteğmen yanarak öldü. Komutanlarını kaybeden sömürgeci birlikler panik içerisinde geri kaçışırken de çok sayıda kayıp vermektен kurtulamadılar.

Bu olayda gerilla birliklerimiz kayıp vermediler.

Öte yandan Çel'in Deştan muntikasında gerillaların döşediği mayına çarpan 1 düşman askeri öldü.

Licê

Hasan köyündeki düşman karakolu imha edildi

Licê (Berxwedan): Amed ve çevresinde büyük serihildanlar ve kitlesel ayağa kalkışların devam ettiği günlerde, çevrede gerilla saldırıları da oldukça yoğun biçimde sürmekteydi. Bu saldırılardan birisi de Licê'nin Hasan köyündeki düşman karakoluna yönelik gerçekleştirildi. Adı geçen köyde bulunan düşman karakolu, aynı zamanda yurtseverlerin işkenceden geçirildiği bir merkez olarak da tanınmak-

tadır. ARGK gerillalarının roketatarlı saldırısına hedef olan karakol ağır hasar görürken, içinde bulunan askerlerden de çok sayıda ölen ve yaralanan olduğu bildirilmektedir. Düşmanın kesin kayıpları konusunda bilgi edinilemedi.

Sêrt

Xizxêr çarpışmasında 2 subay ve 2 özel tim elemanı öldürüldü. 8 ARGK savaşçısı da şehit düştü

Sêrt (Berxwedan): Sêrt'in Xizxêr (Şirvan) ilçesi yakınlarındaki Xuya Karan muntikasında sömürgeci güçlerin kurduğu pusuya düşen bir gerilla birliği ile düşman kuvvetleri arasında çıkan çarpışma yer yer iki gün devam etti. 10 Temmuz tarihinde meydana gelen çarpışmada ilk puslu anında bazı savaşçıları şehit veren ARGK birliği toparlanıp düşman pususunu karşı saldırılarla bozmayı ve dağıtmayı başarıyor. Bu sırada sömürgeci güçlere kayıplar da verdiriliyor. Ardından alana daha büyük güçler yığan düşmanla gerilla birliği zaman zaman karşı karşıya geliyorlar ve bu şekilde çarpışmalar iki gün sürüyor.

Çarpışmada ARGK birliğinin 8 savaşçısı kahramanca savaşarak şehit düşüyor. Düşman güçlerinden de 2 subay ve 1'i komiser olmak üzere 2 özel tim elemanı öldürülüyor. Bunlar sadece görgü tanıkları tarafından görülebilenlerdir. Sömürgeciler kendi kayıplarını açıklamamıştır. Geniş bir alana yayılan çarpışmalarda, düşmanın kayıplarının çok daha fazla olabileceği söyleniyor.

Asker ve korucular arasındaki anlaşmazlık

Şikeftiyan (Taşkonak) karakolundaki askerlerle, Xursê ve Zivinga Heci Elî köyleri korucuları arasında hakaret ve küfürlerle başlayan ve neredeyse çatışmaya dönüşecek anlaşmazlıklar yaşandığı bildirilmektedir. 29 Haziran günü yaşanan benzer bir tartışmadan sonra çeteler silahlarını karakola atıp köylerine dönüyorlar. Bunun üzerine subay kendilerinden özür dileyerek tekrar geri dönmelerini sağlıyor.

Edinilen bilgilere göre bu olayların nedeni şu: Operasyon vb. bir göreve çıkarken komutanların emri gereği daima çetelerden bir kısmı birliğin önünde, bir kısmı da arkasında ve askerler de ortada yürümektedir. Korucular ise bunu kabul etmiyor ve buna tepki duyuyorlar. Bu anlaşmazlık nedeniyle silahlarını karakola atan çetelerin halen tekrar silah almaya ikna olmadıkları ve bundan sonra çatışmalara katılmamakta ısrar ettikleri bildirilmektedir.

Nisêbîn

Gerillalardan şantiye baskını ve İpek Yolu'nun bir süre denetime alınması

Nisêbîn (Berxwedan): 9 Temmuz 1991 tarihinde Nisêbîn yakınlarındaki Sultan Şêxmûs mevkiinde bulunan bir şantiye geril-

lalar tarafından basıldı. Bir grup gerilla etrafta durup denetim sağlarken, diğer bir grup ise, şantiyede çalışan bütün işçi, şoför ve diğer elemanları bir araya topladı. Çalışanlara yönelik propaganda konuşmaları yapıldı. Ayrıca burada bulunanların kimlikleri de kontrolden geçirilerek aralarında bilinen düşman unsurların görüldüğü tespit edildi. Daha sonra şantiyede bulunan ve YSE'ye ait olduğu belirtilen bütün iş makineleri ve taşıt aracı ateşe verilerek suretiyle imha edildi. Gerillalar herhangi bir tatsızlıkla karşılaşmadan olay yerinden uzaklaştılar.

Öte yandan 13 Temmuz tarihinde tarihi İpek Yolu Cizîra Botan-Nisêbîn arasındaki bir yerde gerillalar tarafından kesilerek, yolun denetimimin bir süre ele geçirildiği bildiriliyor. Kimlik vb. kontroller yapan gerilla birliği, ayrıca yolculara yönelik propaganda konuşmaları da yapıp bildiri ve pullar dağıttı.

Bêrecûk

Gerilla faaliyetlerinde artış görülüyor

Riha (Berxwedan): Güneybatı eyaletinin genelinde olduğu gibi Riha (Urfa) ve çevresinde de son dönemde gerilla faaliyetlerinde gözle görülür bir artış ve gelişme olduğu görülmektedir. Yöredeki her köyün civarında gerilla birliklerinin dolaştığı ve çeşitli etkinliklerde bulunduğu bildirilmektedir.

Bu arada Bêrecûk (Birecik)'a bağlı Ayran köyü yakınlarında görülen ve düşmana ihbar edilen üç kişilik bir küçük gerilla grubu, ihbarı değerlendiren sömürgeci güçler tarafından takip ve çembere alınıyor. Çıkan çarpışmada gerillalardan ikisi şehit düşerken, birinin de yaralı olarak sömürgecilere esir düştüğü bildiriliyor. Ayrıca bu olayda düşmandan 3 asker de öldürüldü. Şehit ARGK savaşçılarından **Tuncer ÇOBAN** Bêrecûk merkezinde, **Halil BAYSÖZ** de doğum yeri olan Çiftlik köyünde toprağa verildi.

Gûrgum

ARGK birliklerinden çete odaklarına isabetli saldırılar

Dilûk/Pazarcix (Berxwedan): Gûrgum (Maraş)'un Pazarcix, Elbistan ve Kurdox-lî (Türkoğlu) ilçeleri ile çevresindeki kırsal alanlarda çete odakları başta olmak üzere sömürgeci hedeflere yönelik gerilla saldırıları düşmanı ve işbirlikçilerini alabildiğine tedirgin ederken, alandaki yurtseverler üzerinde de son derece olumlu etkiler bırakmakta ve ulusal kurtuluşçu ruhu canlandırmaktadır.

Bu gelişmelerden rahatsızlık duyan sömürgeciler "PKK çocukları öldürüyor" gibi inandırıcılığı kalmamış savlarla çamur atmaya ve gelişmelerin etkisini kırmaya çalışıyorlar. TC yetkilileri, silahlanıp çetecilik yapan 18 yaşındaki çocuk deyin bunu mücadeleleri karalamanın bir vesilesi yapıyorlar. Ancak durumu yakından bilen yöre halkı bu çete odaklarına vurulan darbelerden son derece hoşnutur ve bu odakların ne pahasına olursa olsun bir an önce dağı-

tilmasından yanadır.

Son bir hafta veya on gün içerisinde bu çerçevede meydana gelen olaylardan bilgi edinebildiklerimiz şunlar:

- Elbistan'ın Çiftlik köyünde köy ağasının ve sömürgecilerin hizmetinde çalışan bir ajan aynı faaliyeti yürüten karısıyla birlikte ölümle cezalandırıldı.

- Yine Elbistan'ın Kültürler köyünde silah almış bulunan faşist çete odağına yapılan saldırıda 4 erkek ve 2 kadın öldü, 1 kadın da yaralandı. Adı geçen köyde Türkmenler oturuyor ve öteden beri faşistlikleriyle ün yapmışlardır. Bunlara son dönemlerde bir de silah verilerek çevredeki yurtsever köylerin başına bela edilmişlerdir. Bu çete odağına vurulan darbe yöredeki yurtsever köylerce büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır. Ayrıca olayda sömürgecilerin iddia ettiği gibi çocuk ölümü vb. de söz konusu değildir.

- Çağlayancerit ilçesindeki bir çete odağına yönelik saldırıda da 2 çete ve bir yakınları öldürüldü.

- 13-14 Temmuz tarihlerinde Pazarcık'ta 6 işbirlikçi ajan ölümle cezalandırıldı. Bu kişilerin kısa bir süre önce Pazarcık yakınlarında vahşi bir şekilde katledilen 10 ARGK savaşçısı ve

yurtsever milisin öldürülmesi olayında rolleri bulunduğu bildirilmektedir.

- Ayrıca Kurdoğlu(Türkoglu) ve Nurhak kırsalında ARGK gerillalarıyla sömürgeci birlikler arasında yer yer şiddetli ve yoğun çarpışmalar yaşandığı bildirilmektedir. Ancak bu çarpışmaların sonuçları hakkında kesin ve net bilgiler elimize ulaşmış değildir.

İzmir

İzmir metropolünde yaşayan Kürdistanlı yurtseverler 14 Temmuz'u yoğun bir eylemlilikle karşıladılar

İzmir (Berxwedan): Kürdistan'da ve yurtdışı alanlarda olduğu gibi Türkiye metropollerinde yaşayan yurtseverler de 14 Temmuz "Ulusal Onur Günü"nü yoğun bir eylemlilikle karşıladılar. 12 Temmuz tarihinde ERNK Ege Bölge Komitesi'nin konuya ilişkin bildirisi yaygın biçimde dağıtıldı. İzmir'in bütün semt ve ilçeleriyle Saruhan gibi bazı çevre ilçelerde de dağıtılan bildiride, herkesin kendi evinde bir günlük açlık grevi yapması

ve aynı gün çalışanların işe gitmemesi çağrısı yapılmaktaydı.

Bu çağrıya Kürdistanlı kitlelerin %90 oranında karşılık verdiği gözlemlendi. Pazar günü Kürdistanlı yoksul yurtseverler, en yoğun iş günü olmasına rağmen, o gün işe gitmeyerek ERNK'nin çağrısına coşkuyla karşılık verdiler.

Öte yandan 14 Temmuz günü, saat 07.45'te Gürçeşme yolu üzerindeki İş Bankası Şubesi'ne molotof kokteylli saldırı sonucu çıkan yangında büyük hasar meydana geldi. Aynı saatlerde Gümrük'te PTT Başmüdürlüğü'ne ait 20 kadar araç ateşe verilerek suretiyle imha edildi. Sömürgeciler yangına müdahale etmeye çalışılsa da pek bir şey kuramadılar. Yine aynı gün ve saatte Hatay semtindeki İlahiyat Fakültesi yanında parketmiş bulunan bir resmi devlet minibüsü ateşe verilerek imha edildi.

14 Temmuz günü akşam saatlerinde de benzer eylemler birkaç alanda gerçekleştirildi. Saat 22.00 sıralarında Alsancak semtinde Tekel'e ait bir kamyon içindeki tütünle birlikte yakıldı. Aynı saatlerde Kadifekale yakınlarındaki birkaç resmi araç da ateşe verildi, ancak bunlara kısa sürede müdahale edilerek yangın söndürüldü. Anlaşılan sömürgeciler Kürdistanlı yurt-

severlerin yoğun olarak yaşadıkları bu semtte 14 Temmuz için önceden önlem almışlardı. Aynı amaçla Yeşilyurt semtinde de 13 Temmuz günü bir greyder tipi iş makinası yakılmıştı.

Başarıyla gerçekleştirilen bütün bu eylemler sırasında gözal-

tına alınma vb. hiçbir kayıp yaşanmazken, sömürgecileri adeta korku sardı. Ayrıca önemli bir politikleşme de birlikte yaşandı. Gecekondu semtlerinde 14 Temmuz'un anlam ve önemi konusunda yoğun tartışmalar yapıldı.

ŞAKLAVA'DA KDP KOMPLOSUNDA 2 ARGK SAVAŞÇISI ŞEHİT DÜŞTÜ

Güney Kürdistan'ın Şaklava kenti yakınlarında 8 Temmuz 1991 tarihinde 15 kişiden oluşan bir ARGK müfreze grubuna yönelik bir komplo saldırı gerçekleştirildi. Saldırının biçimi ve olayın ayrıntıları henüz bilinmemektedir. İşbirlikçi KDP güçlerinin -büyük ihtimalle Kürdistanı Cephe kuvvetleri adı altında- gerçekleştirdiği komplo saldırıda, 2 ARGK savaşçısı şehit düştü, 2'si de yaralandı.

Şehit düşen ARGK savaşçıları Kuzey-Batı parçasından dırlar. Bunlardan biri Bêdlis doğumlu Şentürk YILDIZ (Hawar), diğeri de doğum yerini öğrenemediğimiz Abdurrahman DOĞU (Amed)'dir. Olayda yaralanan ve şu anda yoldaşlarının yanında bulunan savaşçılardan biri Güneyli Şoreş'dir.

Şehitler için yapılan cenaze törenine Güneyli halkımızdan da çok sayıda katılanlar oldu. Kitleler komplocu-işbirlikçiliği bir kez daha lanetleyerek, buna duydukları öfke ve tepkiyi dile getirdiler.

KDP'nin bu tür komploları ilk kez tanık olunan bir durum değildir. KDP'nin bu konuda oldukça kirli ve kabarık bir sicili mevcuttur. Ancak bu son komplo Kürdistanı Cephe adına yapıldı. Halkımız tarafından nefretle karşılanan bu son komplo saldırısı karşısında Kürdistanı Cephe temsilcilerinin ne dedikleri ve nasıl bir tavır takınacakları doğrusu merak konusudur. Evet, sormak gerekir: Kürdistanı Cephe, kendi adına KDP tarafından gerçekleştirilen bu komplo saldırıya ne diyor?

PKK ve TC'nin savaş esirlerine yaklaşımlarına birer örnek:

Kamuoyuna

16 Haziran 1991 tarihinde ARGK gerillaları tarafından gerçekleştirilen yol kesme eyleminde piyade onbaşı Ümit Şahin tutuklanmış, PKK'nin devrimci adaleti sonucu serbest bırakılmıştır.

Sabah saat 08.30 sularında Bêdlis'e 10 km mesafedeki bir mevkide Baharat Yolu'nu keserek sıkı güvenlik önlemleri altında 400-500 civarındaki kitleye Türkçe ve Kürtçe olmak üzere iki ayrı dilden seslenerek TC'nin yapmış olduğu anti-propagandalara açıklık getiren, kitlelere gerçekliği yansıtan ve onları mücadeleye çağıran ARGK gerillalarının gerçekleştirmiş olduğu ve yaklaşık 1,5 saat süren yol kesme eyleminde yapılan kimlik kontrolü sonucu TC ordusunda görevli piyade onbaşı Ümit Şahin gözaltına alınmıştır. Sömürgecilerin herhangi bir müdahalesi olmaksızın, kitlelerin coşkun alkışları ve "Bijî Serok APO" sloganları eşliğinde geri çekilen ARGK gerillaları piyade onbaşı Ümit Şahin'i de birlikte götürmüşlerdir. Ancak yapılan kısa süreli soruşturma sonucunda suçsuz olduğu anlaşılan onbaşı Şahin, bir grup gerilla tarafından Baharat Yolu üzerinde bulunan yakın bir lokantaya götürülmüş, lokantada bulunan kitlelere Şahin'in durumu ve neden serbest bırakıldığı açıklandıktan sonra gitmek istediği yere varabilmesi için gereken olanaklar sağlanarak serbest bırakılmıştır.

Birçok olayda ve en son Ümit Şahin olayında da görüldüğü gibi devrimci adaletin yüceliği en açık bir biçimde PKK'de uygulanmaktadır. TC'nin yıllardan beri yapmış olduğu "teröristtirler, kadın-çocuk öl-

dürüyorlar" yolundaki çarpıtmalarının ne derece yersiz olduğu bir kez daha ortaya çıkmış, yaşanan bu olay devrimci adaletin yüceliğini ve PKK'de uygulamasını açıkça gözler önüne sermiştir. Şu çok açık olup kamuoyu tarafından da bilinmektedir ki, yıllardır sürdürülen savaşta TC hiçbir savaş kuralına aldırmaksızın ve bütün savaş yasalarını ayaklar altına alarak, savaş esirlerine yaklaşımda işkenceci ve katliamcı bir tavırdan şaşmamaktadır. En hafif "suç"ları işledikleri gerekçesiyle binlerce insan tutuklanıp en ağır işkencelerden geçirilmiş, hakarete uğratılmış ve hatta katledilmiştir. En acı olanı ise, insanca bir dürüstlük dahi gösterilmeyerek birçok insanın yakalandıktan sonra katledilmesi, ancak bu durumlar gizlenerek ya farklı bir biçimde yansıtılarak ya da tümünden sahip çıkılmayarak "kim vurdu"ya getirilmesidir.

PKK ile TC'nin benimsediği bu iki farklı yaklaşım, özünde karşıt güçlerin insanlığa yaklaşımının, saygı ve sevgisinin ve aynı zamanda uluslararası savaş kurallarına ne denli riayet ettiklerinin de ifadesi olmaktadır.

Ne var ki, şu ana kadar yüzlerce, hatta binlerce er de bu savaşta vurulmuştur. Bunun tek sorumlusunun faşist Türk devleti olduğu açıktır. Kendi sömürgeci emelleri doğrultusunda masum insanları suça bulaştırarak savaşa süren TC, vurulan insanların ve dökülen kanların baş sorumlusu durumundadır. Kürt-Türk binlerce insanı işlediği suça alet ederek PKK ve halkımız üzerine süren TC, dökülen kanların vebalini taşımak zorundadır.

TC ordusu içindeki askerleri, sömürgeci-faşist Türk devletinin işlediği suça bulaşma-

maları, PKK ve Kürt halkına karşı silah kullanmama doğrultusunda tekrar uyarma mecburiyeti duyuyoruz. Ve "Gelin, PKK'nin adaletine sığının, çatışmalarda komutanlarınızı dinleyerek suça bulaşma yerine ARGK saflarına geçerek kendinizi devrimci adalete teslim ediniz veya Kürdistan'da askerlik yapmayı kabul etmeyiniz" diyoruz.

(...)

Piyade onbaşı Ümit Şahin'in ailesine;

Açıklamamızda da belirttiğimiz gibi oğlunuz 16 Haziran 1991 tarihinde ARGK gerillaları tarafından kısa bir süre gözaltına alınmış, suçsuz olduğu anlaşıldıktan sonra serbest bırakılmıştır. Fakat faşist Türk devleti bu durumdan yararlanarak oğlunuzu katledip "PKK vurdu" biçiminde geçmişten beri tekrarladığı yöntemlere başvurabilir. Onun için Ümit Şahin'in ailesi olarak mutlaka en kısa dönemde gereken kurumlara başvurarak oğlunuzun akıbetini öğrenmeniz gerektiğini, Şahin'in katledilmesi halinde sorumlu tutulması gerekenin PKK değil, TC olduğunu belirtmek isteriz.

Piyade onbaşı Ümit Şahin'in ailesinin şahsında bütün (Türk veya Kürt) asker ailelerine çağırımız, çocuklarını askere göndermemeleri veya en azından Kürdistan'da askerlik yapmalarını engellemeleridir. Aksi takdirde şiddetlenerek sürmekte olan savaşta çocuklarının da öldürülebileceğini hesaba katmaları, böylesi bir durumda, sorumlu tutulması gerekenin PKK olmayacağını belirtiriz.

17 Haziran 1991
Garzan Eyaleti
Askeri Konseyi

Kimi zaman küçük bir örnek bile bir gücün niteliği konusunda epey bilgi verebilir. TC'nin savaş esirlerine işkenceci ve katliamcı yaklaşımlarına karşın PKK'nin sergilediği insancıl tavır, özünde iki karşıt gücün insanlığa yaklaşımının da göstergesidir.

ERİZİN BELGESİ	
Çilt	Sayı
Kıtası	: 81 mm. Gen. Çat. Tlg. Bl. İSPA
Sınıf ve Rütbesi	: ? Onbaşı
Adı, Soyadı	: Ümit ŞAHİN
Memleketi	: ...AMASYA...
Birlik Sıra No.	: ...1974/1
İzin isteğinin sebebi : ...DAĞITIM...	
İzinde iken bulunacağı adres : ...AĞAK.../AMA	
(Vara telefon numarası)	
Kanunî izin hakkında mahsuben	Son izninin
gibiye kadar aldığı izinlerin toplamı	bittiği tarih
	kaç gün olduğu
	10/06/91

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜNE

İlimizde gittikçe ağırlaşan baskı ve zulüm politikası son dönemde katliamlara, toplu işkencelere dönüşmüştür.

Son iki aydır Van'da sürdürülen sistematik baskı ve gözaltılar tüm Van halkını hedef almıştır. Son iki ayda 300'ü aşkın insan gözaltına alınmış. İstisnasız tümü işkence görmüştür. Son on gündür devam eden gözaltı furiasında halen 14 kişi gözaltında bulunmaktadır. Bunlardan biri 11 gündür (gözaltına alındığından beri) susma hakkını kullanarak açlık grevini sürdürmektedir. Bu şahıs şu anda Van Devlet Hastanesi'nde müşahade altında tutulmaktadır. Kimliği hususunda tüm araştırmalarımız sonuçsuz kalmaktadır. Hastaneye Naif Çetinkaya ismiyle kaydedilmiş ancak araştırmalarımızda bu ismin sahte bir isim olduğu anlaşılmıştır. Yapılan tüm girişimler sonuçsuz kalmaktadır. Alınan duyumlardan gözaltındakilerin tümü ağır işkence altında bulunmaktadır. Açlık grevindeki şahsın can güvenliği tehlikededir. Yaşama şansı son aşamadır.

Kurumunuzdan gerekli girişimlerin yapılmasını bekler, insanum diyen tüm kişi, kurum ve kuruluşların halkımızın çektiği zulüm politikasıyla ve açlık grevindeki insanımızla dayanışmaya çağırıyoruz.

Açlık grevindeki şahsın, oğlu olduğu yolunda kuvvetli ihtimaller bulunan Nusrettin Aksu'nun teşhis için tüm yasal yollara başvuruları sonuçsuz kalmıştır.

İnsanum diyen herkesi bu babayla ve benzer Kürt babalarıyla dayanışmaya çağırıyoruz.

Yavuz Binbay, (İnsan Hakları Derneği Genel Yönetim Kurulu Üyesi ve Van Şube Başkanı)

KONTR-GERİLLA İŞ BAŞINDA

Son günlerde bölgemizde yaşanan hukuksuz infaz denilen bir kısım olayları yerinde tespit etmek ve kamuoyunun bilgisine sunmak üzere aşağıda adları soyadları yazılı kişilerden oluşan insan halkları izleme heyeti olarak 30.6.1991 günü Şırnak ve çevresinde incelemelerde bulunduk. Bir kısım olaylara ilişkin tespit ve izlenimlerimiz:

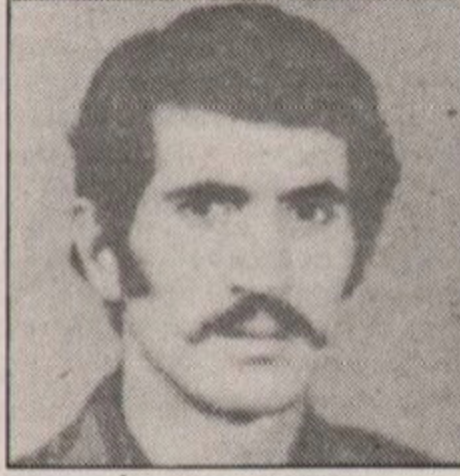
CİZRE'DE İBRAHİM SARICA'NIN ÖLDÜRÜLMESİ

18.6.1991 günü Şırnak ili Cizre ilçe merkezi Cudi Mahallesi'nde, saat 04.00 ile 07.00 arasında gerillalar ile devletin güvenlik güçleri arasında şiddetli bir çatışma çıkıyor. Çatışmaya ilişkin resmi açıklamalar ile halkın ve görgü tanıklarının anlatımları çok farklı. Devletin resmi açıklamasına göre "5 güvenlik görevlisi yaralanmış 1 terörist silahıyla birlikte ölü olarak ele geçirilmiştir." Halkın (mahalle sakinleri ve görgü tanıkları) anlatımına göre "5 polis öldürülmüş, 4 poliste yaralanmıştır. Gerillaların kaybı yok. Ölü olarak ele geçirildiği söylenen kişi ise, Cudi Mahallesi Vatan Sokak no: 42 de ikamet eden Ömer oğlu 1.1.1955 doğumlu, iki evli, yaşları 4 ay ile 10 yıl arasında değişen 6 çocuk babası inşaat işçisi, İbrahim Sarica'dır. İbrahim, silahlı ve savunmasız olarak sokak ortasında kurşuna dizilmiştir." Olaya ilişkin anlatımlar:

Zeynep Sarica (İbrahim'in eşi.) "Kocam her iş günü olduğu gibi sabahleyin güneşin doğuşuyla beraber işe gitmek üzere evden çıktı. O sırada şehrimizde alışılmış bir durum haline gelen silah sesleri de geliyordu. Saat dokuzda doğru bir kişinin öldürüldüğü haberi yayıldı. Önce bizim mahallede oturan bir kişinin öldürüldüğü söylendi. Fakat saat 10.00'a doğru ölen kişinin eşim olduğu haberi yayıldı. Hastaneye koştuk. Bize göstermediler. Olayı görenler, ölen kişinin İbrahim olduğunu bize söylediler. Cenazesini istedik, bize cenazeyi vermedikleri gibi, göstermediler de. Apar topar cenazeyi kimseye göstermeden polisler kendileri götürüp gömdüler. Mezarlıkta müdahale etmeye çalıştım bırakmadılar. Beni ve 10 yaşındaki oğlum Servet'i döve-döve uzaklaştırdılar. Oğlum yediği dayaktan dolayı halen hastadır. Eşim kendi halinde, evine bağlı, işinde çalışan bir kişiydi. Silahsız ve savunmasızdı. Bütün Cizre eşimin nasıl bir adam olduğunu bilir. Resmi açıklama gerçeği yansıtmıyor. Gerillalara güç yetiremediler, eşimi öldürdüler."

İbrahim'in abisi **Mehmet Sarica**'nın anlatımları da aynı doğrultuda. O da kardeşini kaybetmenin ve tüm uğraşlarına rağmen cenazesini dahi alamamanın üzüntüsü içinde.

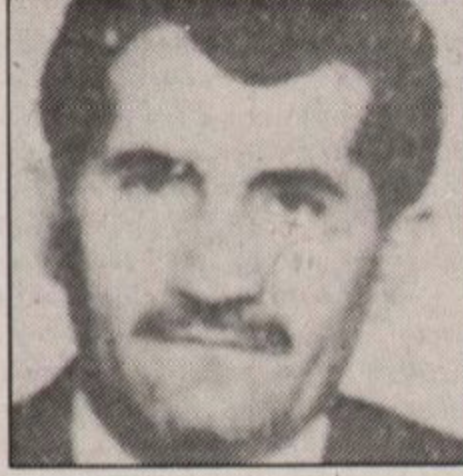
Mehmet Ali Baykara: "Sabahın erken saatleriydi. Güneş doğmuştu. Bir grup polis benim evime geldiler. Oğlum Sırac'ı iki gün önce İstanbul'dan gelmişti. Çantasında iki kitap

İbrahim Sarica

buldular ve onu apar topar götürdüler. Bir kısmı da evi aramaya devam ediyordu. Bu arada sokağın öbür ucunda bir adam belirdi. Üzerinde beyaz renk gömlek ve kot pantolon vardı. Polisler kendisini çağırıyorlardı. Uzakta, isteseydi kaçabilirdi. Geldi, yaklaşıncaya tanıdım. Bizim mahallede oturan İbrahim Sarica'ydı. Polisler 'nereye gidiyorsun, necisin' gibi sorular sordular. O da 'İşe gidiyorum, sıvacyım' diye cevap verdi. Bu arada İbrahim, benden su istedi. Su verdim içti. Akabinde sigara tabağını verdim. Bir sigara sardı. Bu esnada polisler ev arama işini bitirmişlerdi. İbrahim'i de beraberlerinde alıp gittiler.

Gülçetel: (45 yaşlarında 10 çocuk annesi.) "Gürültü ve ayak seslerinden uyandım. Her taraf karanlıktı. Polisler geldi evimi arayacaklarını söylediler. Evi aramaya başladılar ve bu arada bana çeşitli sorular soruyorlardı. Evimde gerillaların barındığını iddia ediyorlardı. Ev araması sürerken uzaktan silah sesleri gelmeye başladı. Sonra bizim evin yakınında da silah sesleri geldi. Panzerlerin sesleriyle makinelerin sesleri birbirine karışıyordu. Benim evimde bulunan polisler de pencere önlerinde mevzi lendiler. Evdeki polisler, evin arka tarafında bulunan Endüstri Meslek Lisesi tarafına ateş etmeye başladılar. Oradan da bizim eve doğru ateş açıldı. Silah sesleri gittikçe çoğalıyordu. Hava da ağarmaya başlamıştı. Çatışma uzun sürdü. Bizim evdeki polislerden iki tanesi vuruldu, bunlardan biri daha evdeyken öldü. Diğerini yaralı olarak götürdüler. Güneş doğduktan sonra bizim evin etrafındaki silah sesleri azalmaya başladı. Fakat etrafta halen devam ediyordu. Bizim taraf sakinleşince, polisler beni de alarak evi terk ettiler. Beni bir sokak ötede bekleyen polis minibüsüne bindirdiler. Arabada komşularımız olan Recep Eren, İbrahim Güler, kardeşleri Ramazan ve Ali vardı. Bir süre sonra mahallemizde oturan İbrahim Sarica'ya da getirip arabaya bindirdiler. İbrahim'in üzerinde beyaz gömlek ve kot pantolon vardı. Bizim gözlerimiz açıktı. Onun gözlerini kapatmışlardı. Minibüs emniyet müdürlüğüne doğru hareket edip gitti. Köprüye geldiğimizde telsiz emri üzerine, araba durdu. Bizleri dayak ve hakaretle indirdiler. Oradaki kulübeye aldılar. Araba boş olarak müdürlüğe doğru gitti. On dakika kadar sonra araba tekrar geldi. Bizleri tekrar bindirdiler. Ve araba bizim mahalleye doğru yol aldı. Bizleri serbest bırakacaklarını sandım. Araba bizim

Yakup Kara

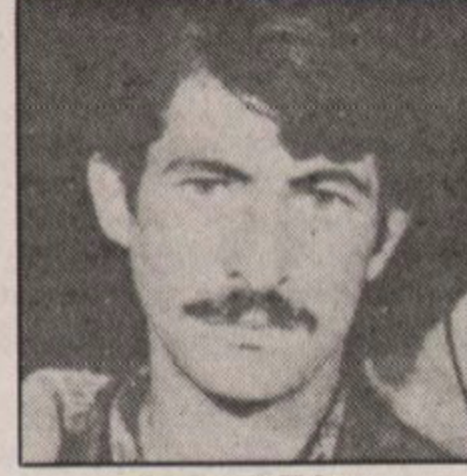
evin yakınında durdu. Orada bir grup polis vardı. İbrahim'i döve-döve aşağı indirdiler. Araba geri döndü ve bizleri emniyet müdürlüğüne götürdü. Yolda silah sesleri geliyordu. İki gün gözaltında kaldıktan sonra serbest bırakıldım. İbrahim'in bizim eve yakın bir yerde öldürüldüğünü duydum."

İbrahim Güler: "Saat 05.30 sıralarında polisler (özel tim, resmi ve sivil giysili) bizim eve geldiler. Dışarda çatışma vardı. Komşu evlere olduğu gibi, bizim eve de çok sayıda mermi isabet etti. Camlarımız kırıldı. Polisler bizim evi aradılar. Bir şey bulamadılar. Beni ve kardeşlerim Ramazan ve Ali'yi alıp götürdüler. Elbiselerimi giymeme müsaade etmediler. Bizleri polis dolmuşuna bindirdiler. Sonra komşumuz Recep Eren'i daha sonra Gülçetel'i getirdiler. Bir süre sonra İbrahim Sarica'ya getirdiler. Gözleri kapalı fakat elleri açıktı. Üzerinde beyaz gömlek ve kot pantolon vardı. Gidiş gelişlerimize ilişkin Gülçetel'in anlattıkları doğrudur. Yalnız İbrahim'i arabadan indirdiklerinde saate baktım 06.30'u gösteriyordu."

Adının açıklanmasını istemeyen (Z) kadın: "Gece karanlığından beri bizim mahallede çatışma vardı. Helikopter ve panzer dahi her türlü silahın sesi birbirine karışıyordu. Ben de hava ağardıktan sonra pencereden dışarıyı gözliyordum. Çatışmanın sonlarına doğru bizim evin yaklaşık 100 metre aşağısında bir grup polis gördüm. Grubun önünde iki polis önlerine gözleri kapalı bir adamı katmışlardı. Onu dar bir sokağa doğru yürütüyorlardı. Gözleri kapalı olan adam yürürken ayakları bir taşa takıldı ve düştü. Tekrar kalktı birkaç adım yürüdü, yine ayakları taşlara takıldı ve sırt üstü düştü. Kalkmaya zaman bulamadan, orta boylu tıknaz başının tam ortasında bir tutam beyaz saç bulunan polis, elindeki tabancadan büyük silahıyla iki el ateş etti. Bu esnada yerde yatan adam eliyle gözleri üzerindeki bandı çekip attı. Diğer polis de ateş etmeye başladı. Adam yerde kımırdayıyordu. Kendisine çok sayıda mermi sıktı. Ceset epey bir zaman orada kaldı. Sonra alıp götürdüler."

HİLAL BELEDİYE BAŞKANININ ÖLDÜRÜLMESİ

28.6.1991 günü saat 09.30 sıralarında Şırnak-Uludere karayolunun 25. kilometresinde Şenoba (Sêgîrkê) alayına iki kilometre, Besta taburuna 4 kilometre,

Mehmet Kılıç

re, tepedeki nöbetçi noktasına üç yüz metre mesafede Gitana tepesinin ilk virajında Hilal Belediye Başkanı **Yakup Kara**, taksi şoförü **Mehmet Ürün**, köy hizmetleri işçisi **Ali Benek**, elektrik teknisyeni **Hamit Kara**, taşaron **Hüseyin Babat**, maskeli komando elbiseli üç silahlı kişi tarafından yolları kesilerek arabadan indirilip, yolun aşağısına götürülerek kurşuna dizilmiş ve cesetleri yakılmıştır. Olay basına ve yayın organlarına bilinçli bir şekilde PKK vahşeti diye lanse edilmiştir. Oysa gerçek hiç de öyle değildir. Belediye başkanının yanında öldürülen kişiler köy korucusu olarak tanıtılmış, fakat gerçekte ne bu kişilerin ne de belediye başkanının köy koruculuğuyla ilişkilerinin olmadığı ve bilakis tüm baskılara rağmen bu kişilerin köy koruculuğunu kabul etmediklerini yörede herkes biliyor. Durum böyle iken bu kişilerin gerillalar tarafından vurulan köy korucuları olarak lanse edilmeleri düşündürücüdür. Olayı kimlerin tertip ettiği yönünde ise ipucu vermektedir.

Olaya ilişkin tespitler ve anlatımlar:

Mehmet Kara: (80 yaşlarında belediye başkanıyla aynı arabada katliamdan sağ olarak kurtulan gördü tanığı, tek kişi.) "Cuma günü saat 08.00 sıralarında reis beni çağırdı. Beraber görmemiz gereken bir iş nedeniyle Şırnak'a gideceğimizi söyledi. Bir araba bulduk. Bizimle beraber Ali Benek, Hamit Kara, Hüseyin Babat'da aynı arabaya bindiler. Araba Uludere'de oturan Mehmet Ürün'e aitti. Yolda, Şenoba'daki kontrol noktalarını geçtikten sonra, Şenoba alayının karşısındaki virajlarda alaya yaklaşık olarak iki kilometre mesafede yolda giderken önümüzde kalasınkof silahlı, komando elbiseli, yüzleri maskeli üç kişi tarafından kesildi. Bizi arabadan indirdiler. Kimlik sordular. Belediye başkanı kendisini tanıttı. Bu kişiler benim dışımdaki diğer 5 arkadaşımı hızla ormanın içine doğru götürdüler. Ben de arkalarından biraz gittim. Tınsiyonum yükseldi, hir süre kendimden geç gibiy oldum ve oturmak zorunda kaldım. Biraz sonra tekrar kalktım. Onların yukarıya doğru gidebileceğini tahmin ederek yukarıya doğru devam ettim. Tepeye çıktığımda, henüz tepeye varmadan, tepedeki nöbetçi noktasında bulunan asker ve korucular beni çağırdılar. Yanlarına gittim. Durumu kendilerine anlattım. Daha sonra beni bırakmadılar. Telsizle bazı yerlere benim yakalandığımı bildirdiler."

Hamit Kara: (Belediye baş-

kanının abisi.) "Saat 10.00 sıralarında Şenoba'dan bir akrobamıza bize telefon açıp olayı bildirdi. Bir otobüsle köylülerle birlikte olay yerine gitmek üzere hareket ettik. Anayola vardığımızda, yolda askerler bizi durdurdu. Bize, 'Gidemezsiniz' dediler. Biz ısrar ettik. Otobüsün önüne barikat kurdular. Otobüsten inerek yaya gitmeye çalıştık. Yine bırakmadılar. O ara bir yüzbaşı geldi, durumu anlattık, o yalnızca bana ve iki kişiye geçiş izni verdi. Diğerleri orda beklediler. Tabura gittik. Biz olay yerine gitmek istediğimizi belirttik, kabul etmediler. Otopsi için savcı ile doktor geldi. Onlarla beraber cenazelerin olduğu yere gittik. Hepsini arkadaşan taranmışlardı. Silahla taramadan sonra her beşi de yakılmışlardı. Savcı tutanak tuttu. Bana ve arkadaşlarıma hiçbir şey sormadı."

Hiçbir düşmanımız yoktur. Kimseye herhangi bir kan davamız da yoktur. Kardeşim bu yörede sevilen ve sayılan bir adamdı. İki dönemdir belediye başkanlığını yapıyordu. Devlet kendisini sürekli korucu olmaması için zorluyordu. Kardeşim işe korucu olması yönündeki talepleri hep geri çevirdi. Bu nedenle sık sık tehdit edildiğini biliyorum. Hatta geçen yıl gözaltına alındı ve işkence gördü. Bizim köyde geniş bir ailemiz var. Akrobalarımızdan hiçbirini korucu olmadı. Zaman zaman ikili sohbetlerde askeri yetkililer kardeşim için 'o teröristlerin belediye başkanıdır,' dediklerini duyuyorduk. Ben kardeşimin kesinlikle PKK tarafından öldürüldüğüne inanmıyorum. Bu güne kadar onlardan bir tehdit dahi almadık. Evim, köyün dışındadır. Tek başıma kaldığım halde, bugüne kadar onlardan kimse benim kapımı çalmadı. Tekrar söylüyorum basına ve yayın organlarına yansıtıldığı gibi değil. Kardeşim PKK tarafından öldürülmedi. Onlar tarafından öldürülmesi için de bir neden yoktu."

Abdulkadir Babat: (Öldürülen Hüseyin Babat'ın abisi.) "Yetkililerin anlatımına göre kardeşimi, reisi ve diğerlerini PKK'liler öldürmüş, bir de bildiri bırakmışlar cenazelerin yanına. Bildiride ölüm gerekçesi şöyle belirtiliyormuş. 'Bunlar önce PKK'lıydılar sonra Celal Talabani taraftarı oldular.' Kim inanır buna? Hiç kimse."

Başçavuş bana sordu. "Sence bunları kim öldürmüş olabilir?" Ben de şöyle cevap verdim: "Ya sen öldürdün, ya ben, ben öldürmediğime göre demek ki sen öldürdün" dedim. Başçavuş kızdı ve bana bağırды. "Kalkarsam ağzını yırtarım" dedi. Başçavuş bunu gidip alay komutanına anlatmış. Alay komutanı beni çağırdı. Tehdit etti. "Bir daha böyle konuşursan o dilini kopartırım" dedi."

Mustafa Kara: (Belediye Başkanı'nın yakını.) "Şimdi oturup düşünelim. Bu olayı kimler yapabilir. Burada iki kuvvet vardır. Biri PKK, diğeri TC güvenlik güçleri. Bu kuvvetlerden biri yapmıştır. Biz PKK'yi yıllardır tanıyoruz. Eylem biçimini biliyoruz. PKK bir olay yapsa saklamıyor. Yaptığını üstleniyor. Üstelik PKK maske

falan da takmıyor. Öldürdükleri kişileri yakmak için de bir nedenleri yok. PKK'liler bizim köyde de adam öldürdüler. Kendilerine göre, öldürülmesi gereken kişiyi evinden çıkarıp, halkın gözü önünde suçunu anlatarak öldürdüler. Fakat bizim köyde daha önce de karanlık olaylar yaşandı. Şu anda huzurda bulunan Abdullah Kara'nın geçen sene mart sonunda akşam saatlerinde evine bomba atıldı. İki çocuğu öldü, kendisi ve ailesinden üç kişi daha yaralandı. Bu olayı da PKK'ye yüklemek istediler. Halbuki Abdullah Kara'nın bir oğlu ve iki yeğeni o tarihte PKK içinde gerillaydılar. Olaydan sonra PKK kendisine başsağlığı diledi. Yine buna benzer bizim köyümüzde ve yöremizde birkaç karanlık olay daha yaşandı. Şu anki olay da o karanlık olaylardan bir tanesidir. Olayın meydana geldiği yer ve saat gözönüne alındığında askeri olarak bir gerillanın orada o şekilde eylem yapması mümkün değildir. Olay yeri Şenoba (Sêgirkê) alayına 1 km mesafededir. Orada Bolu'dan getirilen Hava İndirme Tugayı da bulunmaktadır. Sürekli olarak 6 helikopter tetikte bekliyor. Aynı yerde üçyüz kadar korucu da bulunuyor. Olayın hemen ötesinde, Beta taburu var. Olayın meydana geldiği yere üçyüz metre mesafede tepenin üst noktasında nöbet noktası var. Orada o saatte eylem yapan yabancı birisinin kurtulma şansı yoktur. Olaydan sonra askeri birlikler hiçbir arama tarama veya operasyona gerek duymamışlardır. Bütün bu olgular yanyana düşünüldüğünde, bu kişilerin PKK tarafından öldürülmedikleri ortaya çıkıyor. Olay bir kontrgerilla faaliyettir."

Heyetimiz köyde incelemelerini bitirmek üzereyken, PKK bölge komitesinin olayla ilgisinin olmadığına dair bildiri dağıttığı haberi geldi.

ŞIRNAK'TA KONTR-GERİLLA MARİFETİ

Şirnak merkeze bağlı Nêrex

(Dağkonak) köyü, köy koruculuğunu kabul etmeyen köylerden biri. 29.6.1991 günü televizyonun 20.00'deki haber bülteninde Şirnak ili kırsal alanında teröristlerle çıkan çatışmada ölü olarak iki teröristin, silahlarıyla birlikte ele geçirildikleri haberi verildi. Gerçekte ise olayın böyle olmadığı ölenlerden birinin Nêrex köyünden traktör şoförü Mehmet Kılıç olduğu, diğerinin de onun misafiri olduğu bildirildi.

Olaya ilişkin anlatımlar ve tespitler:

Musa Kılıç: (Öldürülen Mehmet Kılıç'ın babası.) "Oğlum Mehmet Kılıç ayrı bir evde oturuyor. Gece saat 23.00-24.00 sıralarında gerilla kılığında silahlı iki kişi gelip kapısını çalıyorlar. Mehmet'i dışarı çağırıyorlar. Bir müddet konuşuyorlar. Biraz sonra Mehmet'le evindeki misafirini alıp götürüyorlar. Kadınlar durumdan şüphelendikleri için komşulara ve bize haber verdiler. Köylülerden bir kısmı onları aramaya çıktı. Gece karanlığı olduğu için fazla gidemediler. Bir müddet sonra köyün üst kısmında anayolun yukarısında silah sesleri geldi. Ertesi gün adamlarımızı aradık fakat bulamadık. Şirnak'ta iki kişinin cesedinin olduğu haberi aldık. Cenazeleri görmek, teşhis edip almak için Şirnak'a gittik. İlgili yerlere müracaat ettik. Bize ne gösterdiler, ne de verdiler. Polis ve asker eşliğinde Şirnak'tan kendileri götürüp gömdüler."

29.6.1991 günü akşam saat 20.00 haber bülteninde 'iki teröristin silahlarıyla birlikte ölü olarak ele geçirildikleri' söylendi. 'Oğlum evli 4 çocuk babası, evinde ve işinde çalışan bir kişiydi. Traktör şoförlüğü yapıyordu. Hergün kömür ocağından anayola kömür taşıyordu. Herkes onu böyle bilir ve böyle tanır. Akşam sağ olarak evinden alınıp götürüldü. Sabahleyin cenazesini dahi bize vermediler. Adalet bu mudur?'"

Mehmet Kılıç: (Köy muhtarı.) "Olaydan sonra tugay komutanı beni çağırdı. Mehmet Kılıç'ın kimliğini gösterdi. 'Mehmet Kılıç'la misafirinin terörist olduğunu ve bunların durumu-

nu bildiğim halde kendisine haber vermediğim için cezalandırılmam gerektiğini' söyledi.

Ben, 'Mehmet Kılıç traktör şoförüdür, hergün Şirnak'a gelir gider. Yol kontrollerinde sizin askerlerinizin tuttuğu kayıtlarda adı vardır, günde birkaç sefer onun adı ve traktörün plakası kaydedilmiştir. İncelerseniz gerçeği anlarsınız. Misafirini tanımayorum. Akşam gelip sağ olarak onu ve misafirini evinden almışlar, götürmüşler ve öldürmüşlerdir. Sizin deyiminizle terörist olsa sağ olarak aldıkları kişiyi, niye mahkemeye çıkarmadılar. Sorgusuz sualsiz öldürdüler' dedim ve cenazeleri istedim. Bunun üzerine tugay komutanı beni kovdu."

Bu anlatımlar köyde, köylülerin huzurunda heyetimize anlatıldı. Orada bulunan 50'den fazla köylü bu durumu onayladı ve aynı şekilde anlatıyorlardı.

DİĞER BAZI ÖRNEKLER

Son günlerde meydana gelen olayları şöyle bir sıralarsak:

1) İstanbul'da **Hatice Dilek Arslan** ve **İsmail Oral** adlı kişilerin evlerinden alınarak, çatışmada öldürülmüş gibi lanse edilmeleri.

2) Diyarbakır'da Avukat **Mus-**

tafa Özer'in arabasına bomba konması.

3) Diyarbakır'da **İHD, Özgür Halk** ve **Medya Güneşi** dergisinin bulunduğu binanın bombalanması.

4) Diyarbakır'da bir gazete bayisinin büfesinin bombalanarak yakılması.

5) 18.6.1991 günü Şirnak Cizre'de inşaat işçisi **İbrahim Sarıca**'nın öldürülmesi.

6) Hilal Belediye Başkanı **Yakup Kara** ve 4 arkadaşının 28.6.1991 günü kurşuna dizilerek yakılmaları.

7) Şirnak Merkez Nêrex (Dağkonak) köylüsü **Mehmet Kılıç** ve bir misafirinin 28.6.1991 günü akşam saat 23.00 sıralarında evinden alınarak kurşuna dizilmeleri ve çatışmada öldürülmüş gibi kamuoyuna duyurulması.

8) Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesinde **İsmail Efe** ve **Hamit Dönder** adlı vatandaşların (1.7.1991 tarihli gazetelerden) öldürülmeleri.

9) Bu raporun yazıldığı saatlerde (2.7.1991, saat 09.00 sıraları) Batman'da yurtsever bir insan olan **M. Sıddık Tan**'ın arabasına bomba konulması. M. Sıddık Tan ve oğlu **Azad**'ın yaralanmaları.

Bu ve benzeri olaylar son zamanlarda halkımıza karşı devlet politikasının ne yönde değiştiğinin son örnekleridir. Daha düne kadar eşya, orman ve köy yakın anlayış bugün insanları yakma şeklinde cereyan ediyor. Bu olaylar muhalefetin ne şekilde susturulmak istendiğinin açık

bir anlatımıdır. Bu, yürürlüğe giren Anti-Terör Yasası'nın, bundan sonra ülkemizde nasıl uygulanacağını ve uygulama şeklinin bir biçimidir. Bu, Şili, Arjantin, El Salvador ve daha bir çok yerde uygulanan kontr-gerilla yöntemlerinin memleketimize uyarlanmasıdır. Bu, halkımıza dayatılan kirli ve gayrimeşru bir savaştır. Bu, toplu katliamların ayak sesleridir.

Halkımıza karşı yürütülen bu kirli savaşa dur demek için tüm dünya demokrasi güçlerini ve insan hakları savunucularını göreve çağırıyor, saldırıları nefretle kınıyor, saldırganları lanetliyoruz.

2.7.1991

Av. Zübeyir Aydar, (İHD Gnl. Bşk. Yrd.); **Habip Kılıç**, (HEP Parti Meclisi Üyesi); **Yavuz Binbay**, (İHD Van Şube Bşk.); **Evin Aydar**, (İHD Siirt Şube Bşk.); **İzzetin Görni**, (Batman HEP İl Yön. Kur. Üyesi); **İlhan Çalar**, (Batman HEP İl Yön. Kur. Üyesi); **Sabri Sökmen**, (Şirnak HEP İl Yön. Kur. Üyesi); **Necmi Gür**, (Van İHD Şube Sekreteri); **Sekvan Aytuğ**, (Şirnak İHD Şube Sekreteri); **Celal Besen**, (Şirnak İHD Şube Saymanı); **M. Ali Sevilgen**, (Siirt İHD Yön. Kur. Üyesi); **Abdurrahman Aslan**, (Yazar); **Şemsettin Aydın**, (HEP Siirt İl Saymanı); **Abdullah Özcan**, (HEP Şirnak Merkez İlçe Başkanı); **A. Kadir Ürper**, (HEP Uludere İlçe Başkanı); **Mahmut Atlıg**, (İHD Batman Üyesi)

Botan'dan bir köyün görünümü: Derawût(Payamlı)-Eruh / Siirt

Geçen yıl bütün köylülere imzalatılan bir belgeye göre, hava karardıktan sonra hiç kimse dışarda bulunmayacak, sabah gün ağarınca kadar. Aksi takdirde görünen herşey taranacak.

Bu belgeleri evde bulunmayan hane reislerinin yerine çocuklara imzalatıyorlar.

Köyde karakol mevcut. Buna rağmen köyün okulu da, askerler tarafından işgal edilmiş.

Şahin Yılmaz adlı köylüye ait iki katlı evi iki yıldır işgal etmişler, karşılığında, askeri birimler hiç bir şey ödememekte. Köy iki mahalleden mevcut. Bir mahallenin yolu karakolun önünden geçmekte. Halkın bu yolu kullanmasına izin verilmemekte. Askeriyeye ait 10'dan fazla köpek, halka saldırmakta, başıboş gezmektedir.

Köyde sağlık evi mevcut. Buna rağmen bir tek sağlık görevlisi yok. Köyde atış sahası yok. Köylülerin bağları bahçeleri atış sahası olarak kullanılmakta.

Köylülerin hayvanları askerler tarafından kurşunlanmakta. Köylülerin tavuk, hindi ve kuzularını askerler hiçbir bedel ödmeden karşılıksız alıp yemekler. Bağlara girmektedirler, yağmalamaktalar.

İsmail Şen, Şakir Kaya: "Askerler bahçemizin içinde top atışı yapmaktalar. Fıstık bağlarımızı ve bahçelerimizi mahvettiler. Bir yandan da meyve ağaçlarımızı kesiyorlar. Mezarlıktaki ağaçları da kesmektedirler. Karakol komutanının yanına gittik. Engellemeye çalıştık. Bize silah çektiler, 'İstedığınız yere gidip şikayet edin. Hiçbir sonuç alamazsınız, top atmaya devam edeceğiz' dediler. Çift sürmeye gittik, bizi engellediler."

İsmail Esmeray: "Askerler, Gidin köyünüzü biz alacağız diyorlar. Kaça dediğimde 5 milyon cevabını verdi."

Osman Sılık: "22 Mayıs 1991 gecesi oğlum İstanbul'dan telefonla aradı. Muhtarın evine gidip görüştüm. Dönüşte üstteğmen ve askerler birlikte beni dövdüler. Neden kendilerinden izin almamışım, bahane buydu."

11 Nisan 1991 tarihinden bu yana köylülere yapılan başka bir uygulamayı köy kahvesinde hep birlikte anlatıyorlar.

İsmail Esmeray: "Bizi akşam 19.00'dan sabah 8.30'a kadar karakolun etrafındaki yerlere yerleştirerek, siper yerine kullanıyorlar. Üzerimizde bulunan herşeyi alıyorlar. Benim iki çakmağım kendilerinde. Namaz kılmamıza, tuvalet ihtiyacımızı gidermemize de izin vermiyorlar. Bize ağza alınmayacak bütün küfürleri sayıyorlar. Hepimiz soğuktan ve yağmur altında kalmaktan dolayı ishal olduk. Bütün eklemelerimiz ağrıyor. Oğlum İstanbul'dan gitmiş PKK'ya katılmış. Onlar burda başıma getirmediğim şey bırakmadılar. Günlerce soğuk ve yağmur altında tuttular. Şimdi ise hepimizi bir ahıra koyuyorlar, sabaha kadar."

Reşit: "Ben hastayım. Vücuduma kırıklar var. O halde 22 gün dışarda soğuk ve yağmurda, 10 gündür de ahırda yerde sabahlara kadar bekletiyorlar."

Günlerdir yaptığımız bütün girişimler hiçbir sonuç vermedi. Soğukta ve ahırda bekletilen insanların hepsi yaşlı. Biz köye yaklaşırken, uzaktan silah seslerini duymaya başladık. Köye vardığımızda da sorduk, köylüler bu uygulamanın sürekli mev-

cut olduğunu belirttiler. Atış köylülerin bağları içinde yapılmaktaydı. Uluslararası Af Örgütü Türkiye masası şefi ve Alman Af Örgütü yetkilisi bizzat olayı köylülerden yerinde dinleyip tutanak tuttular. Cumhurbaşkanlığı ve diğer makamlara yaptıkları başvurular bir sonuç doğurmadı. Bu insanların bu hale getirilmelerinin nedeni çocuklarının ortadan yok olması. Daha sonra iki kız çocuğu geri döndü. 12 ve 13 yaşlarında olan bu kızlar 30 günden fazla bir süre gözaltında tutulduktan sonra 20 Mayıs 1991 günü tutuklandılar. Şimdi Diyarbakır'da cezaevindeler.

Şiddetin hiçbir sonuç doğurmayacağı, devletin şiddetle hiçbir yere varamayacağı gün gibi ortadadır. Şiddet arttıkça nefret artmaktadır. İnsanları karakollara siper yapmak, karakolları korumaya yetmeyecektir. Bu topraklara tayin edilen resmi görevlilerde halka karşı nefret ve acımasızlıktan başka birşeye rastlamak mümkün değil. Halkın ekonomik gelir kaynaklarını tahrip etmek göçe neden olsa da, bu insanlar gittikleri yerlerde durmamaktalar. İşin yönü kitlesel boyutlara, gösterilere varmaktadır. İnsanlarda kaybetme korkusu kalmamıştır.

24 Mayıs 1991

Zübeyir Aydar (İHD Genel Başkan Yardımcısı), **Evin Aydar** (İHD Siirt Şube Başkanı), **Abdulhalim Çınar** (İHD Yönetim Kurulu Üyesi), **Mehmet Ali Sevilgen** (İHD Yönetim Kurulu Üyesi), **Abdurrahim Deli** (HEP), **Tevfik Özer** (HEP), **Refik Ören**, **Şemsettin Çiftçi**, (HEP Kurtalan İlçe Başkanı).

Valilik Makamı'na / Siirt

Ben Siirt ili Eruh ilçesi Çağbaşı köyü halkındanım. Halen aşağıdaki adresimde ikamet etmekteyim. Çağbaşı köyü mevkiinde yaklaşık 20 dönüm sulu arazim vardır. Bu arazi bana ve kardeşlerime babamızdan kalmıştır. Arazimiz tapuludur. Belirtmiş olduğum arazinin içinde o araziye yetecek ve ancak o araziye sulayabilecek bir çeşme vardır. Kadim zamandan beri o arazi bu çeşmenin suyu ile sulanmaktadır. Zaten arazinin sulu niteliği buradan gelmektedir.

Senelerdir Siirt merkez Sağırsu Karakolu bizim bu çeşmeye göz dikmiştir. Geçen senelerde belirtilen suyu karakola taşıma girişimleri bizim müracaatlarımız ve girişimlerimiz nedeniyle durduruluyordu. Fakat bu sene bize haber vermeden ve hiçbir bedel ödmeden Sağırsu Karakolu yaklaşık bir ay önce suya el koymuş ve suyumuzu plastik borularla karakola nakletmişlerdir. Biz duruma yeni mutali olduk. Eğer bu durum bu şekilde devam ederse, bizler çok büyük zarara uğrayacağız.

Biz suyumuzu yapılan müdahalenin bir an önce durdurulmasını istiyoruz. Birçok insanın geçimi bu arazi ve bu su sayesinde sağlanmaktadır. Esasen yapılan işlem kanunsuz ve hiçbir hukuk normuna uygun değildir. Yapılan müdahalenin menini istiyoruz.

Sizlerden istihramımız bu suya yapılan müdahalenin başkaca bir müracaata gerek kalmadan durdurulmasıdır.

Gerekenin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Adres: Küçükçkırım Mah 440, Sok. No:40, Ceyhan/Adana

17.6.1991

Mehmet Sait Toprak

Son politik gelişmeler ve ekonomik kaynakları üzerine

Baştarafı 1. sayfada

hında geri kalmış ülkelere toplam 46.7 milyar Dolar yardım edildiği, bu yardımları alanların en başında 2.2 milyarlık Çin Halk Cumhuriyeti'nin ve ardından 1.2 milyar Dolarla da İsrail'in geldiği belirtiliyor. Geçen hafta açıklanan ABD'nin dış yatırımlarının 439.66 milyar Dolardan 1990 yılında 412.16'ya düştüğü belirtilirken; aynı dönem içinde yabancı yatırımların 2.212 trilyardan bu yıl 2.241 trilyara yükseldiği bildirilmişti. Dünya para piyasasında 1.2 trilyar Dolar yatırımı olan ABD'nin az gelişmiş ülkelere yıllık yardımı, Dünya Bankası'nın açıklamasına göre 7.7 milyar Dolardır. Bütün gelişmiş modern ulusların geri kalmış halklara sağladığı 46.7 milyar Doların ancak 4 milyarının temel insani ihtiyaçlara harcanıldığı belirtiliyor.

Geçtiğimiz ay ABD Senatosu'nda çok yönlü tartışılan Irak Kürt hareketinin Bush yönetimine desteklenmesi isteğinden kısa bir süre sonra, Irak ve Türkiye'deki Kürt mültecilere 90 milyon Dolarlık bir yardımın yapılacağı açıklandı. Bundan bir hafta sonra kamplarda kalan toplam mültecilerin 13 bin kişi olduğunun bildirilmesi, ABD'nin ve diğer modern ulusların ayırdıkları fonun nereye gittiğini açıkça gösteriyor.

Dünya Bankası'nın raporuna göre 120 "gelişmiş" ülkenin %25'inin yıllık ortalama gelirlerinin 1960 yılının gerisine düştüğü bildirilirken, dünya nüfusunun 1/5'inin, yani 1 milyar kişinin günde 1 dolar ile yaşadığı açıklandı. Bu rakamın 200 yıl önceki ABD, İngiltere ve Fransa gibi ülkelerin durumuna eşit olduğu belirtiliyor. Dünya nüfusunun 5.2 milyar olduğu ve önümüzdeki her yıl ortalama 83 milyon yükselişi iddia edilen rapora göre, 25 gelişmiş ülkenin dünya nüfusunun %20'sini oluşturmalarına rağmen, dünyanın toplam üretiminin %80'ini ürettikleri de iddia ediliyor.

Dünya Bankası'nın bu açıklamalarından bir hafta kadar önceki günlerde, ulusal kurtuluş hareketleriyle ilgili haberler de özetle şöyle:

Kolombiya'daki gerillalar üzerinde ağır hava saldırılarının yoğunlaştığı ve çok sayıda gerillanın öldüğü söyleniyor. Bu haberdan iki gün sonra Peru'daki "Aydınlık Yol" gerillalarıyla Küba yanlısı Perulu gerillaların yaklaşık bir yıldır iktidarda bulunan Alberto Fujimori hükümetini çok güç durumda bıraktıkları belirtiliyordu. Reuters haber ajansı na göre Peru'da, Haziran ayında günde ortalama 18 kişinin, bütün ayda ise 540 kişinin öldürüldüğü bildiriliyor.

Batı Sahra'daki silahlı mücadeleyi satın almaya çalışan sömürgeciler, gerillaların içten parçalanacağı umudundalar. Korsika'da bağımsızlık mücadelesi veren Korsika Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin geçen hafta Paris'teki bombalama olayını üstlendiğine dair haberine göre, gerillaların son 6 yılda ilk kez Fransa'nın başkentinde böyle bir eylem yaptıkları belirtiliyor.

Körfez savaşıyla kendi içinde parçalanan FKÖ'nün, savaş sonrası ekonomik desteğini yitirdiği ve uluslararası politikada da tecrit olduğundan hemen sonra, as-

keri olarak da Lübnan'da silahları bıraktırdı. Lübnan hükümetinin Birleşmiş Milletler ve ABD'ye müracaat edip İsrail'in güvenlik için elinde tuttuğunu iddia ettiği topraklardan çekilmesi için yaptığı müracaatın İsrail tarafından tepkiyle karşılanması, bölgede yeni savaşların beklenenden daha çabuk patlak vereceğini gösteriyor. Özellikle son birkaç haftadır önce Kuzey Kore ve Küba'ya, daha sonra da Irak'a yönelik politik saldırılarını sürdüren ABD'nin, bu üç ülkede "dünya halklarını tehdit eden" nükleer silahlar bulunduğu iddiasının hemen ardından, BM'ye bağlı Uluslararası Atom Enerjisi'nin uzmanlarını Irak'a göndermesi ve ikinci bir hava saldırısının yapılabileceğinden söz etmesinin altında, çok daha değişik nedenler var.

Geçen ay Vietnam İşçi Partisi ile Çin Komünist Partisi'nin kongrelerinden sonra yapılan açıklamalarda, Marksizmi-Leninizmi hala savunduklarını belirtmeleri, Afrika Ulusal Kongresi'ndeki 120 sandalyeden çoğunu Stalinistlerin ele geçirmesi ABD tarafından kuşkuyla yorumlanıyor.

Geçtiğimiz iki hafta içinde olup biten bu gelişmelerin Türkiye'deki sınıf mücadelesi ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle olan ilişkilerinin en önemli yanı ise, ABD askerlerinin Silopi'ye yerleştirilmesi ve Kürdis-

Nikaragua'da olduğu gibi, CIA'nın ulusal harekete karşı ayırdığı bir fon olduğunu o günlerde ABD Senatosu'nda geçen Kürdistanla ilgili tartışmalardan da kolayca çıkarabiliriz. Muhalefet partisi, Bush yönetimini Irak'taki Kürt burjuva harekete sahip çıkmamakla suçluyordu. Senatosu'daki bu tartışmalardan hemen sonra bu bütçenin onaylanması, Kuzey-Batı Kürdistan'a asker gönderme talebi ve TC'nin petrol anlaşması arasında yakın bir ilişki olduğu açıktır.

Bu bağlamda ulusal hareketin içten parçalanmaya çalışılmasıyla ilgili bir takım faaliyetlerin de gündeme gelebileceği düşünülmelidir. Burada özellikle Kürt burjuva hareketinin işbirlikçi karakterini hatırlamak gerekir. Irak'taki Kürt burjuva hareketinin Kürdistan halkına ihanet ettiği, CIA'nın denetiminde olduğu artık hiç kimse için sır değil.

Ortadoğu ülkelerine satılan silahların kontrolü ile ilgili son sözleşmelerde bölgeye yaklaşık 30 milyar Dolarlık yıllık silah satışının engellenmesi, Arap-İsrail barış görüşmelerinin sağlanamaması, emperyalistlerin bölgedeki ekonomik ve politik durumu kontrol etme zorunluluğunun her geçen gün daha fazla kendini hissettirmesi nedeniyle de, önümüzdeki iki yıl içinde çok daha geniş kapsamlı savaşların Ortadoğu halklarını tehdit ettiği de

rına göre, önümüzdeki on yıl içinde OPEC'in tekrar 1970 yıllarında olduğu gibi, üretim ile fiyatları kontrol edebileceği duruma gelebileceği belirtiliyor. Bu sav bütün Batılı emperyalist devletlerce kabul ediliyor. Haziran ayındaki ekonomik çalışmaların ve petrol ile ilgili tahminlerin doğru çıkacağı yönünde birçok politik gelişme var. Haziran ayındaki petrol üretimi ve OPEC'in geçmişteki ve gelecekteki politikası ile ilgili kısa bir açıklamanın yararlı olacağı inancındayım.

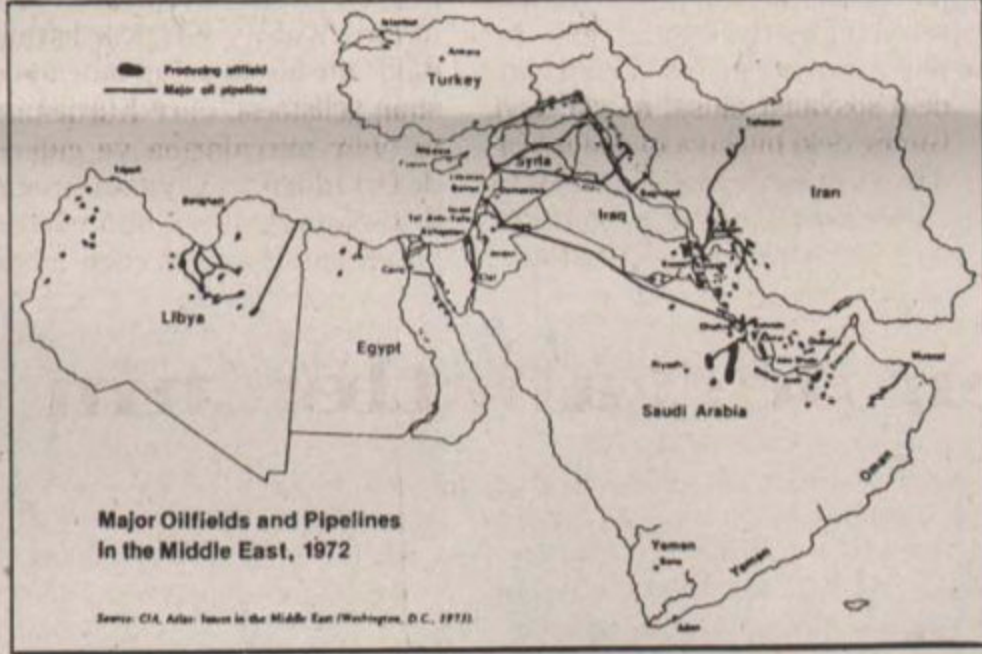
Bilindiği gibi 1970 yılının sonlarında üretim ve fiyatları kontrol eden petrol üreten ülkelere bağlı gelişmeler, kapitalist ülkelerde uzun süren ekonomik bunalımların nedeniydi. Engels'in deyişiyle, her on senede bir kuyruklu yıldızın kuyruklarının arasındaki mesafeye eşit, arz ve talebin kontrolünün olanaksızlığından kaynaklanan ekonomik bunalımlar yaklaşık ikiyüz yıldır her on yılda bir devam etmektedir. Gelişmiş kapitalist ülkelerde petrolün sanayideki önemi, yeni dünya savaşlarının çıkmasına ekonomik temel teşkil edecek kadar çoktur. Emperyalistlerin Irak'a saldırısından bir hafta önce yapılan bir ekonomik çalışmada, petrol fiyatlarının Ortadoğu halkları tarafından belirlenmesinin gelişmiş kapitalist ülkelerin yıllık ulusal ürünlerinin toplamına %50 oranında olumsuz etki yapabileceği belirtiliyor. Emperyalistler, petrol üreten ülkelerin etkinliğinden korkuyorlar. Onüç tane üye kartel 1973 ve 1975 yılları arasında toplam dünya petrol üretiminin %55'ini kontrol ederek, üretimin en yüksek olduğu şartlarda, günde 32 milyon varil petrol üretme kapasitesine ulaşmışlardı.

Geçtiğimiz ay yapılan çalışmalarda ve raporlarda da OPEC ülkelerinin tekrar dünya petrol piyasasını kontrol edebilecek duruma 1998 yılında geleceği iddia ediliyor. ABD hükümetinin geçtiğimiz haftalardaki açıklamasına göre, dünyada keşfedilmemiş ve büyük çaplı üretim yapabilecek alan kalmadığı belirtilmişti. Geçtiğimiz yılın sonuna kadar işletmeye açılmayan iki petrol denizinden biri olan Vietnam'ın, Sovyetler Birliği aracılığıyla ABD şirketleri tarafından ortak işletmeye üretime açılması düşünülmüyordu. İkincisi ise Kuzey-Batı Kürdistan'daki petrol denizidir. Bu yatakların üretime açılması için, TC'nin beklediği sermaye birikiminin önümüzdeki birkaç yıl daha mümkün olamayacağı düşüncesiyle, resmen ABD şirketlerine kardan pay almak üzere satılıyor. Buna rağmen emperyalistlerin uzun vadeli petrol ihtiyaçlarını karşılayamayacakları ve petrol fiyatlarındaki kontrollerinin mümkün olamayacağı biliniyor. Bilim dergisinin tahminlerine göre yeni ciddi buluşlar olmadığı sürece OPEC'in dünya üretimini kontrol etmesinin fazla zaman almayacağı iddia ediliyor. OPEC Genel Sekreteri Subroto, Amerikan Petrol Jeologları Derneği'nin bir konferansında yaptığı konuşmada, bu iddiaları doğrulayan bir açıklama yaparak OPEC'in 2000 yılında üretimi %50 oranında arttırmış olacağını vurguladı. Geçtiğimiz ay OPEC petrol bakanı Haziran ve Eylül ayları içindeki üretimlerinin günlük olarak 22.3 milyon

varil olacağını açıkladı. Nicosia (Lefkoşa)'da yayınlanan "Middle East Ekonomik Survey" adlı petrol endüstri haber gazetesinin açıklamasına göre de, geçtiğimiz ay OPEC'in 23.1 milyon varil çıkarttığı, bu rakamın Mayıs ayına kıyasla bir milyon varil fazla olduğu biliniyor. Üretimin yükselmesindeki büyük pay Suudi Arabistan'dan geliyor. Körfez savaşından önce OPEC ülkelerinin aldığı karara göre OPEC'in dünya petrol üretimini ve fiyatları kontrol edebilecek duruma gelecek yatırımlara hız verilmesi kararlaştırılmıştı. Oysa Irak'ın Kuveyt'i işgali bir süre için senaryoyu değiştirdi. Emperyalistlerin ortak çabasıyla Irak Kuveyt'ten çıkartılarak ve Kürt burjuva hareketinin Saddam'la anlaşması sağlanarak eski düzenin korunacağı sanılmıştı. Oysa her şey sürekli değişim halinde; ne İsrail-Arap barış görüşmeleri, ne de uluslararası sermayenin Ortadoğu'daki kontrolü sağlanabildi. 1970'li yılların ortasında gelişmiş kapitalist ülkelerce kurulan Uluslararası Enerji Ajansı'nın geçtiğimiz ay sonundaki açıklamaları, ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik saldırılarının temelinde petrolün uzun vadeli denetiminin önemli rolü olduğunu ortaya koyuyor.

Geçen ay Sovyetler Birliği ile Amerikan şirketi Amoco'nun, Fransızların Francaise des Petroles şirketinin İran'la, Türkiye'nin de Texaco ile yaptığı anlaşmaların hepsi de birkaç hafta içerisinde sonuçlandı. Bütün bu anlaşmaların hemen sonunda yapılan Uluslararası Enerji Ajansı'nın geleceğe dair ilginç açıklamaları, uluslararası sermayenin kontrolünün dışında kalabilecek en önemli gücün OPEC olduğunu gösteriyor. CIA'nın yukarıda sözünü ettiğimiz raporu 1990 yılı Aralık ayının sonunda veya Ocak 1991'in başında ABD Senatosu'nda söz konusu olmuştur. ABD Milli Güvenlik Kurulu eski başkanı, Irak'a neden askeri harekât yapılması gerektiği hususunu senatoda açıklamaya çalışırken bu rapordan söz edip, Irak ve Türkiye Kürdistan'ındaki petrol denizlerinin büyük bir bölümünün halen üretimde olmadığını iddia etmişti. CIA'nın bu konuyla ilgili 1973 yılında hazırladığı bir harita, 1975 yılında basılmış bulunan "Ortadoğu'da Petrol ve Enerji Krizi" adlı bir kitapta yer alıyor. Burada ayrıca eskiden Irak'ın Laos elçiliği görevini yapmış birinin açıklamasına göre, Irak'la ilgili bölüm doğrulanarak işletmeye açılmış 11 büyük petrol kuyusunun bulunduğu iddia ediliyor. Aynı derginin başka bir iddiası da Kürdistan'ın çok zengin uranyum yataklarına sahip olduğu iddiasıdır.

Bütün bu gelişmelerin Arap halkları arasındaki ilişkileri ve son zamanlarda emperyalizmin bölgeye yönelik emellerini kavramamıza yardım edeceği inancındayım, özellikle Arap-İsrail barış görüşmelerinin sonuçsuz kalması ve geçtiğimiz 12 Temmuz günü BM Daimi Konseyi üyesi 5 ülkenin Ortadoğu'ya satılan silahların sınırlandırılmasında anlaşma imzalamaları, Arap Ligi'nde yeni olumlu gelişmelerin nedeni oluyor. Öncelikle yıllık 30 milyar Dolarlık silah satışının engellenmesi, çoğu Arap devlet-

tan'daki petrol kuyularının Texaco şirketine satılması olayıdır. İki yıl önce iflasın eşiğine gelmiş olan bu ABD şirketinin TC hükümeti ile imzaladığı anlaşmaya göre Kürdistan'daki petrol kuyularının ilk kez özel sermaye tarafından işletilmesi olayı, Kuzey-Batı Kürdistan'daki geleneksel sömürgeciliğin yerine yeni bir yapının geliştirileceğine işaret eder. Toplam karın %43'ünü alacak olan TC hükümetinin Kürdistan'daki petrolü bu kadar ucuza satmasının politik nedenleri var. CIA'nın 1971'deki raporuna göre üretimde olmayan 11 kuyudan beklenen günlük üretim yaklaşık 5 milyon varilin üzerinde tahmin ediliyor. Önümüzdeki 10 yıl içinde Kürdistan'daki bütün petrol yataklarını hizmete açmayı planlayan ABD ve TC'nin ekonomik yatırımlarının ve buna bağlı çıkarlarının gereği olarak Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı mücadeleyi geliştirecekleri, Mayıs ayının sonlarında belliydi.

Irak'tan Türkiye'ye kaçtığı iddia edilen Kürt mültecilerinin sayısının fazla olacağını sanmıyorum. (Geri dönüşten sonra kalanlar kastediliyor.) Buna rağmen 90 milyon Dolarlık bir yardımın da, tıpkı El Salvador'da,

bir o kadar açıktır.

Çağımızda ulusal kurtuluş hareketlerine karşı mücadeleler, silahlardan daha çok sermayelerle yürütülüyor. Bu doğrultuda ABD basınında çıkan haberlerin Türk burjuva basınına yansımaları tesadüf değildir.

Gelişmelerin ekonomik kaynakları üzerine izlenimler

Türk hükümetinin Texaco ile yaptığı anlaşmadan yaklaşık on gün sonra "Wall Street Journal" de bu şirketin iflastan nasıl kurtulup, ABD'nin petrol piyasasında en güçlü şirket olacağına dair ilginç bir yazı çıktı. Önümüzdeki bir kaç yıl içinde çok büyük gelişmeler kaydedeceği iddia edilen bu şirketin yan kolu olan ve Suudi Arabistan ile ortak çalışmaları bulunan "Star Enterprise" adlı petrol arama şirketinin de aynı hızla bir gelişme göstereceği iddia ediliyor. Son birkaç haftadır ABD basınında OPEC üzerinde çok duruluyor. Çoğu köşe yazarlarının iddiala-

lerini uykudan uyandırmaya başladı. Son birkaç gündür Amerika basınında çıkan haberlerde Mısır'ın Irak yanlısı bir tavır içinde olduğunu sık sık vurgulanması, Lübnan'daki İsrail işgalinin son bulması için yapılan çalışmaların sonuçsuz kalması, Filistin sorununun çözümsüzlüğü, Irak'ın yeniden inşası için Arap devletlerinin BM kararına karşı gelerek bunun haksızlık olduğunu iddia etmeleri, içerdeki Kürt burjuva hareketin henüz bir anlaşmaya varamamış olması gibi bütün olgular savaşın bitmediğini, yeni biçimlere bürünerek süreceğini gösteriyor.

Bilindiği gibi İsrail, geçtiğimiz yıllarda nükleer silaha sahip olduğunu resmen açıklamıştı. Ve hatta Ocak ayının başlarında gerekirse Irak'a karşı kullanacağını da belirtmişti. Bunun yalnız Irak halkı için değil bölgedeki bütün halklar için büyük bir tehdit olduğunu herkes biliyor. Irak'ın elinde bulunan U-235 olarak bilinen uranyumun iki veya üç nükleer bomba yapabilecek kapasitede olduğu iddia ediliyor. Bazı bilim adamlarına göre ise, ABD'nin 2. Dünya Savaşı'nda Japonya'ya attığı bombanın yapımında kullanılan calutrons denilen özel ayırıştırma aletinden Irak'ın elinde 20 adet bulunduğu ve bununla yaklaşık 20-40 bomba üretebileceği belirtilmektedir. Oysa bütün bu suçlamaların temelinde Batılı gelişmiş kapitalist ülkelerin ekonomik çıkarları yatmaktadır.

OPEC, bütün bilim adamlarının ve araştırmacıların iddia ettiği gibi dünya petrol üretiminin büyük bir bölümünü önümüzdeki on yıl içinde kontrol altına alırsa, bu kapitalizmin yıkımı olur. Buna karşı tek tedbir de, önümüzdeki iki yıl içinde Ortadoğu'da çıkacak olan savaşların

bütün bölgeye yayılmasını engellemek ve Araplar'ın içindeki parçalanmışlığı muhafaza edebilmektedir. Hemen hemen bütün Arap devletlerinin ulusal gelirlerinin %25'lik bir bölümü geçtiğimiz yıllarda silahlanmaya ayrılmıştı. Oysa bugün bu silahlanmanın emperyalistlerce kontrol edilmeye başlanması, kendi iç çelişkilerini azaltırken, dışa karşı ekonomik çelişkilerin daha fazla geliştirilmesine neden oluyor. Bu günlerde görüşmeleri Avrupa'da devam eden kapitalist ülkelerin liderlerinin önündeki temel sorun, ilk olarak yıkılan Sovyetler Birliği'nin Batılı kapitalist ülkelere zarar vermemesi için ne yapmaları gerektiği ve Ortadoğu'da elde ettikleri zafere çevrileceği konusudur, başta bunun üzerinde duruluyor. Özellikle çarşamba günü yapılacak olan Bush-Gorbaçov görüşmesinin olumlu sonuçlanacağına dair birçok işaret şimdiden gözüküyor. Geçen günlerde Sovyetler Birliği ve ABD arasında on yıldır üzerinde anlaşılması hayal olan uzun menzilli, çok başlıklı füzelemin sınırlanmasıyla anlaşmaya varmaları, Sovyetler'in Ortadoğu konusunda daha fazla taviz vereceğini gösteriyor. Bu görüşmeden hemen sonra Bush'un Yunanistan ve Türkiye ziyaretine çıkması, Irak'a tanınan zamanın 25 Temmuz'da bitmesi, Irak burjuva Kürt hareketinin hala bir anlaşmayı yapamamış olması yeni bir askeri atağın yakın olacağı düşüncesini geliştiriyor.

10 Haziran 1991 tarihinde yapılan açıklamaya göre, Almanlar'ın ve ABD'nin Türkiye'ye hibeye ettiği 1.000 tank ve 600 askeri aracın nedensiz olmadığı görülüyor. Bilindiği gibi ABD'nin Ortadoğu'daki en güvenilir müt-

tefiklerinden biri olan Türkiye'nin, Yunanistan'la olan çelişkileri bahanesiyle Türkiye'ye gelen ABD başkanının temel amacı Kürdistan üzerindeki planlarını tesis etmektir.

Birkaç ay önce Türkiye'ye 16 bin asker göndereceklerini açıklayan Pentagon sözcüsü, geçen hafta sonu bu rakamın 3 bin olacağını ve yedi değişik ülkeden askerin Kuzey-Batı Kürdistan'a yerleştirileceğini bildirmişti. Emperyalizm, şimdi Güney'den çekilip Batman ve Silopi'ye yerleşmeye çalışıyor. Haberlerde, Beyaz Saray ve Pentagon'un açıklamaları arasında bazı çelişkiler dikkati çekiyor. Özellikle biri Silopi diyor, diğeri Batman. Bush'un Türkiye gezisinden sonra Kuzey-Batı Kürdistan'a asker yığınının artacağı beklenmelidir.

Yunanistan'ın tavrına bağlı olarak Kıbrıs konusunda TC taviz verirse, Kuzey-Batı Kürdistan'daki yabancı özel ve devlet yatırımlarının çok gelişeceği bir döneme girileceği benziyor. Güney'de otonom bir Kürdistan, emperyalistlerin şimdilik geliştirmeye istekli göründükleri yöntem oluyor. Irak rejiminin parçalanmasını sağlayacak tek yol da, Türkiye'ye bağlı otonom bir yapının oluşturulmasıdır. Güney Kürdistan'daki burjuva ulusal hareketin, TC ile anlaşma ihtimali daha fazladır. Güney Kürdistan'da bir parçalanmanın yaratılması, hem Batılı kapitalist ülkeler için, hem de Türkiye için kaçırılmaz fırsat olarak görülüyor. TC'nin bundan çıkarı, ekonomik olarak hem Güney Kürdistan'daki petrollerden belli bir pay almak ve hem de kendi içindeki sosyalist ulusal mücadeleyi, Güney'deki burjuva ulusal mücadele vasıtası ile tasfiye etmektir.

Bush'un Türkiye'ye gelişinin en önemli nedeni, Kürdistan'ın

her iki parçasında da anlaşmaya varmaktır. Ya Kuzey-Batı Kürdistan'da federatif bir yapı oluşturularak ekonomik yatırımları hızlandırmak ya da Kürdistan'ın her iki parçasının da emperyalistler tarafından sömürgeleştirilmesine ve satın alınmasına razı olmak. Özal'ın Kıbrıs'ta bazı tavizler vereceğinden şüphe edilmemelidir. Buna karşın istediği, Güney Kürdistan'da kurulacak olan otonom yapıyı ekonomik-politik ve askeri olarak kontrol edip, oradaki Kürt burjuva hareketle anlaşmaktır. Batılı kapitalist ülkeler için Saddam iktidarda olduğu sürece, petrol gelirlerinden haraç almaları ve bölgede politik istikrar sağlamaları mümkün görünmüyor. Ortadoğu ülkeleri arasında emperyalizmin çıkarlarını korumaya ekonomik-politik ve toplumsal olarak en elverişli iki ülke İsrail ve Türkiye'dir. Her iki devletin amacı da yayılma alanlarını genişletmektir. Türkiye'nin avantajı, Güney Kürdistan'daki yayılma emellerine içte Kürt burjuva hareketleri tarafından yeşil ışık yakılmış olmasıdır. Türk burjuvazisi için Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini boğmanın ve ekonomik bunalımlardan kurtulmanın olanaklı en kestirme yolu, emperyalizmin Güney Kürdistan'ı işgal etmesine yardım edip orada kendine bağlı otonom bir yapı oluşturmaktır.

Her geçen gün, emperyalizmin bölgedeki çıkarlarının kötüye doğru gittiğine işaret ediyor. OPEC ülkelerinin kendi aralarında politik bir güç olmaya doğru hazırlıkları, Kuzey-Batı Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesi, önce Kürdistan'ın öbür parçalarına ve giderek Ortadoğu'ya yayılma isteğindeki emperyalizmi, önümüzdeki on yıl içinde tehdit eden büyük

potansiyel gelişmelerdir. Emperyalistlerin öğrenmeye başladığı önemli derslerden biri, Müslüman halkların uzun vadede parayla satın alınamayacağı, bir diğeri de emperyalist silahların modern sömürgecilikte sonuç alamayacağıdır.

Her çelişkide olduğu gibi politik zor, çelişkinin kendi içindeki kutupları ayırıştırarak, kutuplar içindeki çelişkileri de gün yüzüne çıkartarak, kökük derinlere inen esas nedenlerin kitlelerce kavranmasına neden olur. Bugün Ortadoğu'da yaşananlar da bundan ibarettir. On yıl önce Arap halkları, dün Irak halkı, emperyalizmin bölgedeki çıkarlarının neyi gerektirdiğini kavramış durumdadır. Araplar arasındaki çelişkiler ulusal değil sınıfsaldır. Değişik burjuva ve feodal sınıfların kendi aralarındaki tali çelişkilerdir. Bu çelişkilerin çözümü bütün Ortadoğu çapında emperyalizme karşı ulusal çelişkinin çok yönlü geliştirilmesine yakından bağlıdır. Bugün yaşadıkları sorunlar yüzyılın başında da aynıydı ve Ortadoğu halkları ortak çok uluslu sosyalist bir devlet kurmadıkları sürece de bir yüzyıl daha hep aynı olacaktır. Bir yanda hayata gözlerini açmaya çalışan Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi, öbür yanda politik bir birliğin yaratılması için direnen Arap halklarının iç çelişkileri, bu savaşla daha gelişmeye başladı. Emperyalizmin tek korkusu da, bu patlamanın bütün dünyadaki sistemlerini yıkabilecek bir enerjiye sahip olmasıdır. Devrim toplumsal bir yangındır, aynı toplumsal özellikler gösteren değişik halkların birinde başlayacak tutuşmanın bir anda bölgeyi saracağı biliniyor.

15 Temmuz 1991
Ali Doğan

Bu da Alman emperyalistlerinin terörü

Mahkeme Başkanı'na!

Aşağıda sıralayacağımız istemlerimiz son derece insani ve doğal bir içerik taşıdığını belirtiyor, bunların vazgeçilmez haklarımız olduğuna inanıyoruz. Bu istemlerimizin derhal karşılanmasını bekliyoruz.

Aramalar konusunda: Mahkemenin açılışından bugüne kadar bize karşı uygulanan psikolojik, baskı-sindirme ve bunun şimdi fiili saldırılarla sürdürülmesi devam ettiği takdirde, duruşmaları protesto edip gelmeyeceğimizi belirtmek isteriz.

Bizler, altı aydır duruşmalara gelmeden önce kaldığımız hücrelerden alınarak, başka hücrelerde soyunduruluyor, bizden ayrı tutulan elbiselerimiz giydirilerek getiriliyoruz. Aynı uygulama dönüştürme de yapıyor. Bu bıkırtıcı ve sinirlendirici uygulamanın yanısıra gardiyanlar tepemizde bekleyerek, düşmele-rimizi iliklemeye kadar bizleri süzmektedirler. Duruşmalar boyunca tuttuğumuz notlar ve kendimizle getirdiğimiz dosyalar (bunlar savunma yazılarımız, idianame ve tutulan notlardır) hergün sayfa sayfa kontrol edilmektedir. Kalemimizinizi içini incelemeye, sigara paketlerimizin (tütün paketi) içine parmaklarını sokacak düzeye kadar aramalar yapılmaktadır.

Bu belirttiklerimiz sadece her duruşmaya geliş ve dönüşümüzde yapılan uygulamalardır. Birde cezaevinde yapılan arama biçimi ve uygulamalar vardır.

- Avukatlarımızla hiç bir fiili temasımız olmadığı halde ve görüşmelere gardiyanların denetiminde gitmemize rağmen, gidiş ve dönüşte sıkı bir aramadan geçirilmekteyiz.

- Cezaevinde bulunan doktor bölümüne gidiş ve dönüşte sürekli aramaya tabi tutulmaktayız.

- Spor ve havalandırmaya çıkarılış ve dönüşte yine benzer yöntemlerle sıkı bir aramaya tabi tutulmaktayız.

Şimdi sizlere soruyorum: Bildiğim kadarıyla cezaevinde 170 mahkum vardır. Acaba bizlerin dışında bu uygulamalar kaç kişiye daha uygulanmaktadır? Eğer uygulanmıyorsa -ki bizce uygulanmıyor- bizlere karşı bunların yapılmasıyla amaçlanan nedir? Özel olarak neden bu tür uygulamalar bize karşı gündemde tutuluyor?

Aramalar uygulamasına karşı önerilerimiz:

a) Duruşmalara geliş ve dönüşte, üzerimizdeki elbiselerin çıkarılması (soyulmamız) ve dosyalarımızın sayfa sayfa aranması uygulamasının kaldırılması, bunun yerine normal ve insani değerlere uygun bir arama biçiminin yapılması.

b) Cezaevinde yapılan, psikolojik baskı ve yıpratmayı hedefleyen keyfi aramaların kaldırılması.

Diğer hususlara ilişkin istemlerimiz:

1- Cezaevi ve mahkeme salonunda, savunma vekillerimizle görüşmelerimizde cam bölmelerin kaldırılması ve savunma vekillerimizle yanyana oturamamız sağlanmalı,

2- Savunma vekillerimizle yazışmalarda, kontrol yargıcı (posta kontrolü) uygulaması kaldırılmalı,

3- Her türlü kitap, dergi ve gazete üzerindeki sınırlama ve yasaklamalar

kaldırılmalı, bu yönlü yollanan postalar geciktirilmeden verilmeli,

4- Mektuplarımıza çeşitli gerekçeler ile sürülerek elkonulması ve yazışmalarımızın engellenmesi tutumundan vazgeçilmeli. Şimdiye kadar el konulan mektuplarımız bir an önce bizlere iade edilmeli,

5- Ziyaret başvurusunda bulunan her yurttaşımızla normal koşullarda görüşmemize izin verilmeli,

a- Ziyaretlerde polis kontrolü kaldırılmalı,

b- Ziyaretçilerimizle normal görüşme zamanı sağlanmalı. (Bu konuda cezaevindeki bütün tutuklular tam gün ziyaret yaparken, bizler yalnızca bir saat, son aylarda ise iki saat görüşme yapabilmekteyiz.) Ziyaretçilerimizle görüşme izni tam gün olarak kabul edilmeli,

6- Cezaevinde maruz kaldığımız tecrit uygulamasına derhal son verilmeli,

a- Cezaevinde kaldığımız bölüm tamamen özel olup tecriti içermektedir. Kaldığımız hücrelerin pencereleri demir parmaklıkların dışında, tel örgülerle örülmüştür. Büyük cam tabakaları açılıp kapanmayacak tarzda monte edilmiş, havalandırma yalnızca üst küçük cam tabakaların açılıp kapanmasıyla olmaktadır. Bunların boyutları ise 30x40 cm'dir. Bu durumda içerdeki hava yeterince değişmediği gibi, sağlık hususunda da tehlikeler yaratmaktadır.

b- Bu bölümdeki havalandırma, günde sadece bir saat olmaktadır. (Son günlerde doktor raporuyla bu iki saate çıkarılmıştır.) Havalandırmaya çıkıldığında spora çıkarılmıyor, spora çıkıldığında ise havalandırmaya çıkarılmıyor, ikisinden birini tercih etmeye zorlanıyoruz.

c- Havalandırma alanı da tıpkı kaldığımız bölme gibi özel olup, tamamen cezaevindeki diğer havalandırma (büyük) sahalarıyla ve tutuklularla bağlantımız koparılmış durumdadır.

7- Cezaevindeki bütün sosyal imkanlardan hepimizin birlikte yararlanmasını sağlanmalı ve bu yönlü çıkarılan engeller kaldırılmalı,

8- Mahkeme salonuna ilişkin;

a- Mahkemenin bodrum katında tutulduğumuz hücreler değiştirilmeli. Penceresi olan ve normal havanın alınıp verildiği hücrelere alınmalıyız,

b- Özellikle salı günü, duruşma başlangıcından 1,5 saat önce mahkeme binasına getirilmekteyiz. Bu günün cezaevinde temizlik günü olduğu ve getiriliş süresinin uzunluğu göz önünde bulundurularak, cezaevinden daha geç getiriliş sağlanmalı,

c- Duruşma aralarında hücreye götürülüş ve getirilişte kelepçe takma uygulaması kaldırılmalı,

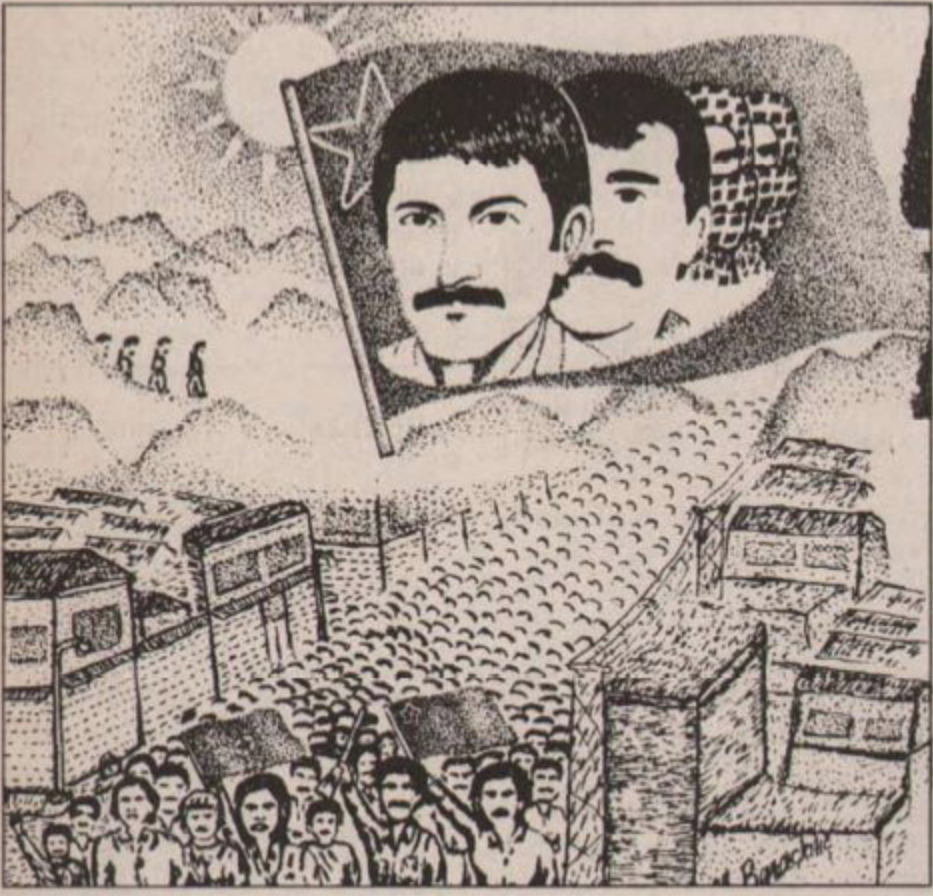
Kısa ve öz olarak istemlerimiz bunlardır. Siyasi ve insani özelliklerimizi korumamız, devredemeyeceğimiz hakların ifadesi olan bu istemlerimizin karşılanmasına bağlıdır. İnsanca yaşamının önündeki engelleri ve haklarımızın gaspedilme uygulamalarına bundan böyle son vereceğimizi bekliyoruz. Aksi taktirde istemediğimiz, fakat insanca yaşam ve haklarımızı elde etmek için mecbur bırakıldığımız demokratik içerikli eylem türleriyle bunları elde etme yolunu seçmek zorunda kalacağız.

Yukarıda belirttiğimiz bütün taleplerimizin gereklerinin en kısa zamanda yerine getirilmesini umuyoruz.

1.7.1991

PKK Celle Davası Tutukluları

ULUSAL ONUR GÜNÜ'NDE İLK KEZ BİNLERCE KATILIMLI AÇLIK GREVİ

14-15 Temmuz günlerini kapsayan 48 saatlik açlık grevlerine yaklaşık 10.000 kişi katılım sağladı. Avrupa ve bu kıta dışındaki diğer ülkelerin toplam 100 yerleşim alanında, ERNK'nin yaptığı çağrı üzerine Kürdistan'lı yurtseverler 2 günlük açlık grevi yaptılar.

14 Temmuz, 12 Eylül faşist cuntasının baskı ve terörünün ayyuka çıktığı, işkencenin her türlü uygulandığı, teslimiyet ve ihanetin cezaevlerinde devrimci tutsakları dört bir taraftan kuşatmaya aldığı ve dolayısıyla Kürt ulusal varlığının acımasız bir yok olmayla karşı karşıya kaldığı bir dönemde ölümsüz önderlerimizden **M. Hayri DURMUŞ** ve **Kemal PİR** yoldaşların önderliğinde ulusal onuru korumak amacıyla başlatılan ölüm orucunun ilk günüdür. İki ayı aşkın süre devam eden bu ölüm orucu eyleminde **M. Hayri DURMUŞ**, **Kemal PİR**, **Akif YILMAZ** ve **Ali ÇİÇEK** yoldaşlar şehit düştüler. Onlar bu soylu ve kahramanca eylemleriyle, faşist cezaevi yönetiminin ölüm silahını dayatarak tek seçenek olarak sunduğu ihaneti parçaladılar, direniş geleneğini kökleştirerek ancak direnmenin gerçek yaşam olduğunu kanıtladılar, devrim ve sosyalizm davasını savunmanın yolunun soylu bir adamışlıktan geçtiğini gösterdiler ve en önemlisi de sözkonusu tehlikenin hedeflediği PKK'nın bağımsızlıkçı direniş çizgisini yaşamları pahasına hayata geçirmesini bildiler. Onların bu tarihi eylemi hangi koşullarda gerçekleştirdikleri, yurtsever-devrimci kamuoyu tarafından biliniyor. Her şeyden önce, onlar, yaşamı ya öldüren ya da onursuzlaştıran ölüm silahını parçalayarak öldürdüler.

Onların şahadeti, dışardakilere bir direniş çağrısıydı. Direnişin felsefesini oluşturduğu, şehitlerin ise çizgisini sonuç alıcı kıldığı PKK bu çağrıya cevap verdi ve Kürdistan'ı, 100.000'i aşkın insanın katıldığı Amed (Diyarbakır) serhildanına ulaştırdı. Kuşkusuz Kürdistan'ın bu düzeyde yenilenerek değişmesinde ve bu değişimin biricik önderi PKK'nın çelikleşmesinde ulusal onur abidelerimiz olan 14 Temmuz şehitlerinin hayati rolü vardır. Öncü müz PKK, bu dokunulmaz gerçeklikten hareketle 4. Ulusal Kongresi'nde; **M. Hayri DURMUŞ**, **Kemal PİR**, **Akif YILMAZ** ve **Ali ÇİÇEK** yoldaşların şehit düştükleri ölüm orucunun başlangıç günü olan 14 Temmuz'u "Ulusal Onur Günü" olarak ilan etti. Büyük Amed serhildanının bu tarihe yakın bir dönemde ve hem de Amed'de patlak vermesi, "Ulusal Onur Günü"nü çok daha anlamlı hale getirdi.

Dünya halklarının çoğunun yaşama şansını elde ettiği özgür gelişmenin hiçbirini tarihi boyunca yaşamayan Kürdistan halkı artık adeta tüm yoksunlukların acısını çıkarırcasına insanlık tarihine şimdiye kadar gerçekleşmemiş eylem türlerini geçiriyor. 14-15 Temmuz günlerinde yapılan "Ulusal Onur Günü" açlık grevlerine toplam 10.000'e yakın Kürt katıldı; bu katılım sadece yurtdışı metropol alanlarında gerçekleşti. Açlık grevine bu sayıda katılım, dünyada ilk kez Kürdistan halkına nasip oluyor.

Açlık grevleri sadece yurtseverlerle sınırlandırılmadı; Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine profesyonel düzeyde katılan kadrolar da katılım sağladılar. Yukarıda da belirtildiği gibi, açlık grevlerinin Amed serhildanına tesadüf etmesi nedeniyle TC'nin onbinlere yönelik katliam girişimi de protesto edildi. Açlık grevleri dünya basın-yayın organlarına yaygınca yansdı.

Binlerce yurtseverin açlık grevlerine katılım sağlaması, çok yönlü sonuçlar ortaya çıkardı. Bu eylem, en başta şehitlere bağlılıkta ciddi bir adım olurken, ulusal birlik, dayanışma ve kaynaşmada da önemli bir vesile oldu. Yanısıra, "Ulusal Onur Günü"nün bu kapsamda karşılanması, onu Kürdistan tarihinde şimdiden önemli bir yere oturttu. Bundan böyle, "Ulusal Onur Günü" müz her yıldönümünde çok daha görkemli bir şekilde karşılanarak gelenekselleşecektir.

Toplu açlık grevleri dışında, toplu açlık grevlerine katılma olanağını bulamayanlar da çalışma alanlarında 48 saatlik açlık grevine girdiler.

Berxwedan muhabirleri bildiriyor

100 yerleşim alanında toplu olarak yapılan açlık grevlerinin tümünün haberleri, henüz gazetemize ulaşmadı. bu sayımızda elimize ulaşanları veriyoruz.

ALMANYA

Hamburg: Altona meydanında kurulan çadırda açlık grevi gerçekleştirildi. 200 dolayında kişi katılım sağladı. Alman dostlar, eylemin organizasyonunda katkı sundular ve dayanışmada bulundular. 14 Temmuz Ölüm Orucu Eylemi'nin anlamı ve önemi üzerine bir seminer verildi. Yabancılar yönelik Kürdistan sergisi açıldı ve bilgilendirme yapıldı. Dışardan gelen mesajlar okundu. Eylem, ilgili bir değerlendirme konuşmasıyla sonuçlandı.

Hamburg Taz ve Morgenpost gazeteleri eylem haberine yer verdiler.

Stuttgart: Yapılan açlık grevine 100'ün üstünde yurtsever katıldı. Eylem 19 Temmuz'a kadar sürdürülecek. 48 saatlik grevden sonra eylem 30 kişiyle devam ettiriliyor. SPD, IG-Medien ve Eşiller'den basın açıklamaları istendi. Bu güçler, Kürdistan'daki gelişmelerle ilgili açıklamalarda bulunarak, Kürdistan halkı ile dayanışmalarını dile getirdiler ve TC'yi de kınadılar. Türkiyeli birçok sol örgütün dayanışma mesajları geldi.

Alman basınından bazı kuruluşlar eylem yerine gelerek, yurtsever eylemcilerden son gelişmelere ilişkin bilgi aldılar.

Köln: 14 Temmuz'da başlayan açlık grevi, hala devam ediyor. Şu anda eylem 13 yurtseverin katılımıyla sürdürülüyor.

Duisburg: Açlık grevi Kürdistan Kültür Derneği'nde 100'e yakın kişiyle başladı. Açlık grevinin ikinci günü grev, Duisburg merkezinde sürdürüldü. İkinci gün katılım 200 kişiye çıktı. Açlık grevinin ikinci gününde Türkçe ve Kürtçe bildiriler dağıtıldı. Eylem haberi çeşitli basın merkezlerine bildirildi. Yerel basın da eylem yerine gelerek gözlemde bulundu. Ayrıca eylemin amacı ve 14 Temmuz direnişçilerinin mücadelesi üzerine açıklamalar yapıldı. Eylem, halay çekilerek sonuçlandırıldı.

Kassel: Kassel ve yakın çevreden gelen yurtseverler şehir merkezindeki bir meydana açlık grevine başladılar. 30 kadar yurtsever çocuklarıyla coşkulu bir şekilde eyleme girdi. Eylemin ikinci gününde gelen ziyaretçiler de eyleme katıldılar. Açılan enformasyon masasında Almanca yayın ve açıklamalar dağıtıldı. Eylem, halayla sonuçlandırıldı. Eylem yerine gelen basın, ertesi gün açlık grevinin haber olarak verdi.

Freiburg: Eyleme 13.7.1991 günü akşam saat 17.00'de 40 kişiyle başladı. Eylemin ikinci gününde bir seminer verildi. Açlık grevi, pazartesi günü İrlandalı, Türkiyeli ve değişik Alman ilerici grupların da katılım sağladığı bir mitingle sonuçlandırıldı.

Eylem boyunca Schwarzwald Radyosu, FRI, Badische Zeitung

gibi basın-yayın organları ziyarette bulunarak, eylemcilerle röportaj yaptılar ve birçok gelişmeye ilişkin bilgilendiler.

Saarbrücken: Buradaki açlık grevine 17 yurtsever katıldı. Çeşitli basın-yayın organları eylemi yerinde ziyaret ettiler. Kamuoyna eylemin amacı duyuruldu.

Rüsselsheim: Katılım 200 kişi. Eylem ikinci gün Hanau'da sürdürüldü.

Hannover: Şehir merkezinde yapılan açlık grevine aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu 200 kişi katıldı. RTL televizyon kanalı çekim yaptı. NDR kanalı ise eylemcilerle röportaj yaptı.

Celle: 100'e yakın kişi.

Münster: 63 kişi.

Bielefeld: 130 kişi.

Osnabrück: 15 kişi.

Berlin: 60 kişi.

Nürnberg: 14 Temmuz'da başlayan açlık grevi 21 Temmuz'a kadar devam edecek. Katılım sayısı öğrenilemedi.

Bremen: Oldenburg'dan gelen yurtseverlerle birlikte 60 kişi açlık grevine katıldı. Eylem şehir merkezinde yapılarak yazılı, sözlü ve sergiyle kamuoyu genişçe bilgilendirildi. Türkiyeli sol hareketler dayanışma gösterdiler. Eylemi 4 basın muhabiri ziyaret etti. TV çekim yaptı. Eylemin değerlendirilmesini konu alan bir seminer verildi. Dia gösterimi yapıldı. Eylem coşkulu şekilde devam ederek sonuçlandı.

14 Temmuz 1991 - Oldenburg açlık grevi.

Foto: Berxwedan

İNGİLTERE

Londra: Açlık grevine yaklaşık 250 yurser katıldı. Coşkulu geçen açlık grevinin İngiliz radyosu haber olarak verirken, televizyonda da eylem haberi görüntülü olarak yer aldı. Ayrıca SP'den bir grup dost dayanışma amacıyla yurtseverlerin başlattığı açlık grevine katıldı.

İSVEÇ

Stockholm: Sergeistor meydanında başlayan açlık grevine ilk gün 40 yurtsever katıldı. İkinci gün eyleme katılmaya gelen kalabalık sayıdaki kitle, kanunen mevcut sayının üstünde katılım yasak olduğundan dayanışma gösterdi. Kamuoyn yazılı ve sözlü olarak yaygınca bilgilendirildi. Eylem yerine gelen İsveç TV'si birinci kanalı yaptığı çekimi haber programında görüntüledi. TV, ayrıca İsveçliler'in TC'nin anti-demokratik uygulamalarına ilişkin görüşlerini aktardı. Bunun üzerine çok sayıda İsveçli eylem yerine giderek dayanışmada bulundu. Eylem

İsveç basınında yer aldı.

Sandiviken: ERNK taraftarları ile Kürt Derneği ortaklaşa şehir merkezinde açlık grevinin düzenlediler. Kürdistan'ın her dört parçasından açlık grevine ilk gün 15, ikinci gün 40 kişi katılım sağladı. İsveçliler eyleme yakın ilgi gösterdiler. Bölgenin büyük gazetesi Gafle Bladet eylemin amacına ilişkin, yürütme komitesiyle bir röportaj yaparak yayınladı.

İSVİÇRE

Basel: Açlık grevi 200 kişiyle başladı. Zaman zaman 500 kişiye çıktı. Basın eyleme yer verdi.

St. Gallen: Çadırda yapıldı. Katılım sayısı öğrenilemedi.

Zug: Çadırda yapılan açlık grevine 30 kişi katıldı.

Bern: Şehir merkezinde yapıldı ve 30 kişi katıldı.

Lozan: Yapılan açlık grevine 50 kişi katıldı.

Biel: 25 yurtsever katıldı.

Chur: Açlık grevi bir binada yapıldı. Katılım sayısı öğrenilemedi.

Zürich: 30 kişiyle başladı, akşama dek sayı 200'ü buldu.

HOLLANDA

Lahey: 120 kişi.

Arnhem: 90 kişi.

Amsterdam: 100 kişi.

Leewarden: 150 kişi.

Almelo: 80 kişi.

14 Temmuz 1991 - Oldenburg açlık grevi.

Den Haag: 100'e yakın.

Deventer: 100'e yakın.

BELÇİKA

Brüksel: 130 kişi.

Genk: 35 kişi katıldı. 4 basın-yayın kuruluşu eylemi ziyaret etti. Eylemcilerle röportaj yapıldı.

Liege: 40 kişi.

NORVEÇ

Oslo: 14 Temmuz'dan başlayarak 3 gün sürdü. 35 kişi katıldı. Eyleme basın ilgi duyarak ziyarette bulundu. Ayrıca dışişleri bakanlığından bir heyetle görüşme yapıldı. Eylem bir basın toplantısıyla sonuçlandırıldı; toplantıya 20 gazeteci katıldı.

FRANSA

Paris: 400 kişi civarında.

Strasbourg: 200 kişi.

AVUSTURYA

Viyana: Toplu açlık grevine 50 kişi katıldı. Ayrıca evlerde ve işyerlerinde de açlık grevleri yapıldı. Toplu açlık grevi devam ediyor.

Avrupa'da yurtseverlerin protesto eylemleri ve kültürel etkinlikler

Berxwedan muhabirleri
bildiriyor

İSVİÇRE

Biel: 6 Temmuz 1991 günü İsviçre'nin Biel şehrinde ARGK ile dayanışma gecesi yapıldı. Yaklaşık 4.000 kişinin katıldığı gecede siyasi konuşmanın yanı sıra, folklor ekipleri oyunlar sergilediler, ozanlar ve müzik grupları direniş türkülerini söylediler. Güney Kürdistan halkının göçünü ve TC'nin bu göçe karşı tutumunu konu alan tiyatro oyununu sunuldu. Gece coşkulu bir şekilde sürerek sonuçlandı.

St. Gallen: 30 Haziran 1991 günü Caritas, Heks gibi yardım ve bazı kilise kuruluşlarının Kürt halkıyla dayanışma ve yardımlaşma adı altında düzenledikleri konsere, Hunerkom ozanlarından Xelil Xemgin, Zozan ve İsviçre Hunerkom Şubesi'nden Koma Sefkan Folklor Ekibi de davet edildi. Konsere 1.000 kişi katıldı. Konsere Ostscheiz gazetesi haber olarak yer verdi.

Zürih: 6-7 Temmuz tarihleri arasında Zürih belediyesi, İsviç-

re'nin 700. kuruluş yıldönümü vesilesiyle bir şenlik düzenledi. Şenliğe İtalya, Yunanistan, İsrail, Meksika, Türkiye, Filipin, Filandiya, Tayland, Macaristan, Çekoslovakya, İspanya ve Kürdistan'dan kültür grupları devet edildi. Kürdistan adına şenliğe katılan Koma Sefkan Folklor Ekibi büyük ilgi gördü.

ALMANYA

Hamburg: 29 Haziran 1991 günü TC'nin yürürlüğe koyduğu Anti-Terör Yasası'nı protesto etmek amacıyla TC konsolosluğu önünde bir gösteri yapıldı. ERNK'nin yanı sıra, eyleme birçok Türkiyeli sol örgütün taraftarı da katıldı. Yaklaşık 500 kişinin katıldığı eylem, şehrin kalabalık merkezinde yapılan bir mitingle sonuçlandı.

6 Temmuz günü "Yayladere şehitlerini anma gecesi" yapıldı. Geceye kalabalık sayıda bir kitle katılımı sağlandı. Kültürel etkinliklerin de yapıldığı gecede, Yayladere şehitleri Mehmet OCAK, Ahmet ALEV, Aziz TURHALLI, Hüseyin KAYA, Hüseyin CANDAR, Hüseyin ATEŞ, Fethi ÇAKIR, Haydar ÇELİK, Servet KARABAY, Rodi

29 Haziran 1991 - Yurtseverler Offenburg Belediye Festivali'nde.

ve Fuat kod isimli yoldaşlar saygıyla anıldılar.

Ote yandan Hamburg'un bir semtinde alternatif Alman grupları bir binaya iki pankart astılar. Pankartlardan birinde Kürdistan ve Filistin bayraklarının altında, "Halkların katilleri Irak, ABD, İsrail, Türkiye ve NATO'ya karşı ulusal kurtuluş mücadelesi veren Kürdistan ve Filistin halklarını destekleyin" sözleri yer alıyordu. Pankartlar kalabalık kitlelerce ilgiyle okundu.

30 Haziran günü Hamburg Kültür Merkezi yeni binasına taşındı. Bu vesileyle günboyu süren bir açılış şenliği yapıldı.

Bremen: YXK, 22 Haziran günü Mehmet ATAASLAN (Hogir)'i anmak amacıyla bir gece düzenledi. Geceye 1.000'i aşkın kitle katıldı. Gecede kültürel ve siyasi etkinliklerde bulunuldu.

Coşkulu geçen geceye, YXK Avrupa Merkezi, YXK Almanya Kuzey Örgütü, YJWK Avrupa Merkezi, HEVKOM, TİKP Almanya Taraftarları ve YXK Akdeniz Üniversitesi Öğrencileri Merkezi Platformu birer dayanışma mesajı gönderdiler.

Bielefeld: Devrim şehitlerini anmak amacıyla YXK, 2 Haziran günü bir gece düzenledi. 250'nin üzerinde kitlenin katıldığı gece coşkulu geçti. Geceye, YXK Avrupa Merkezi, YJWK Hannover Örgütü ve HEVKOM dayanışma mesajlarını sundular.

Offenburg: 29 Haziran günü şehir belediyesi bir şenlik düzenledi. Şenliğe davetli olarak katılan Kürdistanlı yurtseverlerin folklor ekibi gösteriler yaptı. Ayrıca 100 kadar yurtsever de belediye şenliğine katıldı.

Ingolstadt: 29 Haziran günü Anti-Terör Yasası'nı protesto etmek amacıyla 60 kadar ERNK taraftarı bir yürüyüş yaptı. Protesto yürüyüşü bir mitingle sonuçlandırıldı. Sloganların atıldığı ve siyasi propagandanın yapıldığı eylem, canlı bir şekilde gerçekleştirildi. Bölge radyo ve televizyonu eylemin amacına genişçe yer verdi.

Gevelsberg: 7 Temmuz günü 14 Temmuz Ölüm Orucu şehitlerini anma vesilesiyle bir futbol turnuvası düzenlendi. Turnuva-

ya 6 takım (Ararad-Gevelsberg, Dörsim-Köln, Serihildan-Komersbop, Botan Fırtına-Duisburg) katıldı.

Oynanan maçlar sonucunda Araradspor birinciliği elde etti. Diğer sıralama ise şöyle: Dörsim, Serihildan, Botan Fırtına.

"FEKAR-Kurdistan" kuruldu

Zürih (Berxwedan): 29 Haziran günü yaptığı I. Kongresiyle, kısa adı "Fekar-Kurdistan" olan "Federasyona Komeleyên Welat-parêzên-Çandîya Kurdistanê" İsviçre'de kuruluşunu ilan etti.

Fekar-Kurdistan, kamuoyuna yönelik yayınladığı bir bildiriye, son uluslararası gelişmeleri ve Kürdistan'daki durumu değerlendiren 7 derneğin neden bir federasyon çatısı altında bir araya getirildiğini açıkladı.

60 delegenin katıldığı kongre bildirisinin sonuç bölümünde ise, İsviçre'de yaşayan Kürdistanlı kitlelere hitap edilerek, onları Fekar-Kurdistan çatısı altında örgütlenmeye çağırdı.

Kıbrıs'ta Kürt halkıyla dayanışma gecesi

Lefkoşe (Berxwedan): 8 Temmuz günü Kıbrıs Kürdistan Halkıyla Dayanışma Komitesi, Güney Kürdistan halkı için başlattığı yardım kampanyasını bir dayanışma gecesiyle sonuçlandırdı.

Gece, Kürdistan Halkıyla Dayanışma Komitesi öncülüğünde, Kıbrıs Yazarlar Birliği, Kıbrıs Gazeteciler Birliği, Kıbrıs Tiyatrocular Birliği, Kıbrıs-Yunan Yazarları Ulusal Birliği, Uluslararası Tiyatro Enstitüsü Kıbrıs Şubesi, Nicosia Aydınlar Ocağı, PEN-Kıbrıs Şubesi, Çocuk ve Gençlik Kitapları Birliği tarafından organize edildi.

Nicosia (Lefkoşe) Belediyesi açık hava tiyatrosunda yapılan geceye 700 civarında Kıbrıslı ilerici-demokrat katıldı. Gecede Kürdistan'ı temsilen Hunerkom ozanlarından Seyidhan ve bir folklor ekibi de yer aldı. Ayrıca Kıbrıslı ilerici artist, sanatçı ve müzisyenler de geceye katıldılar. Kostas Kamevos ve Orkestrası, Halk Bankası Çocuk Orkestrası, Susta Halk Müziği ve Oyunları Grubu, aktör Popi Avaram (bayan), aktör Mihalis Mihailides (erkek) programın konuklarıydı. Yunan ve Yunancaya çevrilen

AVUSTRALYA

Sydney: 30 Haziran günü ERNK ve Dev-Sol taraftarları ortaklaşa devrim şehitlerini anmak amacıyla bir toplantı organize ettiler. Avustralya-Kürt Derneği salonunda yapılan toplantıya kalabalık sayıda bir kitle katıldı. Güçlü bir disiplin ve içerikle gerçekleşen toplantı, kitleleri olumlu bir şekilde etkiledi.

İSVEÇ

Bollnäs: 17 Temmuz günü ERNK taraftarları ve Kürt Derneği, Vedat AYDIN'ın TC tarafından katledilmesini protesto etmek amacıyla bir yürüyüş düzenlediler. Eylem bir mitingle sonuçlandırıldı. Eyleme dört parçadan yaklaşık 70 yurtsever katıldı. Eyleme, Jusnan gazetesi genişçe yer verdi.

AVUSTURYA

Viyana: 21-22-23 Haziran tarihleri arasında Avusturya Sosyalist Partisi'nin düzenlediği festivale 1 milyona yakın insan katıldı. Kürdistan Enformasyon Bürosu da festivale davet edildi. Kürdistan'ı temsilen folklor ve müzik grubu festivalde kültürel etkinliklerde bulundu. Ayrıca Kürt mutfakları tanıtıldı, yazılı ve özlü propaganda yapıldı.

PKK Avrupa Temsilciliği basın toplantısı yaptı

Brüksel (Berxwedan): PKK Avrupa Temsilciliği, 2 Temmuz günü Belçika'nın Brüksel şehrinde yaptığı basın toplantısında, Kuzey ve Güney Kürdistan parçalarındaki son siyasi gelişmelere ilişkin açıklamalarda bulundu.

Açıklamada, Türk devletinin özgür düşünce ve örgütlenme temelinde bir referanduma hazır olmadığını ve Kürdistan sorununa yaklaşımının özel savaş yaygınlaştırma yönünde ısrarlı olduğunu ortaya çıktığı belirtilerek, PKK'nin de bu nedenle haklı ve meşru direnme yöntemi olan gerilla savaşı ve halk serihildanıyla cevap verdiği söylendi. Kuzey Kürdistan'da son üç-dört ayda savaşın şiddetlenerek yaygınlaştığını belirten PKK Temsilciliği, ARGK gerillalarının gerçekleştirdiği eylemlerin özet bir dökümünü de yaptı.

TC'nin mormal savaş yasalarına uymadığını vurgulayan PKK Avrupa Temsilciliği, Kürdistan halkının insanlık dışı uygulamalarla karşı karşıya olduğunu açıkladı. TC'nin çocukları da kurşuna dizdiğini açıklayan PKK Avrupa Temsilciliği, "Gerillaya ve köylülere karşı savaş uçakları, top, lav silahları, havan topları ve tank kullandığı gibi, kimyasal silah kullandığı hususunda bulgular da söz konusudur" şeklindeki sözleriyle TC'nin yönelimini teşhir etti. Son dönemlerde, TC'nin kontrgerilla eylemleriyle gerçekleştirdiği eylemlere de dikkat çeken PKK Avrupa Temsilciliği, bu konuda şunları söyledi: "Kontrgerillanın suikast ve bombalama faaliyetleri artmış bulunmaktadır. Kürdistanlı yurtsever, aydın ve diğer halk kesimleri yıldırımına yönelik eylemler yapılarak partimize mal edilmeye çalışılmaktadır." PKK Avrupa Temsilciliği, bu konuda kontrgerilla eylemlerinden örnekler de aktardı.

PKK Avrupa Temsilciliği, ABD

ve Batı'nın TC'nin uygulamalarına seyirci kaldıklarına dikkat çekerek, bu güçlerin Kürt politikasının samimi olmadığını açıkladı. "ABD ve Batı'nın Kürdistan'a yerleştirmek istedikleri çevik kuvvet Kürt halkını değil, Türk devletini halkımızdan ve mücadelemizden korumaya yöneliktir" diyen PKK Avrupa Temsilciliği, Kürdistan sorununun çözümünün ancak Kürt halkının kendi özgüçüyle mümkün olabileceğini açıkladı.

Talabani'nin Türk devletiyle son görüşmelerine de değinen PKK Avrupa Temsilciliği bu konuda şunları söyledi: "Talabani'nin TC ile son görüşmesi ise kendisi için ileri düzeyde bir politik ve diplomatik açılımdan çok, bir talihsizliktir. Çünkü çok açık ki, Türk devleti onları son tahlilde PKK'ye ve Kürdistan halkına karşı kullanmak için ilişki kuruyor. İnsan politika için ilişki kurar, fakat kullanılmak için ilişki kurmaz. Dolayısıyla bu ilişkileri sağlıklı bulmuyoruz. Biz onlara TC'nin gerçeğini anlamalarını salık veriyoruz. Ve daha çok da Talabani'den bunu bekliyoruz."

PKK Avrupa Temsilciliği, basın toplantısını şu sözlerle sonuçlandırdı:

"Türk devleti, düşüncede ve pratikte teröre dayanan politikasını sürdürdüğü ve samimi politik çözümlere yanaşmadığı müddetçe, silahlı, siyasi ve kitlesel ulusal direnişimiz yeni adımlarla devam edecektir. İşbirlikçi yaklaşımlara müsamaha etmeyecektir. Dostluklara da açık olup değer verecektir."

Geçen sayımızda "Kürdistan Kadınlar Kültür Merkezi"nin verdiğimiz telefon numarası yanlış. Doğrusu şudur:

Tel: 0214/75859

Yugoslavya'da ulusal sorunlar ağırlaşıyor

Başkent: Belgrad

Nüfus: 22.5 milyon

Yüzölçümü: 255.804 km²

Federe cumhuriyetler: Slovenya, Hırvatistan, Bosna-Hersek, Sırbistan, Makedonya, Montenegro (Karadağ)

Özerk bölgeler: Voyvodina, Kosova

Yugoslavya'nın kısa tarihçesi

Yugoslavya'nın ilk kuruluşu, bir devlet çatısı altında Hırvatlar'ın, Sırp'ların ve Slovenler'in bir araya gelip Sırbistan-Hırvatistan-Slovenya Krallığı'nı oluşturarak gerçekleşti. Ancak, bu krallığın o dönemde üzerinde kurulduğu Yugoslavya topraklarında Karadağlılar, Makedonlar, Arnavutlar ve Türkler de yaşıyorlardı. Bu topluluklar, kağıt üzerinde bile herhangi bir hakka sahip olmaktan yoksundular. Bu halkların baskı altında bulunmaları ve Sırp egemenlerinin de krallık içinde ayrıcalık kazanma yönündeki çabaları çok geçmeden huzursuzluğun ortaya çıkmasına yol açacaktı.

Yugoslavya Komünist Partisi'nin temelleri de, Sırbistan-Hırvatistan-Slovenya Krallığı'nın kuruluşundan yaklaşık dört ay sonra atıldı. 20-23 Nisan 1919'da Belgrad'da yapılan ilk birlik kongresinde Yugoslavya Sosyalist İşçi Partisi kuruldu. Bir yıl sonra Vukovar'da kurulan partinin kongresinde Yugoslavya Sosyalist İşçi Partisi'nin adı Yugoslavya Komünist Partisi olarak değiştirildi. Yasal olarak faaliyetlerini yürüten YKP (Yugoslavya Komünist Partisi), Kasım 1920 tarihinde yapılan seçimlerde beklenenin üstünde oy alarak üçüncü parti durumuna yükseldi. YKP, topladığı oyların çoğunluğunu ezilen yoksul kesimlerden almıştı.

YKP'nin etkinlik kazandığını farkederek ve bu gelişmeyi çıkarları açısından tehlikeli gören krallık, 30 Haziran 1921'de parlamento kararı ile YKP'yi yasakladı. Bundan sonra YKP, siyasi faaliyetlerini illegal yollardan sürdürecekti. Bu sıralarda YKP'nin Genel Sekreteri Milan Gorkic, Sovyetler Birliği tarafından Troçkist olarak değerlendiriliyordu. Milan Gorkic'in bir suikaste kurban gitmesi ardından, Sovyetler Birliği ile uyum içerisinde olan Josip Broz Tito YKP'nin Genel Sekreterliği'ne getirildi.

Yugoslavya, İkinci Dünya Savaşı'nın sürdüğü yıllarda, Sovyetler Birliği, İngiltere ve ABD'nin oluşturduğu üçlü ittifığa katılma anlaşmasını imzaladı.

7 Nisan 1941 tarihinde Yugoslavya da Hitler faşizminin ordularının işgaline uğrayacak ve daha sonra Viyana'da yapılan bir anlaşma sonucunda Almanya, İtalya, Macaristan ve Bulgaristan arasında paylaşılacaktı. Bunun yanı sıra Alman orduları Sovyetler'e karşı da saldırıya geçiyorlardı. İşte bu sırada YKP önderliğinde işgalci güçlere karşı partizan savaşı başlatıldı. Partizan savaşı, özellikle de kırsal kesimden aldığı büyük destekle çok kısa sürede gelişerek güçlendi.

26 Kasım 1942'de partizan savaşının önderleri biraraya gelerek Yugoslavya Anti-Faşist Halk Kurtuluş Konseyi (AVNOJ)'ni kurdular. Konsey kendi bünyesinde Ulusal Kurtuluş Komitesi'ni kurdu. Partizan savaşı zafere doğru gittiği sırada (1944'te), Kızıl Ordu Bulgaristan'ı işgal güçlerinden kurtarmış ve ardından Yugoslavya'ya girmişti. Böylelikle Sovyet Kızıl Ordusu, savaşın sona erdiği 15 Mayıs 1945'e kadar partizanlarla birlikte işgal ordularına karşı da çarpışacaktı.

Savaş sonrasında krallığın bütün yetkileri kaldırılarak, 7 Mart 1945'te geçici bir koalisyon hükümeti kuruldu. 11 Kasım 1945'te ise seçimler yapıldı. YKP'nin etkinliğinde olan Halk Cephesi, katıldığı seçimlerde oyların yüzde 90'ını aldı.

31 Ocak 1946'da yeni bir anayasa ile devletin adı Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyeti olarak değiştirildi. Şimdilerde de olduğu gibi Yugoslavya; Sırbistan, Hırvatistan, Slovenya, Bosna-Hersek, Makedonya ve Montenegro (Karadağ) Halk Cumhuriyetleri'nden oluşuyor. 255.804 kilometrekarelik bir toprak parçasında kurulan Yugoslavya'da Sırpça, Hırvatça, Slovence, Makedonca, Arnavutça ve Türkçe dilleri konuşulur. Nüfusu 22.5 milyondur.

Yugoslavya'da son günlerin olayları ya da kısa sürede bu olayların dönüştüğü iç savaş, 25 Haziran 1991 tarihinde birliğin iki büyük üyesi Hırvatistan ve Slovenya cumhuriyetlerinin bağımsızlıklarını ilan etmeleriyle başladı.

Hırvatistan ve Slovenya cumhuriyetlerinin ilan ettikleri bağımsızlık kararlarından vazgeçmeleri için ilkin Yugoslavya Federal Hükümeti'nden ve buna uyulmaması ardından bu kez federal ordudan çağrı yapıldı. Ancak kendi parlamentolarında bağımsızlık kararlarını alan her iki cumhuriyet hükümetleri, ordunun da ultimatolarını tanımadılar. Diğer taraftan ise Hırvatistan ve Slovenya cumhuriyetleri, federal ordunun olası müdahalesine karşı koymak için hazırlık çalışmalarını yürüttüler.

Bağımsızlıklarında ısrar eden cumhuriyetler ile Federal Hükümet ve ordunun karşılıklı suçlayıcı sert demeçleri, daha sonra bir iç savaşa dönüştü. Yugoslavya federal ordusu, uçaklar ve tanklar desteğinde ilkin Slovenya cumhuriyetine müdahale etti ve ardından da Hırvatistan'a. Birçok kontrol noktasını ellerinde tutan her iki cumhuriyetin milis güçleri ile federal ordu askerleri zaman zaman şiddetli de olmak üzere, günlerce devam eden çatışmalarda bulundular. Meydana gelen çatışmalarda küçümsenmeyecek sayıda asker ve sivil ya öldü ya da yaralandı.

Çatışmalar daha çok Slovenya cumhuriyetinde yoğunlaştı. Slovenya'daki çatışmalar sırasında federal orduya mensup askerler, Slovenya parlamentosuna da ateş ederek, adı açıklanmayan bir bakanı öldürdüler.

Hırvatistan ve Slovenya cum-

karşı tehditleri, diplomatik çevreler tarafından "ordunun sivil otoritenin denetiminden çıktığı" şeklinde yorumlandı.

Yugoslavya'daki olaylar, dünyada ciddi yankılar uyandırdı; özellikle de Yugoslavya'nın ilgilendirdiği devletler, sorunu önemle gündemlerine aldılar. Slovenya ile sınırı olan Avusturya kendi sınırlarına askeri birliklerini kaydırdı. Yugoslavya hükümeti bu durumu, Avusturya'ya ulaştırdığı bir nota ile protesto etti. Avrupa Topluluğu, kendi bünyesinde, Yugoslavya krizini "çözmek amacıyla" bir komite kurdu. Bu komite, Yugoslavya'ya ilk ziyaretinde kısa bir anlaşma planı sundu. Taraflar bu anlaşmaya uymayı kabul ettiler ve buna göre bağımsızlık yanlısı cumhuriyetler aldıkları kararı üç ay erteleyeceklerini açıkladılar. Bu girişimle birlikte olaylarda ve dolayısıyla gergin havada bir düşüş görüldü. Ancak daha sonraki günlerde olaylar tekrar tırmanma göstermeye başladı.

Yine iç savaşın sürdüğü günlerde devlet başkanlığı seçimi gündeme geldi. Bilindiği üzere, 1980'de Tito'nun ölümünden sonra Devlet Başkanlığı Konseyi'nde devlet başkanları cumhuriyetler arasında sırasıyla seçiliyor. Bu seçim sırası Hırvatistan'daydı; fakat Hırvatistan bağımsızlık yanlısı kararı aldığından dolayı, merkezi yönetimden yana olan Sırbistan veto hakkını kullandı. Bir de Yugoslavya'da devlet başkanı seçilemeyince bunalım daha bir artış gösterdi. Bir süre sonra, AT'nin girişimleri sonucunda Sırbistan ikna olup veto hakkını kullanmayınca, Komünist Partisi'ne üye olmayan bir Hırvat politikacı devlet başkanı seçildi.

Dolayısıyla Yugoslavya'nın zayıflaması, emperyalizmin çıkarına aykırı değil, ancak dünyada yoğunca yaşanan krizlerden dolayı, emperyalizmin küçümsenmeyecek düzeyde meşgul olduğu biliniyor. Kimi çevreler emperyalistlerin Yugoslavya krizi karşısında hazırlıksız yakalandıklarını söyleseler de öteden beri olayları alttan alta kıskırtanlar emperyalistlerdir. Ve emperyalistlerin bunu, halkların çıkarı için yapmadıkları da açıktır.

Diğer taraftan Sovyetler Birliği yaptığı resmi açıklamada, Yugoslavya'nın bütünlüğünden yana olduğunu, ayrılmak isteyen cumhuriyetlerin bağımsızlıklarını tanımayacağını belirtti. Bu, siyasi gözlemcilerin beklediği bir açıklamaydı. Çünkü Sovyetler Birliği'nde de Baltık Cumhuriyetleri ve başka bazı cumhuriyetler, merkezi birlikten ayrıma politikasını yürütüyorlar; bu, Sovyetler Birliği'nin başını ağrıtan önemli sorunlardan biri durumundadır.

Yugoslavya'da milliyetçiliğin gelişmesi ve bunun birlikten kopuş noktasına vardırılması, açık ki tam eşitliğe dayanmayan federaler politikanın yanlış uygulamasından kaynaklanıyor. Böylesi bir politikanın süreç içerisinde ulusal sorunun çözümü yönünde adımlar atması beklenemez. Son olaylarda da görüldüğü gibi, ulusal sorun daha da ağırlaşarak çözümünü olmazsa olmaz koşuluyla dayatmıştır. Bundan sonra Yugoslavya'nın önünde duran en önemli sorun bu olacaktır. Nitekim 1980 yılında ölen Tito'nun sağlığında, "Yugoslavya'daki ulusal nefret kavgaya dönüşürse ve bu kavga önlenemezse Yugoslavya haritadan silinecektir" dediği belirtiliyor.

Soğuk savaş bitti, barış mı geldi dünyaya?

huriyetlerinin, ordunun müdahalesine rağmen bağımsızlık kararlarından geri adım atmamaları Yugoslavya'daki durumu daha da gerginleştirirken, iç savaşı da şiddetlendirdi. Tabii ki, bu arada kaygı verici gelişmeler karşısında da ordunun sertliği bir üst düzeye vardı. Ordunun bu sertliği ve cumhuriyetlere

Emperyalistler, Yugoslavya'da yaşanan ciddi olaylarla yakından ilgilendiler. Bağımsızlık yanlısı cumhuriyetleri destekleyip desteklememe konusunda bir ikilemi yaşadıkları, başvurdukları politiklardan açıkça görülebildi. Yugoslavya, Bağlantısız Ülkeler arasında etkin bir konuma sahip olan bir ülkedir.

Bu satırlar yazıldığı sırada, AT'nin hazırladığı plan çerçevesinde Federal yönetim ile ayrılmak isteyen cumhuriyetlerin anlaşmaya çalıştığı bildiriliyordu. Bu anlaşmaya göre, 3 aylık bir süre için askıya alınacak bağımsızlık kararı Ağustos ayında tekrar taraflar arasında görüşme gündemine alınacaktır.

Serîhildana Amedê

Destpêk di rûpela dawiyê de

10 hezar navgîn diçin cendekê şehîd Vedat bînin

Li Kurdistanê mirov hatin hingavtin, hatin girtin, hatin kuştin. Dîjminan bawer kirin, ku gelê me dê li beramberê van bûyeran her bédeng bimîne. Ketin nava wê bêhişiyê, ku bawer bikin, wê bikaribin hîma nîrxadin û şîro-vekirina gelê me bişikênin. Lê gelê Kurdistanê vê carê, nadipejirand ku bibe şopdarê bûyeran û dê di kesbûna Vedat AYDIN de dengê xwe hildabana... biqîrandana. Wê di qad û meydanên de îspat bikirana, ku tirs û serîçamandin nikarin mirinê rabiwestînin, dê şanî bikirana ku tirs û serî-tewandin mirin bi xwe ne û dê vê zanabûna xwe biherikandana meydanên berxwedanê. Divîbû erd û asûman welê binalînan, da xummîniya sistema dagîrkeran bigiha bilindahiyên xwe. Xwediyên Vedatê dihatin kuştin... bi dehhezaran, sedhezaran... bi rûmetdarî û serbilindî, lê bi kî nû girr, mîna ava zelal, divîbû biherikîyana kolan û şeqeman. Ew ba û hahozên rabibûyana, divîbû bi qudreta çi kesekî nekarîbana werin sekî-nandin. Kî nû awaza bi dehhezaran ên bi rûmet, divîbû bûbûyana qurşîna ji luleya çekên gerrilla derketin û di sîng û pêşîra dagîrkeran de bipeqîyana...

Belê, gelê Kurdistanê vê carê biryara xwe dabû. Wê bûyereka şehîdbûnê, bizivirandana nave-roka livbaziyeke xwe ya serbilindiyê. Ji hemû deran; ji Tirkiyê, ji çar aliyên Kurdistanê, roja 10'ê Tîrmehê mirov xwe dizandî (xuşandin) Madenê... Amedê. Hîna berî rojekê, leşkerên dagîrkeran pêçabûn çarmedorên Amedê. Hema bibêje, derketina kolanên hatibû qedexe kirin. Tank, çekên giran lek bi lek; komikên taybetî, hêzên çalakî û polis rêz bi rêz zivirandibûn serê hemû kolanên Ameda şerîn. Ev garanên bê namûs, xwe amade kiribûn ku vî bajarê gelê Kurd ê nazenî bi xwîna sor siwa bikin, wan birçên dirokî careke din binalînin... belê, ev keriyên çavbixwîn sund xwaribûn ku dişa Çemê Zîlanê, Çemê Laçê, Dara Hênê biafirînin... dişa Mîşrifan, Helhelan û hemû gundên niştîman bidin ber agirê xwe, pêl bi pêl bişewitînin. Lewma hîna 9'ê Tîrmehê nedihîştin, ku mirovên ji bajar û navçeyên cîran dihatin, bikaribin derbasê Amedê bibin. Bi vî awahî armanc dikirin, hema heya ji destê wan were, hejîmara mirovên gerdenaza kêmbihêlin û armanca xwe ya hov bi hesanîtir pêkbinin.

Bi hezar û dehhezaran mirovên ku vê rastiyê dizanîn, da bikaribin bibin birekî kerwanê, perçeyekî serîhildana bi tîrêjen rûmetê de bipeqe, li şûna Amedê berê xwe dabûn Madenê, derûdor zivirandibûn zevî û bexçeyên dîlanê, û her yek ji wan bûbûn nêrgîzek, sosînek, gulzer û golsohrekeke dilê Bînefş û Egîdan. Kerwanê ku beyaniyê bi 8 hezar navgînan (otomobîl, bus, kamyon) ji Amedê berê xwe dabûn Madenê, dîtin ku bi hezaran mi-

rov ji xwe li wir in, li ser goristana şehîd Vedat. Lewma ew 8 hezar navgîn, bûn 10 hezar navgîn vejeriyan Amedê, bajarê ku Vedat dê biketa dilê wî, bajarê ku bi heft deriyên xwe bircên wî bêhna dirokê didin Kurdistanê.

Gava kerwan ketî ser rê, asûmanên Kurdistanê girtin şahî û dîlanê, Kurdistan ku ji sedsalan vir ve birîndar û westayê dîldariyê ye. Ji hemû navgînan mîna mûriyan rêz bûbûn, ji her navgînekê dirûşmeyeka ji ya din watedartir (bi manetir) bilind dibû û xwe digihandin hemû baniyên Kurdistanê, vedigirtin çarmedorên warê Vedatê şehîd. Komekê diqîrand, **"Lêxe gerrilla lêxe, Kurdistanê avake"**, komeke din vê dirûşmeyê ne li gora demê didî û digot, **"Gerrilla lêdixe, Kurdistanê ava dike"** û vê bersivê digihand kerwanê li ser rîya şehîdan.

Hedara dilan nemabû... dil di reqîsîn, dîtevizîn. Dil tîjî bûbûn ji hêrs û evîne, çavaş rondik girtibûn lê ji şahî û dilxweşiyê. Hîna awazên **"Bijî Serok APO"** nedigihan dawiyê, **"Bijî PKK, ERNK û ARGK"** destpêdikirin û dîv re, **"Vedat ne mir in"**, **"Kurdistan ji faşîzmê re wê bibe goristan"**, **"Bijî Kurdistan"** destpêdikirin ji devên dehhezaran ku devên wan bi sedsalan hatibûn kilîd kirin. Li ser rîyan mirov dikeliyan, dilebitîn, dilivîn; paleyên di zeviyên xwe de karên xwe berdabûn, destkar kargê û firotgehên xwe girtibûn, gundî ji malên xwe derketibûn; ciwan diqurîjîn, zarokan dev ji leyistgehên xwe berdabûn, jinan be-roşên xwe danibûn ji ser agiran û tev bi hev re mîna hebên tizbihan xwe rêz kiribûn li çep û rastên rê û rêşûnan. Çi peyda kiribûn ji rengên kesk, zer û sor, tevî xwe anîbûn ji bo bi dilxweşî bihejînin di destê xwe de alên rengîn, silavên xwe bigihînin kerwanê kariyê wê hilpîşkin û hilgavtinê bi ser ve bixe.

Û mirovên çê û evîndar dicivin ser tirba Vedatê xwe. Bi carekê dixemilîn gir û timikên li derdorê bi gul û gulîkên rengîn, dipişkivîn mîna mîzgîna bihara hezar rengîn. Pêl bi pêl, lê bi delalî dihejiyan alên kesk û zer û sor, alên rûmet û serbilindiyê. Cendekê şehîdê gelê Kurdistanê derdixînin ji axa hatî veşartin, veşartina ne bi dilê gelê Kurd û bi destê dagîrkeran çêbûbû. Bahoze û bagera dirûşmeyan bilindî banîyan dibe. Hevala şehîdî Şukarîyan Aydin dest diavêje cendekî û dibêje, **"Polîsên dijminê Vedatê min kuştin. Ev hovîti bi destê kontr-gerrilla çêbûye. Ev kuştin, kuştineke li dijî gelê Kurd e. Serê gelê Kurdistanê sax bimîne û netewê Kurd her hebe..."** û **"tîlî"**yan dixwîne dîv re li ser mirinê bi dilê xwe yê birîndar, şewitî û kovankêş; bi wê germî û heyacana xwe.

Vegerînin destpêdike. Du kesên bi cilên netewî bi motorsîklêten xwe dikevin pêşîya kerwanê. Cendek di navgînekê de bi cih dibe û tabut bi ala ERNK dihê xemilandin, zîn û şemala cendekî bi wê ala xwe ya rengîn mirovan difirîne ji eşq, kêf û şahiyê. Şahî her û her bilindtir dibe... ma gelo dilxweşî û dîlaneke ji vê mezintir hebû di vê gerdûnê, di vê cerna cihanê de? **"Al, al, alên rengîn!"** dibêje û diqere yek ji wan miro-

vên çê. Bi yekcarê, ji hemû navgînan di kerwanê de alên ERNK derdikevin der ve û destpêdikin bi pêldana xwe ya bi naz û delalî, dilê mirovan bihelînin. Kî ji we ditirse hovên devbixwîn, zebaniyên dogehê yên bi navê komên taybetî? Li herdu aliyên rê dihên çikandin alên ERNK, mîna ku ji erdê çik dibin rêz bi rêz û li dîv hev.

Herdu kesên bi cilên netewî rê vedikin, navgîn dê bilivin. Gelek zehmet e... nabe, hingî gelek mirov hene, weke ku derzî nekevin erdê. Li derveyî Madenê komên mirovan neçare dimînin ku peya rêvebiçin û bikevin pêşîya cendekî. Helikopterên dijmin ji banîyan kerwanî dişopînin, dixwazin mirovan bitirsînin, lê nikarin bibirrin dirûşmeyên komên mirovan ku bi awazî bilind dibûn, mîna ahengên hezar stranan. Rê, bi tevayî ji navgînan re dihê girtin. Ma gelo bû çend kîlometre, dirêjahiya kerwanê? 40 an 50 km? Ne diyar e. Belku jî gelek bêhtir. Helikopterên ku ji jêriyê difirîn, fîlmên video dikişînin, lê gelo ma dikarin çi bi wan bikin?

Otomobîl, bus, kamyon berê xwe didin Ameda rengîn. Gundîyên di navbera Maden û Amedê de, teviya gelê derdorê, di serî de gelê Erxenî rawestiyabûn li kêleka rê, mîna ku li bend û hêviya azadiyê bin. Derdikevin pêşîya kerwanî bi kutana çepikan, tîlîliyan û nişanên serfiraziye. Kerwan, ji navenda Erxenî derbas dibe. Li hemû deran çepik, li hemû deran tîlîlî û dîlan, xwepêşdanên evîniyê. Zarokên piçûk digerin li ser rîyan. Ji yekî dihê pîrskirin ku hîna temenê wî 6 salan şanî nedikir: **Tu çi dikî ev çîye?** Bersiva wî, bersivêke herî şerîn... **"Bijî Ser... APO, APO!"** Belê welê bersiv dide ev zarokê piçûk. Li Erxenî navgînan nuh tevî kerwanê dibin.

Û kervan radiwestê li ber deriyên Amedê. Komandoyên leşkerî, komên taybetî, tank û panzer; hêzên dagîrkeriyê vegirtine hemû xalên bajêr ên pêwîst. Kerwan li ber evîni, çepik, dirûşme û awazên dehhezaran dikeve nava bajêr. Hemû rîyên ku kerwan wê derbas bibe hatin birrîn, bi panzêran barîkat hatibûn danîn.

Di navenda Amedê de tenê yek firotgeh an kargêh ne vekirîye. Hemû karkerên di saziyên dagîrkeran de û hemû memur, dev ji karên xwe berdane. Hîna kerwan negihabû Amedê, kom bi kom mirov dimeşîyan di kolanên Amedê de bi bangîna dirûşmeyan. Li ser rîyan mirov dihejînin alên ERNK ji bo pîrozkirina yên di kerwanê de. Piştî 5 saetan kerwan gihabû Amedê, li şûna yek saetê. Li hemû deran girsên gel hene, dixwazin tevî kerwanê bibin. Garanên dagîrkeran dixwazin destûr nedîn. Lewma protestoyên nuh bilind dibin li ser serên wan. Mirov ji navgînan dadikevin xwarê, berê xwe didin meydana îstasyonê, bi peyatî. Hedar bi bangîna dirûşmeyan nayîn, li ser rîyan. Gava kerwan peya digihe meydana îstasyonê, hate dîtin ku bi dehhezaran mirov, ji zû ve li wir rawestiyane, li bende cendekî mane.

Pêşî birayê şehîd Vedat diaxîfe û dibêje, **"Polîsan birayê min kuşt."** Dirûşmeya, **"Polîsên mirovkuj biqêşitin ji Kurdistanê"** bilindî asûmanên Amedê dibe, dengê 100 hezar mirovî çîngî-

nî û xummîni dide Kurdistanê. Lanet dihê barandin li ser dagîrkeran.

Li wir gelek axiftin çêdibin. Piştî demekê mirov wê bimeşin bi aliyê Deriyê Mêrdînê ve. Zarok dê camên avahiya radyoyê bînin xwarê, radyoya ku bûye zirneya faşîzmê. Lê kerwan pêşî bê bûyer wê pêş ve here. Li Mergehmedê komên xweser wê berikan bireşînin, bibarînin ser mirovan. Xwîn wê were rijandin, mirov wê li ber xwe bidin, her çendî xwîna sora ku erdê me şuştî, wê birje.

Mirovên tiştêkî weha nedîtî dibêjin, **"Xwedayo, ma me dê rojên weha jî bidîtana"**, hinek dibêjin, **"Cara yekemîn e li Kurdistanê giyan bûne xemla gerrillayan."** Li ser axên ber bi azadiyê ve diçin, mirin dimire li ber mirinê. Herkesek bûye kêra, ku wê di dilê dijminî de biçike û here xwarê.

Her kesek dixwaze xwe nêzîkî Vedat bike. Lewma mirov ketine nava keftûlafteke mezin. Heke niha Vedat bana yê diaxîfî, bê guman wê bigota, **"Nekî, hûn berê mirovan didin mirinê, di vê hûn bişî û serê dijminî bipêrçiqînin."**

Di kolanên Amedê de mirovan kulmên xwe guvaştine, tevî bangîna dirûşmeyan. Komên mirovan ên îşareta serfiraziye çêdikin, her zêdetir dibin. Vedat jî di rûyê wan de dikene û dibêje, **"Bi dîlan û govendê, bi tîlîliyan em diçin ser mirinê."** Roj bibû roja mirovên Kurd, roja serbilindî, dilxweşî û rûmetê.

Bagera evîne vedigire dilê her kesekî

Li meydana îstasyonê mirov dîtin, ku polîsan hemû rîyên derdikevin meydanê girtine. Li paş barîkatên polîsan bi hezaran mirov kom bûne. Zorê didin xwe, ku bi hewla xwe barîkatan bişikênin. Dem bi dem şerê polîsan dikin, bi dilên xwe yên birîndar, bi bagerên evîna xwe, ku vegirtine bi hisreta Vedatê xwe. Teviya Amedê raperîbû, li ser lingan bû. Mirov dibezin û hedar bi wan nakeve. Çîngîniya erdê ye, ji ber dirûşmeyên weke, **"Vedat ne mir e"**, **"Bijî PKK"**, **"Bijî Serok APO"**, **"Bijî Kurdistan!"** Mirovan navgîna ku cendek têde bûn xistin nava xwe. Weke ku hembeş bikin meşîyan meydana. Girsên gel bi şahîya serîhildanê rabûbûn dîlana şahiyê. Beza mirovan bê dawî bû. Mezinahiya hîma girsên gel li ber çavan bû. Bagera evîne dilê her kesekî xweş û tîjî kiribû. Di dawîya hisreta hezaran salan de, şahîya mirovan laş û beden direlland ji ber evîna ve çendê pîroz û buha.

Meydana îstasyonê di çend kêliyan de tîjî bûbû. Cendekê Vedat, ku bi ala ERNK habitû pêçan, derbasî hewşa mizgeftê kirin. Piştî silava bîranînê, mirovan xwepêşdana xwe bi şahiyên mezintir domandin. Di rê de ji hoparloran pîrs dihat kirin, **"Vedat li ku ye?"** Bi dehhezaran mirov bi hev re bersiv didan û digotin, **"Vedat li vir e, di dilê me de ye!"** Amed dihejiya.

Mirovên li pişt barîkatan şerê hêzên dijmin dikirin. Dixwestin xwe bigihînin kerwanê. Mirov

mîna lehiyê û laletê diherikîn. Car bi car kevir û kuç difirîn, di baniyan de direqîşîn.

Li Deriyê Ruhayê zarok keviran diavêjin komên teybetî, ku xwe li ser bircan kiribûn kozan. Mîna mişkan direvin û dikevin nava qulan. Hezarên ji Deriyê Ruhayê derbasî nava Surhan dibin, bi keviran dimeşin ser leşker û polîsên rîya Mergehmedê girtibûn.

Çendî mirov nêzîkî goristana li Deriyê Mêrdînê dibûn, şîna mirovan mezintir dibû, ji ber ku wê xatirê xwe ji Vedatê xwe bixwestana, ango kêliya ji hev dîrketinê nêzîk dibû. Ev jî dibû, ku dilê mirovan, germiya dilê mirovan bêhtir bikele. Komên xweser dibûn nişaniyên kevirên kolan. Ji kolan, ji malan jin û zaro avê dikişînin, ji hezaran re, da dilê xwe hindekî henik bikin, têhniya xwe derbas bikin. Li ser banan komên mirovan... xwe dane tîlîliyan. Weke ku gerrilla lêdixe, Kurdistanê avadike.

Li sêçîva Deriyê Mêrdînê, panzêran, komên xweser û hêzên çalakî rîya taxê girtibûn. Ketin ber keviran. Li ser surhan jî komên taybetî di kozan de bûn. Bi carekê destpêkirin ku qurşînan bibarînin. Demeke dirêj dengê çekan nesekîn. Gelek kes birîndar ketin, wan bi ambulansan rakirin nexweşxaneyan. Lê polîsan nedihîşt ambulans ji derbas bibin. Birîndaran bi zehmetî kirin ambulansan. Dengê berikan ji ber guhan derbas dibûn. Gelek rojnamevan jî hebûn, xwe rûdevkî avêtibûn erdê. Piştî demekê, ku bédengî hatî, mirov dişa berê xwe dan Deriyê Mêrdînê. Diyar bû ku hejîmara şehîd û birîndaran bilind e. Hêzên dijmin ji çiyê mirovan avêtibûn xwarê û wan dabûn ber fişekan. Lê belavbûn nedibû, şopên tirsê nebûn. Li bervajîya vê, kulmên mirovan diwartir hatibûn guvaştin û mirov dimeşîyan goristanê.

Li goristanê Vedat, bi dirûşme û tîlîliyan, bi axiftinên Kurdî, di dilê mirovan da cihê xwe girt û kete axê. Paşê tevî xwendina **"Ey raqîp"** mirov rabûn silava bîranînê. Êdî mirov dê vejeriyan. Ji Deriyê Mêrdînê dê derbasî nava bajêr bûbûyana. Lê ji Surhan dişa barana qurşînan destpêkir. Pêşîya goristanê zivirî qada cengê. Ji aliyekê panzêr, ji aliyê din helikopter. Ji aliyekê bombeyên mijê, ji aliyê din bombeyên barandîna rondikên çavan. Çav çavan nedidîtin. Lê dişa ji girsên gelî serê hedara xwe girtibûn.

Hêzên dijmin, bi panzêran dan nava mirovan. Kesên digirtin, dirêjî erdê dikirin û li ser wan hildipîşkin. Hinekan ji kendalan diavêtin jêrê. Ev dîmen bi gelek saetan doma. Di nava bajêr de jî şer, cih bi cih didoman, heya derengê şevê Amed hîna qada cengê bû.

Paşê hêzên dagîrkeran berê xwe dan nava bajêr. Kî li ser rîyan didîtin, razandin ser rîyan, weke ku dixwestin wan bikujin, ew dihingavtin. Paşê wan digirtin û dibirin.

Ji roja 10'ê Tîrmehê pê ve, êdî mirovên li Amedê gelê Kurdistanê, tenê çêla SERÎHILDANA AMEDÊ dikirin, ew serîhildana mezin û dirokî. Her kesek hevûdu pîroz dikirin, ji hev re serîhildanê digotin. Destkar ne bi dilxweşîya xwe deriyên dikanên

xwe vekirin, lê tenê li ser serîhildanê dipeyivîn. Bajarê Amedê demeke dirokî jiya bû, gelê Kurdistanê jî dest bi jiyaneke nuh kiribû. Êdî dirok li Kurdistanê, ji vê rojê pê ve hatibû veguhastin û tîrêjên ronahiya beyaniyan, ji çiyên xwe dabûn bajaran. Dîroka reş û tarî, êdî geş û ronahî bûbû. Mirov dilxweş bûn, bi şahi, eşq û kêf bûn...

Destkar û dikandar dergehan anîn xwarê

Ji roja 10'ê Tirmehê heya roja 15'ê Tirmehê, ji bo protesto kirina kuştina Vedat AYDIN, protesto kirina êrişê dagîrkeran li ser gelê li Amedê û piştigiriya serîhildana Amedê karker, şofor, dikandar; bi hezaran destkarên Kurdistanê deriyên kargeh û firotgehên xwe anîn xwarê. Bi carekê Kurdistan kete nava greveke gelemperî. Karker neçûn kar, gundî û pale neçûn nava bexçê û zeviye xwe, şoforan navgînan xwe rawestandî, memuran karê xwe nekirin, destkar û dikandaran deriyên dikanên xwe girtin. Navçe û bajarên tevî ve berxwedanê bûn ev in:

Amed, Milazgir, Kop (Bulanik), Erxeni, Êlih (Batman), Bismil, Farqin (Silvan), Licê, Çinar, Hezro, Hênê (Hani), Pasûr (Kulp), Nisêbîn, Kosar (Kiziltepe), Kerboran, Hezex (Îdil), Mûş, Tûx (Tatvan), Bêdlîs, Gûmgûm (Varto), Girgê Amo (Silopî), Midyad, Pîran (Dicle), Qilaban (Uludere), Cizîra Botan. Tev bi hev re 25 bajar û navçe.

Nisêbîn raperî û serî hilda

Roja 13'ê Tirmehê ji bo piştigiriya serîhildana Amedê, gundiye Nisêbînê xwestin bimeşin bajêr. Hêzên dagîrkeran rabûn hevar û alarimê, barîkatan danîn pêşiya wan. Bi hezaran yekeniye komên taybetî û hêzên çalakî di Nisêbînê de hatin komkirin.

Gava gelê Nisêbînê agahdar bû, ku gundî nikarin werin, 500 jin bi alên ERNK dest bi xwepêşdanekê kirin. Biqasî 500 metran meşiyên, lê komên xweser rîya wan birrîn. Berikan berdan hewayê. Jinên dimeşiyên belav nebûn, lewma hêzên dagîrkeran dest bi êrişan kirin. Bi binkên çekan li wan xistin. Jin bi dar û keviran bersiva wan dan. Ji herdu aliyên gelek mirov birîndar bûn. Paşê milîsên gel xwe livandî û bi çekan êriş birin ser hêzên dijmin. Şerê çekdarî heya 22'ê şevê doma.

Piştî niv-saetê ji taxên din dengê çekan hatin. Saet 23.15'an, gerrilla agir berdan avahiya hukumetê û bombe kirin. Avahî bi tevayî hilweşî û şewitî. Bi şev leşkeran avêtin ser malan û hinek jin girtin.

Roja dûv re, diyar bû, çima gundî nekarîne werin Nisêbînê. Gundiye Omeriyan heya gundê Kertwînê meşiyane. Yekeniye leşkerî pêşiya wan girtine. Lewma jî 10 hezar gundî, xwepêşdana xwe li Kertwînê heya evarî domandine.

Di wê rojê de şoforan jî hemû navgînan rawestandî. Xwediye kamyonan, bi kamyonên xwe rîya Nisêbîn û Cizîra Botan ji bo du saetan girtin û weha protestoya xwe bilind kirin.

Roja 14'ê Tirmehê jî gundiye

Hezexê meşiyên ser navçeyê. Di wê rojê de gundiye Nisêbînê yê destî jî xwestin mîna gundiye Omeriyan bimeşin. Lê yekeniye leşkerî rîya herdu komên gundiyan jî birrîn. Herdu komên gundiyan li ber xwe dan û xwepêşdanên xwe domandin. Di bûyeran de, li Hezexê dora 40 welatparêzî hatin girtin.

Roja 14'ê Tirmehê bêdengiyek xwe dabû Hezex û Nisêbînê. Roj, "Roja Rumeta Netewî" bû. Dagîrker ditirsîyan ku gerrilla wê êrişan pêkbin. Di suka Nisêbînê de bilî zarokan çî kesek di kolanan de nebû. Zarok heya evarî strana, "Mezin APO... bilind APO" xwendin û Nisêbîn hejandin.

Gundiye Cizîra Botan meşiyên

Roja 13'ê Tirmehê gundiye Cizîra Botan berê xwe dan bajêr. Gundi peya û bi troktorên dabûn ser rê. Pêşî rîya Cizîra Botan û Nisêbînê birrîn. Bêhtirî du saetan li wir xwepêşdana xwe bilind kirin.

Gundi xwe li nêzikê gundê Baziftê kom kiribûn. Di gel jin û zarokan bêhtirî 10 hezarî bûn. Gava leşker ketin pêşiya wan, meşa xwe domandin. 15 km nêzikê Cizîrê bûn û êdî nekarîn pêşvetir herin. Dirûşmeyên, "Bijî PKK", "Bijî Kurdistan", "Şehîdên me ne mir in" bangîn. Di destên wan de wêneyên Serok APO, şehîd Hemza û Bêrîvanê hebûn. Kalan gopalen xwe li serê leşkerên dijminî dihejandin. Di navbera gundiyan û komên xweser de car bi caran şer jî çêbûn. Çî kesek dev ji berxwedana xwe bernedida. Lê ji ber ku pêşiya wan hatibû birrîn, nekarîn xwe bigihînin Cizîrê.

Kurdên li Konyayê meşiyên

Ji bo piştigiriya serîhildana Amedê, roja 14'ê Tirmehê bêhtirî 1.000 Kurdên li Konyayê, Kurdên ku berî niha bi sed salan hatibûn koçber kirin, meşiyên. Di destên wan de alên ERNK hebûn û dirûşmeyên weke "Bijî PKK", "Bijî Serok APO", "Lêxe gerrilla lêxe, Kurdistanê ava-ke" bangîn. Hêzên dijmin êriş birin ser wan. Di encama şerê derketî de li dora 135 welatparêzî hatin girtin.

Her di vê rojê de li bajarê Amedê bêhtirî 300 ciwan xwepêşdanekê milîtan pêkanîn. Li taxa Mergehmedê agir berdan rîyan û rê ji navgînan re girtin. Dirûşmeyên, "Bijî PKK", "Bijî Serok APO", "Kurdistan ji faşîzmê re wê bibe goristan" bangîn. Di destê wan de dirûşmeya "Yek ji me dimire, hezar çêdibin -ERNK" hebû.

Her weha, li bajarên weke Adana, Mersîn, İstanbul, İzmir, Mazra (Elazığ), Ruha, Dilûk (Antep) û Êlihê (Batman) jî hinde bûyer û xwepêşdanên piştigiriya serîhildana Amedê çêbûn. Li derveyî welat jî pêşemin li Bajarên Ewropî, bi hezaran mirovên welatparêz xwe dan livbaziyan û êrişî balyozxaneyên dewleta Tirk kirin û ziyan gihandin wan.

Xwendevanên hêja, Ji ber tengasiya di rûpelan de, em ê nûçeyên gerrilla di hejmarê pêş de belav bikin.

Enîşka Rêzimanî

S. Biçûk

Xeleka -V-

Zêder

Çiya yek ji pîrozayîyên gelê Kurdistanê ne. Îroj, mîna hemî koçberên dirokî, çiyayên Kurdistanê bûne bargehên gerrillayên me yê leheng, ku şerê serxwebûn û azadiyê yê pîroz dibin pêşengiya Partiya Karkerên Kurdistanê de birê ve dibin. Her weha bav û bavpîrên me jî, di demên zor û tengasiyan de, xwe dikişandin çiyên û serî didan berxwedanê, ji bo parastina hebûn, ziman û diroka xwe û hemî teybetiyên xwe yê netewî.

Îroj, şoreşa Kurdistanê ya nûjen xuya kiriye, ku çiyayên me ne tenê ew parastgehên pîroz in, lê belê kelehen berxwedanê ne jî, ji bo pêkanîna êrişên serkevtinê, ber bi avakirina Kurdistanê-ke serbixwe û aza ve...

- 1- Koçberên dirokî
- 2- Gerrillayên me
- 3- Şerê serxwebûn û azadiyê yê pîroz
- 4- Pêşengiya PKK
- 5- Dîroka xwe

Dema, em van çend hevokên ku di rêzên jorîn de hatine weşandin berçav bikin, em weha dibînin:

Hevoka yekemîn ji du navan saz dibe: "Koçber + Dîrok", lê bêjeya "ên" girêdanek di nav wan de çekiriye û dide fahmkirin ku gelek koçber bi vî rengî derbas bûne. Her weha hevoka duwemîn jî, ji navekî û bernavekî hatiye sazkirin: "Gerrilla + Me." Bêjeya "ên" diwa wan bi hev ve girêdide û dide nasîn ku, gelek gerrillayên me hene. Em dizanin ku "koçber" mêza ye, ji ber ku em dibêjin: Koçbera hovitiyê. Lê bêjeya "gerrilla" nêr jî û mê jî dibe. Em dibêjin: "Gerrillaya ARGK" yan jî "Gerrillayê ARGK."

Di encamê de tê nasîn ku, bêjeya "ên" ji bo koma "pirjimarên", her du babetên "nêr û mê" tê bikaranîn.

Hevoka sêwemîn em dikarin bikin du parçe. Parçeyê yekemîn ji du navan saz dibe: Şer + serxwebûn û azadî. Parçeyê duwemîn, ji nav û rewşekê saz dibe: Şerê serxwebûn û azadiyê + pîroz. Di her du caran de jî bêjeya "ê" girêdanê di nav wan de çêdike û dide nasîn ku "şer" tek e "yekjimar e" û nêrza ye. Tê nasîn ku "ê" ji bo nêrzayê yekjimar tê bikaranîn.

Hevoka çaremîn: Pêşengiya PKK. Ji rewşekê û navekî hatiye sazkirin, bêjeya "a" girêdanê di nav wan de çêdike: Pêşengî + PKK. Dide nasîn ku pêşengî tek e û mêza ye. Her weha: Dîroka xwe, a, dirok... bi bernavê xwe dide girêdan û dide nasîn ku dirok, mêza ye û yekjimar e.

Tê nasîn ku bêjeya "a" ji bo mēzayê yekjimar tê bikaranîn.

Ev bêjeyên li jor hatin jimartin: **A, Ê, Ên**, zêder ji wan re tê gotin. Em dikarin di encamê de bêjin: Zêder bêjeyeke biçûk e, du navan yan navekî û rewşekê yan jî navekî û bernavekî bi

hev dide girêdan û tibab (**jimar**) û babeta "nêr û mē" van nav û rewşan dide zanîn. Hevok her dem bi zêderê re tê tewandin.

Zêder di zimanê Kurdî de du beş in

a- Zêdera pendî: A, Ê, Ên.

b- Zêdera nependî (nediyar): Ek, Eke, Ekî, Ekê, Ne, Na, In.

Zêdera pendî (diyar): Ev zêder navekî yan rewşekê bi tenê, ku em baş nasdikin, berçav dike û babet û tibabê wan dide nasîn. Dema em dibêjin: "Dîroka me." Em li ser dirokeke nas diaxifin, ku ew dirok, a gelê Kurdistanê ye. Zêdera "e" jî dide zanîn ku ev dirok tek e û mē ye. Zêdera pendî di zimanê Kurdî de ev in:

A: ji bo mēzayê tek (yekjimar) tê bikaranîn.

Nimûne:

Gula Sor: Em dizanin li ser kîjan gulê diaxifin. Ango gula ku ji hêla me ve tê naskirin. Bêjeya "a" jî, girêdanê di navbera navekî "Gul" û rewşekê "Sor" çêdike û dide zanîn ku guleke bi tenê ye û mē ye.

Şoreşa Kurdistanê.

Pênivîsa min.

Ê: Ji bo nêrzayê yekjimar tê bikaranîn

Nimûne:

Çiyayê Cûdî

Dilê min

Agirê Newrozê

Di van hevokan de jî "ê", "çiya û Cûdî", "dil û min", "agir û Newrozê" bi hev ve girêdide û dide xuyakirin ku bi babetê xwe nêr in û bi tibabê xwe yekjimar in (tek in). Her weha em dizanin ji çiyên kîjan çiya ye, ji dilan kîjan dil e û ji agiran kîjan agir e.

Ên: Ji bo koma her du babetan "nêr û mē" tê bikaranîn.

Nimûne:

Golên xwînê

Gorên şehîdan

Gayên cot

Birayên delal

Gol, Gor, Ga, Bira: Ev nav ji hêla me ve tê naskirin û "ên" dide zanîn ku ji yekê zêdetir in. Lê hinde ji wan nêr in û hinde jî mē ne.

Dema dawîya bêjeya pêşîn tîpeke dengdar be, tîpa "y" dikeve navbera zêderê û wê tîpa dengdar.

Nimûne:

Gerrillayên ARGK

Çiyayê Cûdî

Xameya min

Bêjeyên mîna: Dê, Rê... bi zêderê re têne tewandin û dibin: Di, Ri... em dibêjin:

Diya şehîd

Riya welat

DI HEJMARA BÊ DE: Zêdera nependî (nediyar)

Ferhengok

Beze: Guneh, Sûc, Tewan. Gelek dikare bibez e, Bezok.

Bestin: Girêdan, Şidandin, Hişkbûna xwînê.

Beşbeş: Parçe parçe, Li hev parkirin.

Beşdargeh: Şerîke, Hevpargeh.

Berkarkirin: Tiştê mirov xerc bike, Em êzingan dişewitînin, Êzing tîn berkarkirin, Berkarber, Berkarvan, Hemî hêza xwe berkarbike, (Müstehlik), Xerckirin.

Berkarhênan: Tiştê mirovkar pê dike, angokarekî pê dimeşîne, (İstixdam, İstîmal).

Belaş: Bêmaf, Bêheq, Bêpere, (Mecanî).

Belx: Tiştê li binê firaxan digire yan xwe berda be binê avê.

Belsa: Belge, Delîl, İspat, (Birhan, Müstenid, Müstemsik).

Belkename: Şihade, Diplom.

Belew: Zana, Zanyar, Pispor.

Belindan: Sozdan, Mirov xwe bi sozekê ve girêbide.

Belînder: Kesê karekî bi qubale bigire (Mûte'ehid).

Bendîvan: Natûrê zindanê, (Seccan).

Benzîngeh: Cihê firotina benzînê.

Beng: Heşîş, Efyon.

Behane: Mirov tişteki dide ber rûyê xwe, da ku ji tişteki din xelas be, (Hicet, İzir).

Behre: Xweşî, Fêde, Sûd.

Buhuşt: Cinnet.

Beyar: Erdê bej û ne çandî, (Bûr).

Beyt: Çirokeke dirêj, Efsane.

Beyn: Çax, Wext, Kat, Zeman.

Bersiv: Cewab.

Bersivdan: Pirsîyarkirin, İfadekirina kesekî li cem hakim, yan jî li cem polîsan, (İsticwab).

Berdeliv: Gerav, Derav, (Xeliç, Golf).

Berebab: Nîfş, (Cil).

Buha: Nirx, Qîmet, Mafê tiştan.

Bemcûre: Bempêye, Bemçeşne, Bemregen-ge, Bemşeweye, Bi vî rengî.

Silavek ji paytexta berxwedanê, Amedê re

Diyarbekrê!

Ameda Bazê, bavê Gernas, lawê Dostik. Dayîka Dr. Fûad, Şêx Seîd, Mezlûm, Hayri, Kemal, Akif û Ferhedên nemir!

Paytexta berxwedanê, sem-bola kesê ku tu caran li hemberê stemkariyê xwe naçemîne. Ey wateya jiyanê ya rasteqîn û durust! Hêrsa te rabûye, xwîna te dikele, ji lew re mîna her carê tu tariya ezmanan bi girgînûna xwe diçirîni.

Di rêveçûna dîrokê de te gelek caran piştî dagîrkeriyê qurifandîye. Hîna jî hêrsa te daneketiye. Hîna jî xwîna di herdu çavên te de nemîçiqiye.

De lêxe dayîka lehengan!

Dema ku dîlopek xwîn ji çavên te ditên xwarê, bi sedhezaran, bi milyonan keç û kur, bûk û zava, kal û pîr, ji 7 salî heya bi rihispiyên ku te di hembêza xwe de mezin kirine, radibin ser piyan û weha bang dikin: **"An Kurdistan an neman!"**

Ev e, te dîsa serê xwe hilda. Belê, hedara te di nava xelekên koletiyê de nayê. Lê em; em dikarin bi vî nîvîsoka xembar bersiva te bidin? Gelo, em ê bikaribin qerîna te ya azadiyê li ser vî rûpelê şîrove bikin? Bawer nakim, çûku di cihanê de tu kela pîdarî û raperîne yî. Ji lew re sed nîvîsok jî nikarin bersiva serhildana te bidin. Çawa be û çendî hêz di damarên me de heye em ê bê dudilî gava xwe bavêjin û dilê xwe heya ku ji dest me were ji te re bikin qurban.

Em bi gorî, Diyarbekr!

Bişoreşe, bigingire... bila her kes bibîne çawa dayîka şehîdan heft û tola lawên xwe hiltîne. Tu dîrokê nûjen dikî Amedê! Birûpelî rûpelên jiyana xwe ya dîr û dirêj, xêzeke sertewandinê jî dîsa di nava temenê te de nîn e. Heya ku dilê te lêdaye, heya ku xwîn di hinavên te de hebûye û heya ku nav li te maye, te li ber xwe daye û ji mirinê re gotiye: **"Bimir! Tu bi min nikarî, tu nikarî min bitirsînî, ez ji bêtarên erd û ezmanan netirsiyam. Bimir, bitemir, ez ji bo ku gelê Kurd zindî bimîne jîyan dibim..."**

Belê, tu xayînga "Kela Dimdimê" yî Diyarbekr! Tu qilçix û tûka di çavên dagîrkeran de yî. Li aliyekî dibêjim: **"Her bijî Diyarbekr!"** Li aliyê din jî dilê min dişewûte, êdî nema dikare vî nemirovahiya ku tînin serê te hilgire. Tu nema ku sîng biqelişe û dil bifire. Kezeba min bi ciwanên ku ji bo bejn û bala te bûne qurban, disoje. Lewma hinde caran ji hêrsan re dibêjim: **"Wey tu nizanî çawa bibî! Kanî camêrên mîna Mezlûm, te ew bi ku ve birin, çawa dilê te hilgirt tu wan di nava parsûyên xwe de veşêrî, çawa û çawa te di zindanê de giyana wan ji xwe re bir?"** Lê hema, ez nikarim xwe li te bitingîjînim, nikarin bi te bixeyîdim, çûku tu serbilindî û serfiraziya me yî. Tu rûpela dîroka me ya sipî, gewr û rûmetdarî. Tu ji bo me her tişt î.

Hêlîna lehengan!

Ne ji niha ve tu hewqasî cegermend û qehreman î. Na, dîroka gernasîya te xwe bi sedsalan dirêj dike. Te di zikê dîrokê de rûpeleke taybetî ji xwe re vekirîye. Ne tang û topên dijmin û ne jî dirindiya demê, tu tişt nikare piştî te bide erdê û lê siwar be. Heke tu destûrê bidî, ez dixwa-

zim bizanibim herî vî bi "66" salan çî hate serê te. Ez hewqasî dîr venagerim, gelo sala 1925'an te bîra te?

Tu ji min çetir dizanî ku serhildana Şêx Seîdê Pîranî çawa destpêkir û çima xwe negihand serkevtinê. Ez divê nabinim ku egerên (sebebên) tîkçûnê yekoyeko binivîsim.

Li vir ez ê te vegerînim ber deriyê herdu mehên Nisan û Gulana 1925'an. Ew her du mehên ku te tîde gelek endamên

civaka xwe yê canfîda, di serî de Şêx Seîd û Dr. Fûad hembêz kirin. Mîna 1980'î - ... hingê jî hovîtiya karbidestên Tirk heya dawiyê bilind bû. Hingê jî birrek ji girsên gelê Kurd hilanîn. Ax!... Zevî, dar û berên gundiyan Kurd şewûtandin. Heya ku hêza wan Kemalîstan hebû, rabûn ser piyan û mîna hovan xwe ajotîne ser me. Qira me anîn dayîka min! Lê dîsa jî em gilî û gaziyan xwe, tu caran ji dijminan nakin.

Di Nisana 1925'an de, "Mehkemeya Îstiklalê" ya ku dijmin taybetî ji bo me vekiribû. Biryara daleqandîna Dr. Fûad girt, ji ber ku ew di riya damezirandina Kurdistanê serbixwe de endamêkî çalak û jîrek bû. Serokê dadgehê Mezher Mûfî dibêje Dr. Fûad: **"... Li gora ku ew nivîs dibêje, tu bûye sedema xwînrijandîneke betal, tu kesekî tewanbar î. Ji lew re divê tu toleya sîcê xwe hilgirî..."** Dr. Fûad serê xwe hildide û bi dengêkî stûr dibêje serokê dadgehê: **"Ez xwediyê wê mîraniyê me..."** (Îstanbul, 19.4.1925)

Belê, Dr. Fûad bê serîçemandin xwedî li wê mîraniya xwe derket. Tu caran tova tîrsa jî kendirî sêpiya daleqandî de dilê wî de cih negirt. Tu caran jî "Mehkemeya Îstiklalê" ya sexte, ku divê ew karbidestên hov di wê dadgehê de bihatana pirsîyarkirin. Lê dîsa jî ev in dadgehên serxwebûnê yê gelê Kurdistanê, yê şoreşgerî, biryarên ku "tewan û tole" didin ber çavan, li dar in. Heyfa 1925'an û şehîdên din hiltînin.

Li ber kendirî groverî, ya ku heya dawiyê nemirovahiya dijmin xwe di nava tayên wê de veşartîye, Dr. Fûad li hawîrdora xwe meyzand, li kendirî nihêrî, ji şabûnê re dil rabû, çend dîlopek hêstir ji çavan hatine xwar. Çûku roja ew lê digeriya, roja rûmetê ew roj bû. Bi dengêkî bilind diqire û bang dike: **"... Baweriya**

min heya dawiyê heye ku, wê ala serxwebûnê li ser vî xakê pêlbide. Tevî ku em niha tîne daleqandin jî, wê rizgarî pêk were..." (Ji bo Kurdistan, Bîranînên Zinar Silopî)

Belê, gula biharê, Diyarbekra dîlovan! Te bi lîlî û zilxitan, bi hêstirên çavên kildayî, bi destaneke lehengiyê, lawê xwe Dr. Fûad da ber dil û heya ku dilê te vehesiya tu bi serde girîyayî.

Lê hîna hêstirên te zuha ne-bûbûn, "Mehkemeya Îstiklalê"

gundan û li pêşîya çavên bav û diyan riswa kirin. Disa jî, heya ku dîlopek xwîn di canê me de hebû, me li ber xwe da û xwesiparî nepejirand.

Di nava her çar dîwarên zindanên ku dagîrkeran li ser sînga te ava kirine jî, em bazên aza bûn. Çendî ku birîn di canê me de kûr vedikirin, em hewqasî girgîn dibûn, dengê me dighîşt ezmanê heftan: **"An Kurdistan an neman!"**

Me li wir jî da şanîkirin ku, li kîjan derê dibe bila bibe, em ê berpirsiyariya tevgera rizgariya netewa Kurdistan bikin. Em heya dawiyê girêdayî armanc û şehîdên xwe ne. Em tu caran bi xweşiya xiyaretê ya sexte, ya ku dijmin di bin zorê de dida pêşîya me, nehatin xapandin. Me riya berxwedanê ji xwe re hilbijart û em heya niha jî li ser bîrê ve diçin.

Bûka biharê, xemla Newroza Mezlûmên Kurdistanê, Diyarbekr!

Wekî tu dizanî di roja 18.6.81'an de lawê te Mezlûm, rewşa wî ya fîzîkî ji ber zilm û zora ku lê hatî kirin, ne baş bû. Wê rojê ew anîn dadgehê. Tewan û sîcê wî yekoyeko xwendin. Wî bi bal-kêşî guhdarî dikir, çûku dizanibû ev danişgeh dîrokî ye û wê heya dawîya dîrokê zindî bimîne. Tevî ku êdî hestiyên canê wî lerizibûn jî, dîsa mîna pilingan bi serbilindiyeke mezin, pirsên dadgehê yê nemafdar dibersivand.

Di bersiveke xwe de weha dibêje dadmendê dadgehê yê bêdad û faşîst: **"Girînge hûn bizanibûn ku, ez tu caran vî dadgehê we û biryarên wê napejirînim. Tenê ez pêwîstî û rûmetekê didim zagonên dîrokê. Ez baş dizanîm ev dadgehê nemafdar, dîrokî ye. Û ji ber ku ez jî xwe li hemberê dîrokê berpirsiyar dibînim, ez ê bersiva pirsên wê bidin..."** Û **"...Em ne evîndarê xwînrijandinê ne, em naxwazîna xwîn were rijandin. Em jî mirov in, heya dawiyê em bi aştîyê re ne. Lê dema ku deselatiya me zorê bixwaze, em berî her kesî amade ne ku zorê bikarbînin. Divê hûn vî yekê deynî ber çavên xwe. Hezîkirin û kuştina însên jî hêla me ve, tu caran nabin bend ku em li dijî deselatiya faşîst zorê bikarbînin. Disa jî em berî her tiştî mirov in..."** (Pirtûka berxwedan jiyan e)

Kela mirovahiya, Diyarbekra çav belek!

H. Durmuş, şehîdê serxwebûn û azadiyê di dadgehê de mîna şêrekî birîndar radiweste, ne avukat û ne jî hakimên dadgehê yê faşîst, nikarin axaftina wî qut bikin. Bi saetan li ser tîkoşîna rizgariya netewa Kurdistan diaxifî, şîrove dikir. Armancên PKK û rêveçûna wê bi wan dîsa nasdan. Gelo, kî dikare Durmuşê her tim serî li jor, bide sekinandin! **"Wê Kurdistan bibê Vietnam duwemîn..."** û **"...Li ser gora min binivîsin: Ev deyndarê Kurdistanê ye!"**

Tu dikarî qehreman û serokên weha ji bîr bikî, Diyarbekrê!

Bîne bîra xwe enternasyonalîstê mezin, ê rûmetdar Kemal Pîr. Di roja 26.5.1982'an de, lehengê Tirk, endamê Komîteya Navendî yê PKK Kemal Pîr, li pêşîya dadgehê leşkerî ya faşîstan disekine, mîna serleşkerêkî payebilind li çavên wan dinêre û dibêje: **"... Ez baş tîdighêjim ku,**

tevî bê dadiya vî dadgehê jî, ev dadgeheke dîrokî ye. Ji lew re ez naxwazîm li hemberê dîrokê rastî veşartî bimînin... Hûn jî min dipirsîn, tu kesekî Tirk î, PKK jî rêxistîneke Kurdî ye. Te ji bo çî û bi çî awahî cihekî weha bilind tîde girtiyê? Ez dikarim bi kurtî bersiva we bidim. Heke PKK tevgerê nas-nyonalîst ba, bê guman min di nav de cih nedigirt. Ez heya dawiyê li dijî nijadperstiyê me. Min di PKK de tevgerê mirovahiya dît. PKK, rêxistîneke netewî û çînî ye. Li dijî dagîrkerî û faşîzmê rabûye..."

Ne tu, ne dîrok û ne jî neviyên li pêş, kes nikare van mîrxasan ji bîr bike.

Piştî gelek şehîdan, vaye te rewanpakbûna lawê xwe yê bi nîrx **Vedat AYDIN** jî bi rê xist!

Hîna rojê baskên xwe venekiribûn. Şefaqê ezmanê reş nederizandibû. Çivîk û bilibilan hevûdin rojbaş nekiribûn. Lê dijmin! Wey û wey, mirovahî li gel dijmin nîn e. Bi destên xwe yê bi qirêj **Vedat AYDIN** wenda kirin, dizîn, bi laşê wî listin, çitî kirin û... piştî zilm û zoreke nayê ziman lawê te bi **"Bijî sexwebûn, bîmre kedxwarî! An Kurdistan an neman!"** şehîd bû. Belê, bû mîvanê şehîdan.

Xwestin lawê te **Vedat AYDIN** bikin noker, bikin xîz û rûşê civakê. Ji lew re heya ku ji dest wan hat, bi hemû şeweyên îşkenceyê lêdan. Lê... tu lawê xwe baş dinasî. Ji ser şopa Mezlûman danegeriya, heya bêhna dawiyê, slogana **"Berxwedan jiyan e!"** di rûyê kontr-gêrîlla de mîna bomban dipeqand.

Lêxe Diyarbekra poz bilind! Bişoreşe û mîna şêran bihole ser dijminan. Netirse ji tang û topan, tu diya qehremanan î. Bi milyonan di gel te bi kevirkanîyan (berkenîkan), bi molotofan, bi çetîk, dar, ber, berçit û bastonên (gopalên) ku serê vî sefeqê qirgîn bûne, bi dil û can, amade ku mîna volkanan bi-teqin.

Vaye, em tu caran "ji ser a xwe danakevin." An em ê xwîna xwe tevî xwîna şehîdên xwe yê nemir bikin, an jî em ê ala serxwebûn û azadiyê pêl bidin. Em nikarin birawestînin. Ne yek, ne du, ne hezar û sedhezaran in. Em mîna lehiyan, mîna şit û şîqîniya birûskê xwe li eniya neyaran dixînin. Kî dikare xwe rabigre, kî dikare keleman li pêşîya me da-çikîne, kî dikare vî kerwanê me yê bi hêrs bitirsîne!

Em û tu her wekî giyan û dil in. Em bi ser Mezlûman de negirîyan, bi ser AYDIN'an de jî nagirî. Em bi lêdana dilê xwe tola wî hildidin. Em ji 7 salî heya 70 salî tev, bi hev re bang dikin: **"VEDAT ne mir in! Bijî Serok APO! Bijî Kurdistan!"** Bila dînya bibhîse, em çawa heyfa şehîdên xwe hiltînin. Bila rewanpakên nemir, serê goran biqelişînin û bibînin, em bi serhildana serxwebûnê **Vedat AYDIN** li wan dikin mêvan.

Bilîfîne Amedê, bila dijmin bi-qurçîfe, bila bizanibe, em ê bi zora van zend û bendan xaka welatê xwe ji wan qirêjan paqij bikin. Tu hêz li dinyayê nikarin vî meşa me birawestînin.

Her li pêş, can bi can, dil bi dil, em di gel hevûdin in, em ji bo damezirandina komara mirovahiya li Kurdistanê, amade ne...

Yekîtiya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistanê-YRWK Kongreya xwe ya Duwemîn Bestand

Yekîtiya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistanê, di rojên 22 û 23'ê Hezîranê 1991'ê de Kongreya xwe ya Duwemîn bi ser xîst. Kongre, bû bangeke xurtkirina yekbûna rewşenbîrên welatparêz û civandina wan di bin banê Yekîtiyê de.

Di nava biryarên kongreyê de, di serî de, van herdu tiştên li jêrê cihê xwe girtin:

- Şiyandina mesajeke piştigiriyê ji Sekreterê Giştî yê PKK Abdullah OÇALAN re.

- Şiyandina mesajekê ji Îsmail Bêşîkçî re û peji-randina endametiya wî ya şerefê di YRWK de.

Li jêrê em belavoka kongreyê bi tevayî diweşînin:

"Di bin slogana, "Di riya rizgariya netewa Kurdistanê de pêşvebirina çand, tore, wêje û zimanê Kurdî" de, di rojên 22-23'ê Hezîranê 1991'ê de li bajarê Bonnê welatê Almanya, Yekîtiya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistanê Kongreya xwe ya Duwemîn Bestand.

Di Kongreyê de bêtir ji 70 niwêner û mehvanên ji her çar perçeyên Kurdistanê, ji pirranîya welatên rojavayê Ewropa, ji Çekoslovakya û Gurcistanê, rewşenbîrên Kurd, amade bûbûn.

Li gora rojeveka gelekî dewlemend, kongre; bi nixandina rewşa konevani (siyasî) ya cihanê, herêma Rojhilata Navîn û Kurdistanê, dest bi karûbarên xwe kir.

Ji her demekê bêtir niha, Rojhilata Navîn û welatê me Kurdistan, bala awira gelemperîya cihanê kişandine ser xwe. Nemaze, piştî rawestandina şerê Xeliçê (Kendawa Farisî), domaneke nuh di jiyana gelên herêma de destpêkiriye. Mekanîzmeya nakokiyên bingehîn xwe livand û navenda şer derbasî welatê me Kurdistanê bû. Li hemberê êrişên împeryalizmê û dagîrkeran, berxwedana şoreşgerî ya gelê me bilind bû.

Împeryalizm vê rojê, bi azîneyên (metodên) êriş û zorba-zîyê dihajo ser gelên Rojhilata Navîn û bi navê avakirina "Sîstema Cihanî ya Nuh" li hemberê viyan û berjewendiyên gelan, radiweste. Nexasim, piştî iflaskirina sosyalîzmeya reel, împeryalizmê kariye Yekîtiya Sovyetî li dûv xwe bikişîne û durûtiya împeryalizmê êşkere û zelal bûye. Li hemberê rabûna gelan, bûye parastvanê rejîma Saddamê faşîst û fatureya şer avêtine ser piştê gelê me û bêtirî ji du milyon mirovên me ber bi mirinê ve hajojin. Belê di nava jî kes nikare bibêje, ku împeryalizm bi ser ketiye. Îroj gelên Rojhilata Navîn rabûne ser piyan. Şerên xwe yê mafdar; şerên rizgariya netewî û çinayeti bilind dikan. Împeryalizm ketiye nava rewşeka bêçaretîyê, ku qet nikare xwe jê rizgar bike. Di welatê me de jî, alozî û heriyekê weke li Vietnamê derdikeve pêşîya wê. Împeryalizmeya ku dibêje ezê çekan li cihanê kêmbikim, di civîna dawiyê ya NATO de, biryarên zêdekirina çekan li Rojhilata Navîn standiye.

Gelê me, di başûrê Kurdistanê de, piştî jarketina rejîma Saddamî, serhildanên serxwebûn û azadiyê bilind kir. Belê mixabin,

ji ber valabûna mezin ji aliye serokatîyê ve, nikaribû ji wê rewşê, sûdên mezin bigire û careke din rastê koçberî û qirkirinê bû. Bingeha vê yekê jî ew bû, ku serokatîya li wir, nikaribû li hevî û daxwazên gel xwedî derkeve û konevaniya xwe ya serbixwe ava bike. Lewma jî dirokê, careka din salên 1975 û 1988'an hanîn pêşîya me. Bi ser de jî hîna li ber serma û seqemê, ji birçibûn û belengaziye bi hezaran mirovên me dimirin. Sero-katî jî bi rengê ne bi viyana, ne bi bîr û baweriyên gel xwe havê-te hembêza dijminê faşîst, kete bazara kîrîn û firotinê, bû bingeha meşandina politîkayên împeryalizmê li ser Kurdistanê. Bi armanca avakirina asteng û aloziyan li pêşîya şerê serxwebûn û azadiyê, kete nava karvaniyeka ku piştî xwe dide plan û programên împeryalizmê. Niha jî hewl dide xwe, ku hêzeka dij-şoreşê pêşvebibe.

Yekîtiya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistanê, çare û riya rizgariya ji vê rewşê, weha dibîne: Giringe berxwedana gelê me bi hîm û hêzên xwe yê serbixwe, bi rewan û viyaneke aza dom bike û di riya serxwebûnê de gelê me, meşa xwe ya azadiyê bi biryarên xurt bidomîne.

Di demeke weha de, ku li başûrê Kurdistanê ev bûyer pêk dihen, li bakurê Kurdistanê gerrillayên şerê serxwebûn û azadiyê her rojekê hilgavtinên nuh pêk dihenin. Girsên gelî jî, li

hemû bajarên Kurdistanê, serhildanên xwe xurt dikan, ber bi serkevtin û serfiraziyê ve diçin. Dewleta Tirk ya faşîst, roj bi roj, di krîza aborî (ekonomîkî), ram-yarî (siyasî) û leşkerî de noqî dibe. Hemû dek û dolabên wê vala derdikevin. Li ser bingeha şerê çakdarî yê li bakurê Kurdistanê, yekîtiya gelê me jî dihe ava kirin; nemaze, ku niha sistema cerdevanan (çeteyan) dihilweşe û jî hev dikeve. Dewleta Tirk li vê dawiyê diha dixwaze manavreyeka nuh bike karê xwe; pêşemîn bi derxistina biryara "efû-yê" û bi deranîna "Zagona li Dijî Terorîzmê." Dixwaze şerê xwe yê taybetî li hemberê gelên Kurdistanê û Tirkîyê bi zagonî mafdar nîşan bide. Gelê me, bersiva van hemû keftûleftên faşîzmê bi xurt- û firehkirina şerê gerrilla, bi serhildanên gelî dide.

Kin were gotin, li her çar perçeyên Kurdistanê bîr û baweriyên serxwebûn xwaziyê xurt dibin. Gelê me ji xwe re tenê riya berxwedanê hîlbijartiye.

Kongreya ku platformeka rewşenbîrên welatparêz û şoreşger bû, platformeka xurt û bi kapasîte bû, bi giranî li ser rola rewşenbîrên Kurdistanê rawestî. Di kongreyê de cih, erk û delametên rewşenbîrên di nava şerê gelî de zelal bûn. Ev rastî danî holê, ku giringe rewşenbîr bikaribin xwe bixin dilê mirovên Kurdistanê û derdên wan binin ziman. Ji ber ku rewşenbîr ew mirov e, ku hemû zanyarî û karûbarên xwe bixe bin xizmeta gel; ew mirov e, ku ji bo gel û di nava gel de mezin bibe.

Weke di hemû şoreşên rizgariya netewan de, li Kurdistanê jî pêwîste eniya rewşenbîriyê bi eniya şerê gelî ve bibe yek. Pê-

Di kongreyê de, bi xwendina mesajên hatibûn hinartin û bi taybetî bi xwendina mesaja Sekreterê Giştî yê Partiya Karkerên Kurdistanê Abdullah OÇALAN, germiya welat xwe da hemû beş-daran. Gotinên mehvanên ku ji herêma Botan hatibûn kongreyê, bi baldarî hatin guhdar kirin û welê jî beşdar agahdarê rewşa gel û xebata li welat bûn.

Bi xwendina rapora xebatên YRWK ên du salan, gelek kêmanî zelal bûn. Bi rexneyên beş-daran perspektîvên pêşerojê û alternatîvên kêmanîyan hatin danîn.

Piştî xebatên komîsyonên cure-cure yê kongreyê, platform, derbasê wergirtina biryaran bû. Biryar, bi giranî li ser van xalên li jêr bûn:

jeya Kurdî ne, xwedîderketina li hemû berhemên rewşenbîrên welatparêz û belavkirina pirtûkên wan.

- Danîna têkiliyan bi sazi-yên navnetewan re ku piştigirî mafdarî û demokratîyê ne.

- Pêşkêşkirina alîkariyê ji radyoyên Kurdî yê li Ewropa re.

- Pêşxistina mekanîzmayên ragihandinê yê Kurdan, pêşkêşkirina alîkariyê ji kesên ku navgînên ragihandinê yê we-ke sinema, şano, rojnamegerî û hwd. pêşvedixin re.

- Piştigiriya şerê serxwebûn û azadiya Kurdistanê, danîna têkiliyan bi hêzên demokrat, pêşverû û mirovperwer re.

- Weşandina Kovara Rewşen bi rengekî periyodîkî, pêşvebirina formasyon û naveroka wê.

Her weha kongreya duwemîn bi tevayîya dangan biryar girt, ku bersiva mesaja bi rêz Abdullah OÇALAN were dayîn û were nîşankirin ku hemû beş-darên di kongreyê de, wê di xizmete gel û welat de heta dawiyê bimeşin. Li kêleka vê yekê jî, diha bi tevayîya dangan biryar hate girtin, ku bi navê platformeya kongreyê mesajek ji rewşenbîrê bi rûmet Îsmail Bêşîkçî re were şiyandin û ew endamê şerefê yê Yekîtiyê hate peji-randin.

Berî ku rojeva kongreyê bigihe dawiyê, ji hêla beş-daran ve komîteya kargêriyê (ji 9 kesan), ji bo redaksiyona Kovara Rewşenê jî komîteyek (ji 6 kesan) hatin hîlbijartin.

Kin were gotin, di vê dema pirr giring de, di encama xebatên beş-daran de, Kongreya Duwemîn ya YRWK, bû bilindahiyeka xebat û karûbarên bi nirx, bû bangeke xurt ji bo hemû rewşenbîrên welatparêz ku xwe di nava rêzên Yekîtiya xwe de kom bikin.

- Bijî tevgera serxwebûn û azadiya gelê Kurdistanê!

- Bijî Kongreya Duwemîn a Yekîtiya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistan!

23.06.1991

Yekîtiya

Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistanê-YRWK

- Xurtkirina aliye rêxistî-nî yê Yekîtiyê, avakirina saxên Yekîtiyê li pirranîya welatên Ewropa, xurtkirina têkiliyan bi welat re, avakirina komî-teyên mamostayan, doktoran, avukatan û hwd. di bin banê Yekîtiyê de.

- Parastin û pêşvebirina zimanê Kurdî, amadekirina pirtûkên dersê û ferhengan.

- Vejandin û zîndekirina dî-roka Kurdî, ji nuh ve weşan-dina pirtûkên klasîkî ku nir-xên giranbûha yê tore û wê-

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku bi çiyayên berfîn û rezên xwe yên kesk dihê nasîn

ERZINGAN

- I -

NAVÊ ÊRDIMA ERZINGANÊ JI ÇI DIHÊ?

Navê êrdimê yê kevintirîn **Zuhma (Suhma)** ye. Ev nav, di berhemên dîrokî yên Aşûriyan de cih girtiye. Navê **Erzinganê** jî, ji navê **Eriza** derketiye. Li vê êrdimê di demên kevin de bajarêkî bi navê **Eriza** hatibû ava kirin. Weke ku dîroknas bi me didin zanîn, bajarê **Eriza** li rojavê **Erziromê** û li keviya **Ava Reş** hatibû ava kirin.

Di salên paşê de **Tirkên Selçûkî** berê xwe dan êrdimê û bi cih bûn. Navê **Eriza** jî, guhartin û navê **Erzincan** lêkirin. Lê belê ev bûyer, tenê di pirtûk û nivîsên **Tirkan** de weha derbas dibe. Di demê de **Erzingan** di zimanê **Tirkî** de wergerî gotina **"Erzincan"** e.

Lê gelê me navê vê êrdimê, hîna jî **Erzingan** dizanê û dinimîne.

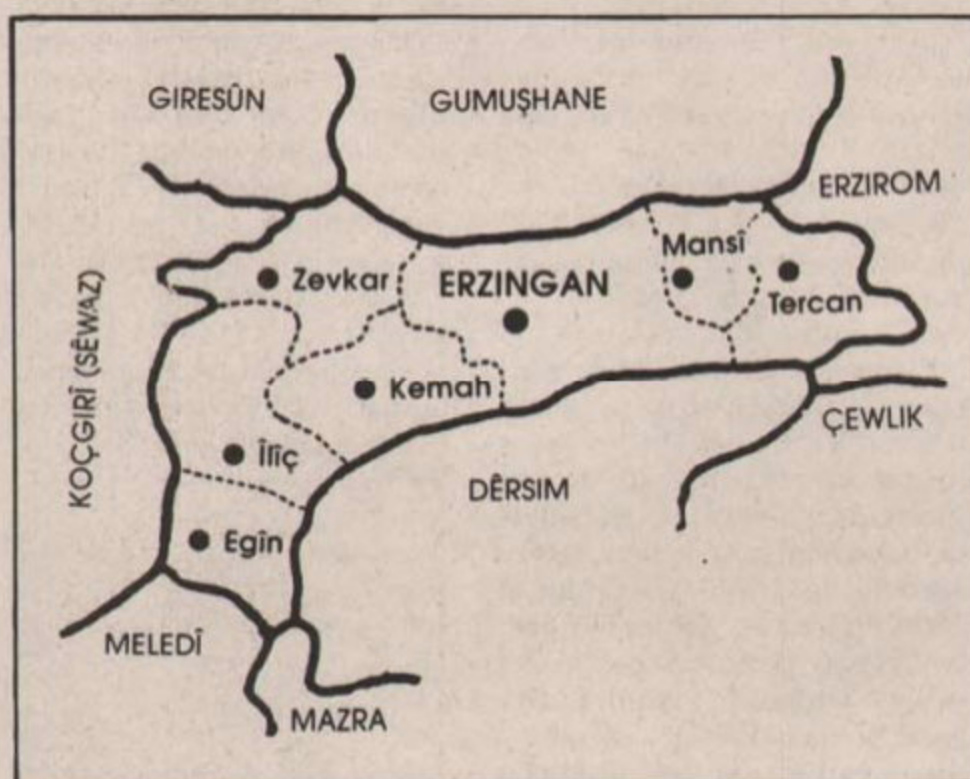
Gava **Skenderê Mezin** mir, qralên **Ermenîyan** li **Erzinganê** bi cih bûn. Li dîw wan jî, gelê **Pontûsî** bû hêzekî serdestê êrdimê. Paşê jî **Romayî** êrdimê ji destê **Pontûsan** derêxistin û bandûriya xwe pêşvebirin. Di sala 395'an de **împaratoriya Romayî** hilweşî. Bi vê hilweşînê **Bizansî** êrdima **Erzinganê** vegirtin.

Heya afirina **îslametiye** **Erzingan**, di navbera **Sasanî**, **Ermenî** û **Farisan** de çend caran dest guhart. Dor bi dor bandûrî wergerî. Di demên **berfîrehbûna îslamîyetê** de, êrdima **Erzinganê** jî aliyê **artêşên Emer** hate vegirtin. Lê piştî demekê êrdim, di sala 1071'ê de êrdim, rûberê dagîriya **Tirkên Oxuzî** bû. Paşê jî **Erzingan** bandûriya **êlên Tirkan** ên cûrbecûr jiya. Di dawiyê de êrdim, bi **serkevtina Siltan Yavuz Selîm** li **Çaldiranê**, kete bin doliwgeriya **Osmaniyan** de. Di dema **Cengê Cihanê** yê **Yekemîn** de êrdim, biqasî **salekê** û 7 mehan rûberê dagîriya **Çariya Rûsî** bû, lê di sala kete destê **Osmaniyan**.

REWŞA ERDNÎGARÎ LI ÊRDIMA ERZINGANÊ

Erzingan xwediyê erdekî biqasî 11.903 km² ye. Bi êrdimên **Kurdistanê Erzirom**, **Çewlik**, **Meledî**, **Mazra**, **Dêrsim** û **Koçgiri (Sêwaz)** (birekî ji **Sêwaza** niha), her weha bi êrdimên **Tirkiyê Giresûn** û **Gumuşhanê** re xwedî tixûb e.

Êrdima **Erzinganê** bi şiravên

Yekîtiya Sovyetî.

Bajarê **Erzinganê** yê niha nuh e. Piştî **lerzîna erdê (zelzele)** di sala 1939'an de ji nuh ve ava bûye. Di vê bûyera **erdhejînê** de, li derveyî çend **avahiyan**, bajar bi **tevayî hilweşibû**. 40 hezar **mirov** jî jiyanê xwe hunda kiribûn.

Gundên êrdimê, li ser xêza ku çiya û neval digihin hevûdu ava bûne. Ava **Reş** nevala me behsê kirî, dibirre. Li **başûrê-rojhilatê** nevala **kortik**, çiyayên **Dêrsimê Mûnzûr** û **Pilemorî** bilind dibin. Li ban û **bandavên** çiyayê **Mûnzûrê** havîn û **zivistanan** berf heye. Di havînan de **mirov hildikişin** **bandevê çiyê** û ji xwe re **berfê dihênin**. Gotina, **"Erzingana çiyayên berfîn..."** jî vê bûyerê

êrdimê, **darên telefûnê** yên li kêleka **riyan** jî bi **berfê** dihên **niximandin**. Lewma ji bo **dîk hiştin** û **parastina daran**, **lingên cûda** ji bo **destekê** dihên **danîn**.

Gava **mirov** di **ronahiya rojê** de **temaşeyê Rêbaza Kemahê** bike, **mirov dibîne**, ku **trênên** ji **wir derbas dibin**, **weke** ku **bikevin** **qûlekî** **latan derbasî** **bajarê** di **nevalê** de **dibin**.

Ji **çiyayên** ku **derdorê** **xemilandine**, **avên sar ên mîna sariya geşayê (bûzê)** diherikin **deştên êrdimê**. Ev **bûne bingeh**, da li vir **hilberîneke bexçevaniyê** were **pêşvebirin**. **Hirmî**, **şekok**, **karçik**, **sêv**, **tirh (tirî)**, **gilyaz** û **wîşne** **behtirîn** ji **hemû fêkiyan** dihên **hilanîn**. Di **serî** de **ev fêkî** li **êrdimê** **pirr in**. Li **êrdimê** **gelek tirh** dihê **hilanîn**. Lewma **Tirkan** navê **"Üzümlü"** (warê bi **tirh**) **dane qopaniya Cimînê (Uzumlu)**. **Fêkiyên** dihên **hilanîn**, **debariya êrdimê** bi **zêdeyî** bi cih dihênin. **Navçeya Eğinê (Kemaliye)** jî di **hilanîna fêkiyan** de **gelekî pêşveçûye**. Ev **navçe** jî **aliyê folklorî** jî, ji **hemû navçeyên êrdimê** **bêhtir** **pêşveçûye**. **Bazirganên** ji **Stanbolê** dihên **êrdimê**, **fêkiyan** jî **êrdimê** **dikirrin**. Ev **bazirgan** û **hinde bazirganên** li **êrdimê** **kredî** **didin gundiyan** û **wan** bi **îpotekan (hîpotek)** bi xwe ve **girêdîdî**. Bi **vî awahî** **berî salekê** **dest** û **zendên** **bexçevanan** û **xwediyên fêkiyan** **girêdidin**, **welê** ku **nezanibin** **çi bikin** û **her deyndar bimînin** û ji **bazirgan** (ticaran) re **bixebitin**. **Baqil** û **fasûliyên** **dermasyonî** yên bi **nav** û **deng** jî dihên **hilanîn**. **Bazirgan** van **dikirin** û **dibin** **bajarê Stanbolê**. Ji **wir** jî **difiroşin** **derveyî** **welat**.

Ajelvanî (xwedî-kirina **sewal** û **dewaran**) **bêhtir** li **zozanên** **bilind** **heye**. Her **salê** jî **derdorên Şawakê** **êrdima Dêrsimê** **goçer** **hildikişin** van **zozanan**. Li van **zozanan** **pêşemîn** **penîr** û **torak** **dihê çêkirin**, **her weha** **rûn** û **nivîşkê** van **zozanan** û **berhemên** **heywanî** **gelek** bi **nav** û **deng** in. Li **navçeyên** **Tercan**, **Mansî (Çayirli)** û **Eğinê (Refahiye)** li **kêleka** **ajelvanîyê**, **hilberîna zîreatê** jî **xurt e**.

Li **bajarê Erzinganê** **hema** li

her **şeqem** û **kolanekê** **dikanên** **dewlemend** **hene**. Di **pasajên** **baş** **jêr** de **vitrînên** **dikanan** **bala mirovî** **dikişînin** **ser xwe**. **Welê** **xweşik** in, **gava** **mirov** jî **ber wan** **dibuhure**, **mirov** **bê guman** **neçare** **dimîne** ku li **wan** **binêre**. **Vitrîn**, bi **karên** **dest** **ên** jî **paxirê** **çêbûne**, **xemilî** **ne**. **Berhem** **tev** **weke** **rengê zêrî** **dibiriqin**. **Ew** **motifên** ku **gelê Kurdistanê** di **ber**, **mehfûr** û **tiştên** **weke** **cawan (qûmaş)** de **bikardihêne**, di **van** **karên** jî **paxirê** de **jî** **hene**. **Karên** **paxirê**, li **gora** **daxwazên** jî **der** **ve** **dihên**, **dihên** **çêkirin**. **Ev** **berhemên** **hunera** **destan**, li **welatên** **derveyî** û **metropolên** **Tirkiyê** **dihên** **firotin**. Ji **ber** ku **gelek** **dihên** **heskirin**, **bazareke (sûk)** **mezin** jî **xwe** re **peyda** **dikin**. Lê **jiyana** bi **hezaran** **zarokên** **Kurdan** **ên** **van** **berheman** **diafirînin**, **ne** **we** **ke** **van** **berheman** **dibirişe** (**dibiriqe**). **Mirov** **bê** ku **bibin** **endamên** **sendikatan** û **bê** **sigorta** **dixebitin**. **Tev** **ketine** **ber** **însafa** **xwedanên** **desgehan** û **atolyeyan**.

Gava **mirov** **behsa** **xwêya** **baş** **bike**, **xwêyên** **golên** **navçeya** **Kemahê** **dihên** **biran**. Li **dešta** **Kemahê** **desgeheke** **karê** **beq** û **candarên** **mîna** **beqan** **heye**, **her** **weha** li **derveyî** **fabrikayên** **şekir** û **cawê** **hinde** **desgehên** **din** jî **hene**, **lê** **îndûstriyeke** (**sanayî**) **pêşveçûyî** **dîsa** jî **nîn e**.

Li **derdorên** **çiyê** û **deverên** **bilind**, **pêşemîn** li **navçeyên** **weke** **Tercan**, **Mansî** û **derdoren** **nêzikê** **navçeya** **Pilemorî** ya **Dêrsimê** **gel**, bi **zaravayê** **Dimilî (Zazî)** **diaxe**. Li **van** **navçeyan** bi **tevayî** **Kurd** **dijîn**. Li **navçeyên** **din** û li **deştan** **tevlî** **Kurdan** **gelên** **din** jî **dijîn**. **Kurdên** li **deştan** **dijîn**, **heya** **pîvaneke** **pêwîst** **rastî** **asîmîlasyonê** **bûne**. **Kurdên** li **deverên** bi **çiyân** **dijîn**, **hîna** **zimanê** **xwe** yê **zîkmakî** **dipeyivin**. Li **kêlekeke** **vê** jî, **adet** û **serpêhatî** **nên** **xwe** **yên** **netewî** jî **parastine**.

Ji **aliyê** **berhemên** **binerdî**, **êrdima Erzinganê** **dikare** **dewlemend** **were** **hesibandin**. Ji **bûjenên** **binerdî (maden)** yên li vê **êrdimê**, **pêwîsttirîn**, **krom e**. **Krom**, **bêhtir** ji **hemû** **bûjenên** **din** **heye**. **Krom** **bêhtir** li **derdorên** **navçeya** **Tercanê** **dihê** **derêxistin**. **Rezerveya** **kromê** li **vir** 1.528.000 ton e. Li **derdorên** **qopaniyên** **Gulasor**, **Ezena** **Rojhilat**, **Ezena** **Rojava** û **Sulu** jî, **car** bi **caran** **korm** **hatiye** **derêxistin**. **Perlit** jî **madeneke** **pêwîst** jî **yê** **êrdimê** **ye**. **Perlit** li **gundê** **Melan** **navçeya** **navendî** **dihê** **derêxistin**. **Ev** **bûjen** **xwediyê** **qalîteyeke** **baş e**. **Tev** bi **hev** re **rezerva** **heyî** 71.500.000 ton e. Li **derveyî** **van** **bûjenên** **binerdî** yên **pêwîst**, **hesin**, **manganez**, **mangezît** jî **hene**. **Her** **weha** **kehnîyên** **linyîtê** jî li **êrdima Erzinganê** **hene**.

Ji **komên** **axê** yên **pêwîsttir**, **tev** li **êrdimê** **hene**.

Ji **aliyê** **avahiyan** **dîrokî** û **xanemani** jî **Erzingan** **gelekî** **dewlemend e**. Li **Erzinganê** **gelek** **goreng**, **warşahî**, **germav** û **kehnî** jî **hene**. Li **gora** **demsalan** li **gorengan** **mirov** **vedihesin** û **sporê** **çêdikin**.

Li **Erzinganê** **klîmaya** **bejî** û **erdî** **serdest e**. **Zivistan** **gelek** **dijwar** **derbas** **dibin**. **Havînan** jî **germiyeke** **kelî** **heye**. **Klîma**, li **gora** **rewşa** **erdî** û **bilindahiyên** **cih** bi **cih** **cûdahiyên** **şanî** **dike**. Li **êrdimê** **mehên** **germtirîn**, **mehên** **Tîrmeh** û **Tebaxê** **ne**. **Mehên** **sartirîn** jî, **mehên** **Kanûn** û **Çilê** **ne**. **Baran**, **bêhtirîn** di **mehên** **Nîsan** û **Gulanê** **dibare**. Di **mehên** **Tîrmeh** û **Tebaxê** de **baran** **hema** **hema** jî **binî** **nabarê**.

DÛMAHÎK HEYE

bûn. Ev **rê** jî, **riyên** **bazarganiyê** **yên** **dîrokî** **bûn**. **Bajar**, li **cihê** ku **ev** **rê** **hevûdu** **dibirrîn** **ava** **bûye**.

Dîroka **nivîsî** ya **Erzinganê** bi **gelê** **Hîtîtî** **destpêdike**. **Gava** **êrdim** **bêşeke** **împaratoriya** **Hîtîtî** **bû**, **kete** **bin** **destelatî** û **doliwgeriya** **Aşûriyan**. **Paşê** **Urartu** **xwe** li vê **êrdimê** bi **cih** **kirin**.

Di **sedsala** **VII'an** de **Med** **zora** **Aşûriyan** **birin** û **erdê** **xwe** **berfîrehtir** **kirin**. **Her** **weha** li **Erzinganê** jî, **bûn** **hêzê** **serdest**. Bi **nêzîkahî** **piştî** **sedsalekê** **împaratoriya** **Persan** **xwe** li vê **êrdimê** bi **cih** **kir**. **Piştî** **Persan** bi **sedsalekê**, **Skenderê Mezin** **êrdimê** **vegirt**.

(şelale) **xwe**, bi **bexçe** û **zeviyên** **xwe** **yên** ku bi **fêkiyên** **cûrbecûr** **xemilîne**, **dihê** **nasîn**. **Bajarê Erzinganê** di **geliya** (**nevala**) **Ava Reş** de **ava** **bûye**. **Neval**, **dijbehe** **korteke** **fireh** û ji **sê** **rêbazan** (**an** **ji** **deriyan**) **mirov** **dikarê** **têkevitê**. **Ev** **rêbaz** jî **ev** in: **Cihê** **Ava Reş** **diherike** **ser** **axa** **êrdimê**, **cihê** **Ava Reş** jî **êrdimê** **derdikeve** û **rêbaza** **Zevkerê** (**Gêrcanis**, **Refahiye**). **Rêbaza** **Zevkerê** **riya** **bajarê** **Ankara** bi **bajarê** **Erzinganê** **re** **girê** **dide**. **Ev** **rê**, ji **ser** **bajarê** **Erzinganê** **dirêjî** **heya** **Çinê** **dibe**. Li **qîrexê** **Ava Reş** **riyekî** **trênê** jî **dirêj** **dibe**. **Ev** **rê** jî **xwe** **digihîne**

derketiye. **Çiyayê** **Mûnzûrê** **xwediyê** **dimeneke** **bilind** û **bala** **ye**. Li **kendal** û **qontarên** **çiyê** **kehnîyên** **avê** **pirr in**, **tev** bi **bexçeyên** **fêkiyan** û **daran** **niximîne**. Li **cihê** **bilind** û **rênedar** **pezkûvî**, **bizînen** **kûvî**, **kew**, **ewor** û **candarên** **din** **pirr in**. **Avekî** **mezin**, ku ji **kendalekî** **çiyayê** **Mûnzûrê** **derdikeve**, **Şirava** **Girlevik** **çêdike**.

Li **ber** **dêriyê** **bajarê** **Erzinganê** **Pira** **Mûtî** **heye**. **Riyek** jî **vê** **pirê** **dîqete** û **xwe** **dirêjî** **heya** **êrdimên** **Behra** **Sipî** **dike**. **Rê** jî **çiyayê** **Pilemorî** **mîna** **marekî** **xwe** **dirêj** **dike**, **hildikişe** **baniyan** û **derbas** **dibe**. Di **mehên** **zivistanê** de li vê

Serîhildana Amedê

Kurte-jiyana
Vedat AYDIN

Di sala 1953'an de li gundê Kurd-Hacî navçeya Bismilê êrdima Amedê çavên xwe li ser jiyane vekir. Malbata Wî nîv-dewlemend e. Heya dawîya Lîseyê (bekeloriye) li Bismilê çû dibistanê. Di sala 1979'an de Birê Wêjeyî ya Înstîtuta Perwerdeyî li Amedê qedand.

Di salên xwendina xwe de, cihê xwe di nava rêzên reformîst de girtibû. Lê ew rewşa Wî, nebû dîwarek li pêşîya Wî, da rolên mezin di têkoşîna li dijî faşîzmê û dagîrkeriyê de hilnegire ser milên xwe. Di rojên hatina cunta faşîst de, piştî 12'ê Îlonê sala 1980'î de, hate girtin. Li çewtî serokên rêxistinên nijadperestên netewî û burjuwaziya piçûkên reformîst, ên mîna PDK û DDKD ku ji nava rêzên wan hatibû, di jiyana zindanan de serî li ber dagîrkeriyê neçemand. Ne xwespariyê rîya rûmetê, ne tirs û bizdanê di zindanan de li beramberê hingavtînan berxwedana pîroz ji xwe re hîlbijart. Baş zanî, ku bibe sembolekî serbilindîya zindanan Amedê.

Di sala 1984'an de ji girtîgehê derket. Di girtîgehê de guhartîneke mezin kiribû para xwe. Piştî ku hate berdanê, bi giyanekê pak û naverok piştîgiriya hilgavtina serxwebûn û azadiyê kir, ku li Kurdistanê di bin pêşengîya PKK, ERNK û ARGK de, bi lez pêşve diçe. Ev lîva xwe heya roja şehîdbûna xwe domand.

Li beramberê çawsandinên mafên mirovan li Kurdistanê yê bî pîvan, nekarî bî deng bimîne û di vî barê de nepejirand ku ji ber bîdengiyê bibe gunehbarekî dîrokî. Ji ber vî yekê li Amedê û derdorên Amedê tevî xebatên rêxistinîkirina Komeleya Mafên Mirovan (ÎHD) bû. Xwe kire nava têkoşîneke bi biryar û heya dawiyê bi dilêrî. Di sala 1989'an de endamê Komîteya Kergêriya Komeleya Mafên Mirovan hate hîlbijartin. Di nava xebatên komeleyê de, girêdana xwe ya bî dawî bi gelê Kurdistanê re, welatê xwe re û rûmeta mirovahiyê re, her weha biryara bî dawî di têkoşînê de, di karvaniyê de berçavî kir. Bi dost û dijminên xwe da pejirandin, ku li beramberê dagîrkeriya Tirkan, mîltanekî biryardar û dilêr, mîltanekî bi rûmet û şervanekî têkoşînê ye.

Hedara dagîrkeran bi vî rastiya Wî nehat. Bi caran Ew girtin û birin. Xwestin Wî bitirsînin, ji hingavtînan dijwar hate derbas kirin. Cara dawiyê, di Komcivîna Sêwemîn a Komeleya Mafên Mirovan de ku roja 28'ê Cotmehê 1990'î çêbûbû, ji ber ku bi Kurdî peyivî hate girtin. Ew derêxistin pêşîya dadgehê. Piştî ku dîsa hate berdan, Ew, ji binî nebizdîya; gavên paş ve neavêt û dijiwartir berê xwe da têkoşînê.

Ji aliyê din, hoy û şertên politîk ên legal jî bi hostayî nîrxand, ku di çarçîva sistêmê de hebûn. Heya roja ku ji aliyê "Komên Kuştinê" yê "Daîreya Şerê Taybetî" ya dewleta Tirkên dagîr-

Berxwedan

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sal 9
Hejmar 129
15 Tîrmeh 1991
Bûha 2.50 DM
Rojnameya 15 rojî

ker, ji mala Wî hatiye revandin û kuştin, di vî têkoşînê de jî cihê xwe bi aktîfî girt. Gava roja 5'ê Tîrmehê hatî revandin û bi xîzî hate kuştin, her weha karê Serokeya Êrdima Amedê ya Partiya Ked a Gelî (HEP) jî bi rê ve dibir. Di kîjan platforman de cih digirt, dikir ku doza mafdar û dadî ya têkoşîna serxwebûn û azadiya gelê Kurdistanê bibe pirseke danûstandinê bîngêhîn û dozê dida pejirandin. Di vî barê de heya were gotin jêhatî û jîr bû.

Ji ber van hemû taybetiyên xwe Vedat AYDIN, ji aliyê gelê me hatibû pejirandin û lewma jî bi mafdarî bûbû pêşengekî gelê Kurd ê bi rûmet û mezin.

Tirk "Daîreya" xwe "Şerê Taybetî" bi şeweyeke li cihanê nedîtî, li Kurdistanê ajotibû nava xebateke gemar.

Di roja 28'ê Hezîranê de Serokeyê Beledîya Hêlalê **Yakup KARA** û hevalên Wî **Mehmet URUN**, **Ali BENEK**, **Hamîd KARA** û **Huseyîn BABAT** ji aliyê komandoyên artêşa Tirk bi hovîti hatin kuştin. Dîsa di roja 28'ê Hezîranê de li gundê Nêrexê êrdima Şîrnexê gundiye bi navê **Mehmet KILIÇ** ku cerdevanî nepejirand û mîhvaneke Wî hatin kuştin. Di roja 18'ê Hezîranê de li Cizîra Botan welatparêzê bi navê **Îbrahîm SARICA** ku berî hingê hatibû girtin, li pêşîya ça-

kurrê wî Azad Tan (11 salî) û Cengîz Tek brîndar bûn. Di roja 18'ê Hezîranê de li Bazîdê leşkeran reşand ser otomobîlekê, kesê bi navê **Îsmail EFE** hate kuştin.

Belê, berpirsiyarên van hemû kiriyarên terorîst, "nehatin nasîn." Lê kontr-gêrîlla bi van jî tîr nebû. Roja 5'ê Tîrmehê Vedat AYDIN ji mala Wî revandin û kuştin. Cendekê Wî di roja 8'ê Tîrmehê de di navbera navçeyên Maden û Erxenî de, di bin pîrekê de hate dîtin. Dagîrkerên Tirk di daxweyanîyên xwe de digotin, ku wan Vedat AYDIN nebirine. Lê hevala Wî **Şukran Aydın**, weha dibêje: "Vedat gote min, ez du kesên ji yê hatine nas dikim. Ew polîs in û ez dê bi wan re herim, divê tu netirsî." Hevalên Vedat jî, agahî gihandine berpirsiyarên dewleta Tirk û gotine: "Vedat hate revandin, divê rîyên derketina ji Amedê werin girtin." Lê dagîrkeran serî nedane çî tedbîrekê. Ji van bûyeran bi zelalî dihe dîtin, kî Vedat AYDIN kuştîye.

Vedat AYDIN ne hema weha bi nezani hatiye hîlbijartin. Armanç jî ne tenê ew e, ku hema AYDIN were kuştin. Hedefên taybetî yê vî teror û qirkirinê bi plan hene. Berî her tiştî di kesbûna endamên HEP, ÎHD, kovar û saziyên demokratîkî de, di xwazî gelê Kurdistanê bitirsînin. Gelê me eşkere dihe tehdît kirin û dihe gotin, "Hûn dev ji têkoşînê bernedin, em dê we tevan biperçiqînin." Çima?

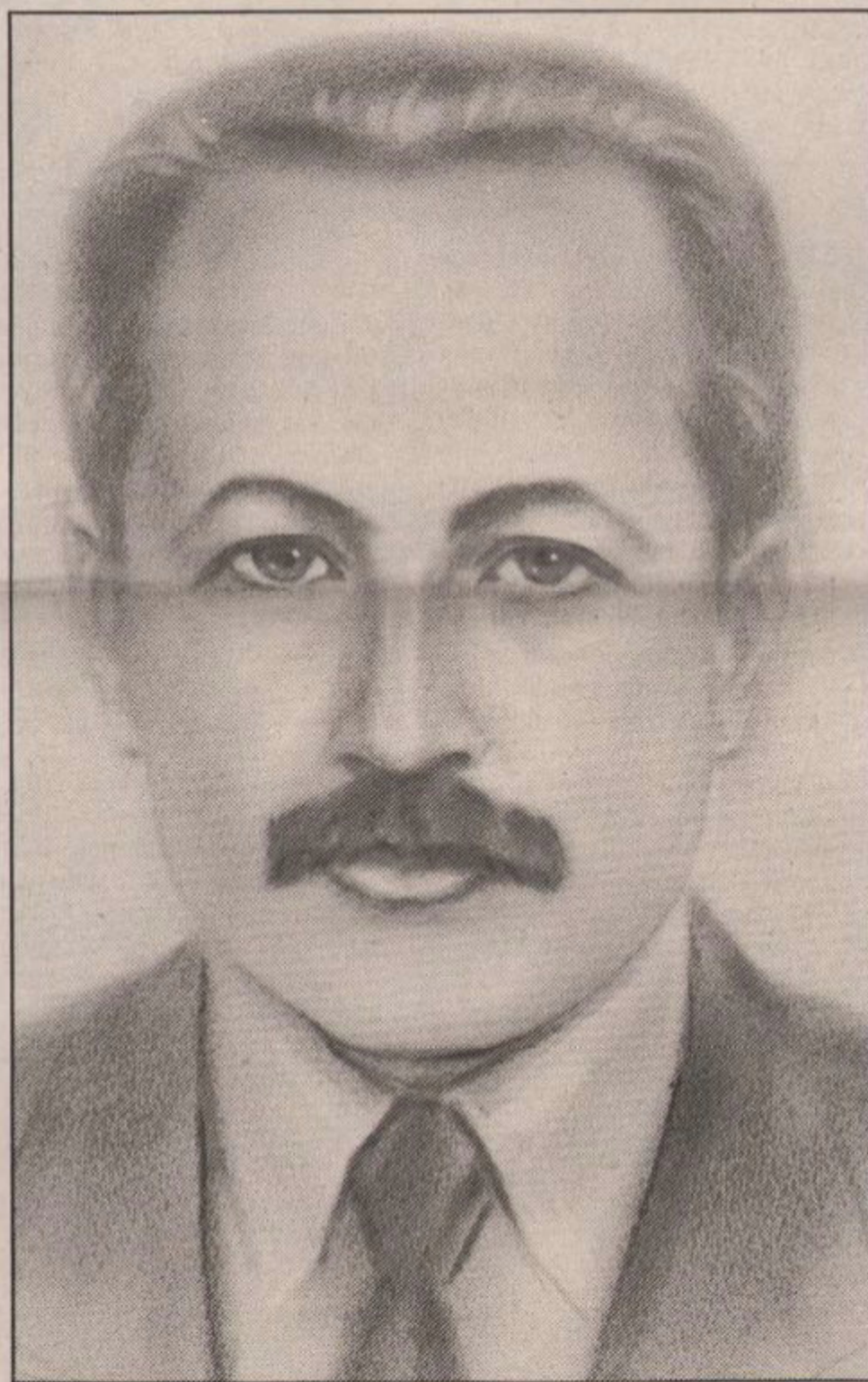
Li Kurdistanê, li kêleka têkoşîna gêrîlla tevgereke gelî ya herî xurt birêvedîçe û dagîrkerên Tirk di rawestandina vî têkoşînê de ketine nava tengasiyeke herî mezin. Lewma jî serî didin van azîneyên kîret (gemar) û derîmîrovahî.

Lê hîlbijartina Vedat AYDIN bi zanabûn e. Ji ber ku Ew, kesekî bi posîde, bi rûmet û tekoşer bû, xwediye van taybetîyan bû. Ew rewşenbîrekî Kurd ê bijartî bû, pêşengekî gelê welatparêz û şoreşvan bû. Ji aliyê gelê me dihat heskirin, nîrxîya Wî li cem gel hebû. Li Amedê û derdorên wê, ji aliyê hemû birên gel dihat nasîn. Ne tenê li Amedê, li êrdimên Kurdistanê yê din jî xwediye posîdeyên mezin bû û gelê me evîna xwe ji Wî re hebû. Siyasetên hevxebratkar û reformîst çirandibû, di kesenîya xwe de guhartîneke mezin pêk-anîbû. Ev jî dihe wê maneyê, ku berê (mersê) di bin lingê reformîzmê de hatibû kişandin.

Dewleta Tirk a dagîrker van rastîyan tevan aniye ber çavên xwe. Ji bo parastina derdorên reformîst li Kurdistanê, ji bo tirsandina gel û di ber de jî bi armanca kuştina pêşengekî gelî, vî kuştinê pêkaniye. Lewma V. AYDIN hatiye hingavtin, destên Wî hatine şikêndandin, seriye Wî hatiye perçiqandin û 8 berik berdanê laşê Wî. Lê dîsa jî cendekî Wî nehatiye veşartin. Ji ber ku dewleta Tirk, dixwest ku gelê Kurdistanê baş bizanibe, çî bi serê Wî hatiye anîn.

Heke armanç hema tenê kuştina Wî bana, ji bikaranîneke weha re pêdivî jî nedima.

Dûmahîk di rûpela 19'an de

Vedat AYDIN çima hate kuştin?

Berî V. AYDIN were kuştin, ango berî 5'ê Tîrmehê bi çend hefteyan, li Kurdistanê kontr-gêrîlla di kar de bû. Hinde dibûyên bi "sir" li Kurdistanê bûn. Li Hêlalê, li Cizîra Botan, li Şîrnexê, li Bazîdê, li Amedê, li Kosarê û Êlihê mirov dihatin berûfîşek kirin, li ser otomobîlan dihat reşandin, sazi û rêxistinên demokratîkî dihatin bombe kirin. Li gora daxweyanîyên berpirsiyarên dewleta Tirkên dagîrker, kesên van hovîtiyan dikirin "nenas" bûn. Tiliya dewletê jî, di van bûyeran de, ji binî "nebû."

Lê belê, her mirovekî bi meji, bi hesanî dizanî ku ev bûyer berhemên gladiyoia dewleta Tirk in. Ji ber ku bilî dewleta Tirk çî dijminekî wan kes û saziyên dibin hedef nebû û nîn e jî. Dewleta

vê gel dan ber fişekan û kuştin. Di roja 18'ê Hezîranê de li Amedê otomobîla Avukat Mustafa Ozer, Serokê Partiya Ked a Gelî yê kevin hate bombe kirin. Di roja 25'ê Hezîranê de buroya Kovara "Özgür Halk (Gelê Aza)" li Amedê hate bombekirin, ku buroya Şaxê Komeleya Mafên Mirovan li Amedê jî di wê avahiyê de bû. Di roja 28'ê Hezîranê de nameyên tehdîtê avêtin buroya Kovara 2000'e Dogru (Berî salên 2000'î ve). Di roja 1'ê Tîrmehê de nameyên tehdîtê avêtin dikanên ku rojnameyan difiroşin û dikanek jî hate bombe kirin. Di roja 22'ê Hezîranê de li Kosarê otomobîla kesekî bi navê Ahmet Dogan hate bombe kirin; welatparêz **Mehmet Salih DOGAN** mir, Ahmet Dogan jî bi xedarî birîndar bû. Di roja 2'ê Tîrmehê de li Êlihê bombeyek avêtin otomobîlekê, xwediye otomobîlê û endamê Kargêriya Komeleya Mafên Mirovan **Şiddîk Tan**,

Serokê ERNK Abdullah OÇALAN dibêje:

Di derbarê eniyê û çalakiyên wê de

Dema em pîrsa "eniyê" weke pîrsên din deynin ber çavên xwe, em ê bibînin ku "çalakiyên eniyê (faaliyetên cepheyê)" di naveroka xwe de politîkî ne. Tevî ku girêdanên wê yê xurt bi têkoşîna çekdarî re hene jî.

"Çalakiyên eniyê" bi gelemperî bî çek bi rê ve diçin. Lê belê ew, ji "zora şoreşgerî" re "zoreke siyasî" ne. Dema ku cenga partîzanî jî gel re bibe "zoreke çekdarî", hingê rêxistinî eniyê û çalakiyên wê jî, ji gel re dibin "zora siyasî". Ji ber vî jî, her çendî "partî" bi xurtî pêş ve biçe, hewqasî jî "enî" dorfireh dibe û ew partîya dibe "partîyeke girseyî." Li vir em dibêjin: Heke ew partî nikaribe pêşengiyê bike, rêxistinî eniyê jî pêş ve naçe. Têkçûna "isyanên" di dîroka Kurdistanê de jî, nîmûne ne ku her tim "nerêxistin" egera tîkçûnan in. Bi taybetî ev rastî, baş di "isyan" Dêrsimê û başûrê Kurdistanê ya dawiyê de xuya bû. Mercê (şertê) serkevtinê yê bîngêhîn "xwerêxistinîkirin e." Girîng e em ji bîr nekin, ku "şeweya isyanîyê" ya bî rêxistin û bîbawerî, di nava PKK de jî derket. Ev şewê, tu caran nikare rast û çepê xwe ji hev bike der.

"Çalakiyên eniyê" di bin pêşengîya partîyê de, gelek tişt in: Xwedîderketina li cendekên şehîdan, li gora derfetan xwebir-çîhiştin û rêveçûnên protestokirina bikaranînan dijmin. Her weha ev çalakî, li tevayî cihanê bi dorfirehî belav dibin û ji cenga partîzanî re dibin pişt.

Li ser vî bîngêhê, em dikarin gelek komîte, komele û saziyên eşkere bi dest xwe ve bînin. U bîgav bikin, ku di xizmeta serîhildanê de bikevin. Dema bi şeweyekî rêxistinî bi kar werin, dikarin di pêşvebirina şoreşê de roleke mezin bilîzin.

Her weha, ji "mizgeftan" ve bigir û heya bi "dawetan", rêxistinîkirina wan bi şeweyekî zanyarî û şoreşgerî, hîmeke pîr mezin e ji tevgera gelî re. Bi rastî jî, mirovê me, yê ku newêribû bigota "Ez Kurd im", îro xwedî li Kurdistanê serbixwe û aza derdikeve. Ji ber vî yekê rêxistinî gel di bin ala "eniyê" de gelekî pêwîst e.

Tevgera gelêrî bî alîkariya gêrîlla bi ser nakeve. Her weha encama cenga partîzanî jî, bî alîkariya serîhildanê gelêrî, tîkçûn e. Lewma yekîtiya "gel û gêrîlla" hêzeke mezin e, ku tu caran dijmin nikare zorê bide ser. Ev yekîti; yek ji mercên pêkanîna Kurdistanê serbixwe û aza ye. Dema ku tevger û eniya gel pêş ve neçe, hingê şoreş dibe mîna mirovê ku li ser lingekî bimeşe. Her tim gel hîma şoreşê yê bîngêhîn e. Tu caran ne divêtiye, ku ev hîm, "çek" be. Bi dar, ber, kevir, xwepêşdan û heya bi kuştina hinde karbidestên dijmin jî. Tev çekên gel ên bîngêhîn in. Hêviya rizgariyê jî di vî pêşveçûnê de ye.